

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΒ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΑΠΡ. - 1 ΜΑΪΟΥ 1995

ΑΡΙΘ. 7

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΣΧΑ 1995

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς

Ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί,

Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐξαντλεῖται σὲ μιὰ ἐξωτερικὴ χαρὰ, οὔτε περιορίζεται σὲ αἰσθήσεις, ἀλλὰ ἔχει καθολικὸ χαρακτήρα, εἶναι παγκόσμια ἑορτὴ. Λέγεται Πάσχα, πὺν δηλώνει τὴν διάβαση ἀπὸ τὸν θάνατο στὴν ζωὴ, Καινὴ Κυριακὴ καὶ ἐγκαίνια, γιατί πρόκειται γιὰ βίωση μιᾶς καινούργιας πραγματικότητος, χαρακτηρίζεται ἀκόμη Ἁμπερή, γιατί ὄλα δέχονται τὴν δόξα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ. Ὅχι μόνον ὁ ἄνθρωπος χαίρεται καὶ σιοιτᾶ, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρη ἡ κτίση λάμπει. Αὐτὸ εἶναι φυσικὸ, γιατί ὁ Ἀναστᾶς Χριστὸς ἀνέσυρε ἀπὸ τὴν πώση τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀνεκαίνισε τὴν κτίση.

Ὁ νέος Ἀδάμ, πὺν εἶναι ὁ Ἀναστᾶς Χριστός, διόρθωσε τὸ λάθος τοῦ πρώτου Ἀδάμ. Ἡ πώση τοῦ Ἀδάμ, πὺν ἔγινε στὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, εἶχε φοβερὲς καὶ συνταρακτικὲς συνέπειες σὲ ὀλόκληρη τὴν δημιουργία. Ἡ ἄλογη κτίση δὲν ἔχει βούληση καὶ ἐλευθερία, γι' αὐτὸ παρασύρθηκε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο στὴν πώση, τὴν φθορᾶ. Ἐτσι, μετὰ τὴν ἁμαρτία τοῦ Ἀδάμ εἰσηλθε ἡ φθορᾶ στὴν κτίση καὶ ἔπεσε βαθὺ σκοτάδι σὲ ὀλόκληρη τὴν δημιουργία. Ἡ ἀκαταστασία στὸ φυσικὸ περιβάλλον, οἱ ἀσθένειες καὶ ἡ φθορᾶ, ἡ δυσσομία, οἱ κατακλυσμοί, οἱ σεισμοὶ καὶ τὰ παρόμοια δὲν εἶναι ἄσχετα ἀπὸ τὴν φθορᾶ πὺν εἰσηλθε σὲ ὀλόκληρη τὴν κτίση ἀπὸ τὴν πώση τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐτσι τώρα ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ Χριστός, ἀνεκαίνισε τὴν κτίση, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ δέχεται τὴν δόξα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, κατὰ ἀνάλογο

βέβαια βαθμὸ καὶ τρόπο. Ὁ ἱερὸς ὕμνογράφος ψάλλει θριαμβευτικά: «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτὸς οὐρανὸς τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια» ἑορτάζω γοῦν πᾶσα κτίσις τὴν ἔγερσιν Χριστοῦ ἐν ἡ ἔστερέεται». Ἡ ἀνακαίνιση τῆς κτίσεως βιώνεται συνταρακτικὰ στὴν μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου πὺν ζῆ με τὸν θεάνθρωπο Χριστό. Στὴν Ἐκκλησία ὁ ἄρτος καὶ οἶνος γίνονται Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, τὸ νερό, ἁγιασμένο ὕδωρ, τὸ λάδι, ἄγιον εὐχέλαιον.

Ἀλλὰ καὶ τὰ Συναξάρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι γεμάτα ἀπὸ περιστάτικα, στὰ ὀποῖα φαίνεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος πὺν μετέχει στὴν δόξα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ κυριαρχεῖ πάνω στὴν κτίση, ἀποκαθίσταται στὴν θέση τοῦ ἄρχοντος μέσα στὴν δημιουργία, ἀφοῦ ἡ ἄκτιστη Χάρη τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ἁγιασμένου ἀνθρώπου, περνᾶει καὶ στὴν ἄλογη δημιουργία. Μέσα στὰ πλαίσια αὐτὰ γίνεται σοβαρὸς λόγος γιὰ ὀρθόδοξη οἰκολογία.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος σὲ ὀμιλία του κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ἀναφέρεται διεξοδικὰ στὴν ἀκαίνιση ὀλοκλήρου τῆς δημιουργίας πὺν ἔγινε με τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ ὀνομάζει τὸ Χριστιανικὸ Πάσχα ἔαρ, ἀνοιξη. Λέγει χαρακτηριστικά: «Νῦν ἔαρ κοσμικόν, ἔαρ πνευματικόν, ἔαρ ψυχαῖς, ἔαρ σώμασιν, ἔαρ ὀρώμενον, ἔαρ ἀόρατον». Ἰδίως τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα ὄλα λάμπουν καὶ ἀκτινοβολοῦν, πὺν εἶναι σαφῆς ἔνδειξη ὅτι ἀνεκαίνισθηκε καὶ ἀναπαλαιώθηκε ὁ κόσμος. Ἡ βασίλισσα τῶν ἐποχῶν, πὺν εἶναι ἡ ἀνοιξη,

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ*

Ἀριθμ. Πρωτ. 1121

Παναγιώτατε καὶ θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαίε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρῷ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ὁ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου κυριεύων μεγαλύνωμος Κύριος, ὁ ἀρρήτω σοφία ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών, ὁ εἰς τὸν κόσμον παραγενόμενος, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ ἐκ τῆς ἀμαρτίας ρυπωθεῖσαν ἀνανέωση καὶ ἀνεγείρη εἰκόνα παρεχόμενος ἡμῖν ζωὴν ἀκατάληπτον, πάντα ἠκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ Γένους ἡμῶν. Κατελθὼν γὰρ εἰς τὸν Ἄδην καὶ τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου λύσας ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ζωὴν καὶ εὐφροσύνην ἡμῖν δωρούμενος.

Ἐκστατικοὶ ἐνώπιον τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ τούτου ἔργου τῆς Παντευχήμονος τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ Χάριτος, γονυκλινεῖς μετὰ δέους πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου, ταπεινοὶ προσκυνηταὶ τοῦ Σταυροῦ, ἠλευθερωμένοι τῶν δεσμῶν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀμαρτίας, τεθαμβημένοι τῷ φωτὶ τῆς ἀναστάσεως, λελυτρωμένοι ὑπὸ τῆς θείας χάριτος καὶ εὐδοκίας, εὐέλπιδες πρὸς «τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς», καταλαμπόμενοι, τέλος τῷ ἀνεσπέρῳ φωτὶ τῆς χαρᾶς, τῷ ἀπὸ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου ἀναλάμψαντι, δοξάζομεν τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα τοῦ Κυρίου παναρμόνιον ὕμνον ἄδοντες:

Χριστὸς Ἀνέστη!

Ἐλλαμπόμενοι ἄφνω τῷ θαύματι καὶ ἀξιωθέντες εορτάσαι τὴν χαρὰν τῆς ἐπὶ γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, βασιλείας εἰρήνης καὶ ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης καὶ χάριτος καὶ ἐλευθερίας, ὀλόψυχον πρὸς Αὐτὸν τὴν δεη-

σιν ἀναπέμπομεν, ἵνα ἐπικαταπέμψῃ ἀνὰ τὸν κόσμον τὴν εἰρήνην Αὐτοῦ, ἐνθῆ ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων λογισμὸν αἰωνιότητος, φωτίσῃ τὰς διανοίας καὶ καταγάσῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς μεταστροφὴν καὶ μετάνοιαν, ἵνα οὕτως οἱ πάντες, τῆς ἀναστάσεως τὴν πείραν εἰληφότες, ὁμοθυμαδὸν ἀναβοήσωσι:

Ἀληθῶς Ἀνέστη!

Τῶν οὖν αἰσθημάτων ἡμῶν τούτων καὶ εὐχῶν καὶ προσευχῶν καὶ ἐλπίδων κοινωνοὺς ἐγνωκότες τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν Σεβασμίᾳ Ἱεραρχίᾳ, τῷ τιμῷ πρεσβυτερίῳ, τῇ ἐν Χριστῷ διακονίᾳ καὶ παντὶ τῷ Χριστεπωνύμῳ πληρώματι τῆς παρ' Αὐτῆ θεοδοξάστου Ἐκκλησίας, ἐγκάρδιον πέμπομεν Ὑμῖν χαιρετισμὸν, τὰς διανοομένας ἀγίας ἡμέρας καὶ σεπτὰς ἐορτὰς τοῦ σωτηρίου Πάθους καὶ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς κοινῆς ἡμῶν πίστεως καὶ τελειωτοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ ἀφορμὰς εὐκαίρους καὶ θεοδωρήτους λαμβάνοντες πρὸς μετὰ τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Παναγιότητος καὶ τῶν περὶ Αὐτὴν κοινωνίαν ἀγάπης καὶ πίστωσης ἀδιαλείπτου συνεργασίας ἀδελφικῆς ἐν τῷ γεωργίῳ τοῦ Θεοῦ εἰς οικοδομὴν πιστῶν, ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, πόθῳ ἀδελφικῷ τὸν ἐν Χριστῷ ἀναστάντι ἀσπασμὸν ἡμῶν καὶ αὐθις ἀποδίδοντες τῇ Ὑμετέρα θεοφρουρήτῳ Παναγιότητι, διατελοῦμεν,

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

Ἁγίου Πάσχα 1995

* Ὁμοῖα Γράμματα ἀπεστάλησαν καὶ πρὸς τοὺς Προκαθημένους πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

συμβαδίζει μετὰ τὴν βασιλίσσα τῶν ἐορτῶν, ποὺ εἶναι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου τὸ ὁποῖο γράφτηκε πρὶν 1900 χρόνια, καὶ φέτος θὰ εορτάσουμε πανηγυρικὰ αὐτὸ τὸ γεγονός, δείχνει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὴν καταστροφὴν τῆς κτίσεως ὡς συνέπεια τῆς ἀμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνακαίνισή της ὡς καρπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης δὲ εἶδε μόνον τὴν φθορὰ τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ καὶ «οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν» (Ἀποκ. κα', 1). Ἔτσι καταλαβαίνουμε ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔναρξη τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀρχὴ τῆς νέας ζωῆς καὶ

τῆς ἀνακαινισθεῖσης δημιουργίας.

Ἐπαναλαμβάνοντας τὸν λόγο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἀναφωνῶ: «ἐγκαίνια, ἐγκαίνια ἢ πανήγυρις, ἀδελφοί. Λεγέσθω γὰρ πολλάκις ὑφ' ἡδονῆς». Πράγματι, ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὰ πραγματικὰ ἐγκαίνια τοῦ ἀνθρώπου, τῆς κτίσεως, ὁλοκλήρου τῆς δημιουργίας. Ἡ προσωπικὴ μας συμμετοχὴ στὸν πνευματικὸ αὐτὸν ἐγκαινιασμὸ εἶναι ἡ οὐσία τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα.

Ἡ Χάρις τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Μετὰ θερμῶν πατριῶν εὐχῶν

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΑΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοὶ συλλειτουργοὶ καὶ τέκνα εὐσεβῆ καὶ φιλόθεα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν κατανύξει βαθεῖα καὶ εὐφορία πνευματικῆ, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁμοῦ μεθ' ὑμῶν, τῶν ἀνά τὴν οἰκουμένην πιστῶν αὐτῆς τέκνων, πανηγυρίζει σήμερον καὶ ἑορτάζει θεοπρεπῶς τὴν τῆς ἁγίας Κυριακῆς λαμπρὰν καὶ φαεσφόρον ἡμέραν, «ἐν ἧ τὸ ἄκτιστον φῶς σωματικῶς ἐκ τοῦ τάφου πρόεισιν, ὡς νυμφίος ὡραῖος τῷ κάλλει τῆς ἀναστάσεως».

Τὸ μυστήριον τῆς ἐκ νεκρῶν ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε σταθερῶς τὸ κέντρον τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ ὅλη θεολογία τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς στρέφεται ἐπιμόνως περίξ τοῦ ἀνεϊκάστου θαύματος τῆς ἐν Χριστῷ νίκης τοῦ θανάτου. Καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ὁρθόδοξον ἦθος ὑπῆρξε πάντοτε πασχάλιον: «Εὐλόγητος ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον» (Α' Πέτρ. 1, 3-4).

Τὸ ἱστορικὸν γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου οὐδέποτε κατενοήθη εἰς τὴν Ὁρθόδοξον παράδοσιν ὡς ἀποκλειστικῶς χριστολογικὸν συμβάν, ὡς βιογραφικὸν δηλαδὴ ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ μεμονωμένως εἰς τὴν θεανδρικήν ὑπόστασιν τοῦ Χριστοῦ. Παραλλήλως καὶ συγχρόνως ἐξήρθη ἡ ἀνθρωπολογικὴ αὐτοῦ σπουδαιότης, ἡ λυτρωτικὴ δηλαδὴ ἀναφορὰ του εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Τὴν πικρίαν τοῦ θανάτου ἐγεύθη πολλάκις ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κόσμος. Κατὰ τὰς πασχάλιους ταύτας ἡμέρας συμπληροῦνται πενήτηντα ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, ἐνὸς πολέμου ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πηγὴ παντοίων βασάνων καὶ θλίψεων, ἀληθῶς συνάντησις τοῦ θανάτου. Αἱ ἐκατόμβαι τῶν πεσόντων,

τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀπορφανισθέντων, τὰ θύματα τῶν γενοκτονιῶν καὶ τοῦ φυλετικοῦ μίσους, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνεχειρίας καὶ τοῦ σωματικοῦ καὶ ψυχικοῦ πόνου, παραμένουν, εἰς τὴν αὐτοσυνειδησίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς μνήμη φρίκης, ὡς θλιβερὰ κατάθεσις τῆς ἀπανθρωπίας καὶ τοῦ παραλόγου, εἰς τὸν ὁποῖον ὀδηγεῖται ὁ μακρονόμος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος.

Τί ἄλλο ὑπῆρξεν ὁ Δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος παρὰ ἀπόρροια καὶ ἀπόδειξις τῆς παραφροσύνης, ἡ ὁποία καταδυναστεύει καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος, λακτίζων τὸν Ἀναστάντα Κύριον τῆς Ζωῆς καὶ αὐτονομούμενος, εἰδωλοποιῇ τὸν ἴδιον τὸν ἑατὸν του; «ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» (Ρωμ. 7,24).

Οὐδεὶς δύναται νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν θάνατον πλὴν τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Θεανθρώπου, ὁ ὁποῖος κατέλυσε «τὸ σῶμα τοῦ θανάτου» καὶ «μοχλοὺς σιδηροὺς συνέθλασε καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου καὶ τοὺς δεσμοὺς ἡμῶν διέρρηξε».

Ὁ ἄνθρωπος ὄλων τῶν ἐποχῶν καὶ ὄλων τῶν φυλῶν καὶ γενεῶν εἰς τὸ βάθος τῆς ὑπάρξεώς του ἀπορρίπτει τὸν θάνατον καί, ἄλλοτε ἐν ἐπιγνώσει, ἄλλοτε δὲ καὶ ἀνεπιγνώστως, στρέφεται πρὸς τὰς ἀξίας τῆς ζωῆς.

Εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς καὶ διὰ τὴν ἐδραΐωσιν τῆς εἰρήνης, ἐξαιρέτως θὰ συμπεριλάβωμεν καὶ τὴν πρὸ πενήτηνταετίας ἰδρυσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὀλίγας μόλις ἑβδομάδας μετὰ τὸν τερματισμὸν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, ἡ κοινωνία αὕτη τῶν κρατῶν ἤλθεν ὡς ἐλπίς διὰ τὸ μέλλον τῆς καθημαγμένης ἀνθρωπότητος. Ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ εἰς τὴν προώθησιν τῆς διεθνούς συνεργασίας, ἡ ἔνωσις αὕτη τῶν ἐθνῶν ἀνεπτέρωσε τὸ ἠθικὸν τῶν λαῶν καὶ ἤνοιξε νέους ὁρίζοντας διὰ τὴν δεινῶς δοκιμασθεῖσαν ἀνθρωπότητα.

Αἱ, ἐπὶ τῇ πενήτηνταετηρίδι τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν λόγῳ διεθνούς Ὁργανισμοῦ, ἀναμενόμενα ἐκδηλώσεις ἀσφαλῶς θὰ εἶναι ἀφορμὴ καὶ εὐκαιρία ἀναβαπτίσεως εἰς τὰς ἀκαταλύτους ἀ-

ξίας τῆς ζωῆς, τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ὑπερβαίνουσαι τὸ ἐπίπεδον τῆς συγχρόνου ἐπιπολαιότητος καὶ ἐπιφανειακότητος, αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἰωβηλαίου τούτου, δέον ὅπως προβληματίσουν διὰ τὸ μέλλον καὶ γίνουν νέα ἀφετηρία, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς παγκοσμίου κοινότητος, πρὸς ὑπέρβασιν τῶν ἀντιθέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ διὰ τὸν ἐν γένει ἐξανθρωπισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι πέραν πάσης ἀντιλογίας, ὅτι ἡ ἴδρυσις τοῦ παγκοσμίου τούτου Ὄργανισμοῦ δηλώνει καὶ ἐκφράζει τὸν ἐνδόμυχον πόθον τοῦ ἀνθρώπου πρὸς κοινωνίαν καὶ συναδέλφωσιν. Ἐὰν στηριχθῶμεν εἰς τὴν κοινὴν πείραν τοῦ ἀνθρώπου γένους, θὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ὁ πόθος οὗτος ἔχει βαθείας τὰς ρίζας του εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν, ἀνταποκρίνεται δὲ πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου πνεύματος. Δημιουργηθεὶς ὁ ἄνθρωπος κατ' εἰκόνα Θεοῦ, εὐρίσκειται, μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς ὑπάρξεως, ἐντὸς τοῦ πόθου τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἀγάπης.

Φίλοι Ποιμένες καὶ Συμποιμένες, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά!

Ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθοδοξία προβάλλει καὶ βιώνει τὴν κοινωνίαν ὡς ἀδιάκοπον πασχάλιον χαράν, ὡς μυστήριον ἀνυποκρίτου ἀγάπης καὶ δόξης. Τὸ ἀνείκαστον θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως διαποτίζει καὶ λαμπρύνει τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν ζωὴν, ἀναβιοῦται δὲ ὡς εὐχαριστιακὴ μέθεξις ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἱστορικῇ ζωτικότητι. Ἡ εὐχαριστιακὴ ζωὴ, ὡς ἀδιάλειπτος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κοινωνία τῆς ἀληθοῦς ζωῆς, εἶναι ἀπόδειξις καὶ σημεῖον νίκης κατὰ τοῦ θανάτου. Εἶναι βαθεῖα πεποιθήσις καὶ δεῖγμα ὅτι «ἀπὸ θανάτου γεγόναμεν ἀθάνατοι». Ἐντεῦθεν καὶ ἐπαξίως εὐφραίνομεθα καὶ δοξολογοῦμεν καὶ εὐχαριστοῦμεν.

Ἡ Ἀγιωτάτη ἡμῶν Ἐκκλησία, ἐορτάζουσα καὶ διακηρύττουσα, διὰ τῆς θεολογίας, τῆς λατρείας καὶ τοῦ ἤθους αὐτῆς, τὸ θαῦμα τῆς ἐκ νεκρῶν ἐγέρσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν καὶ μόνον ἐπιδιώκει: νὰ ὑπομνήσῃ εἰς πάντα τὰ ἑαυτῆς τέκνα, ὅτι τὰ θεῖα γεγονότα προσφέρονται, ἐν αὐτῇ καὶ δι' αὐτῆς, ὡς ζῶσα κοινωνία καὶ ὡς ἱστορικὴ παρουσία εἰς πάντα πιστόν. Φθάνει ὁ ἄνθρωπος, ἐν ταπεινώσει καὶ ὑπακοῇ, νὰ εὐθυγραμμίσῃ τὴν πορείαν του πρὸς τὴν εὐαγγελικὴν ζωὴν,

ἥτις μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας καλλιεργεῖται καὶ ἀναβιοῦται. Στέρξωμεν, λοιπόν, ἀδελφοί, καὶ ἀκολουθήσωμεν τῆς Ἐκκλησίας τὰς ἀγίας προτροπὰς. Πρὸ πάντων δέ, ἀγαπήσωμεν «τὴν εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ... ἀγίαν γενομένην Ἐκκλησίαν», καλῶς ἐπιστάμενοι, ὅτι «τὸ βούλημα» τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Κυρίου «ἀνθρώπων ἐστὶ σωτηρία καὶ τοῦτο Ἐκκλησία κέκληται». Φεύγοντες καὶ ἀποδοκιμάζοντες πᾶσαν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας διαβολὴν καὶ τὴν ψυχοφθόρον ἀπειθειαν, ἥτις ἐστὶν «ἐχθροῦ ἐπισπορά, ἐμπόδιον εὐσεβείας καὶ στέρησις βασιλείας», «τὴν εἰρήνην ἀγαπήσωμεν, τὴν ὁμόνοιαν ἐπιδειξώμεθα, τὴν ἀγάπην γεωργήσωμεν, δι' ἧς εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς» (Κλήμης Ἀλεξανδρεῦς). «Καθαρθῶμεν τὰ αἰσθήσεις καὶ ὀψόμεθα τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς ἀναστάσεως». «Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι τῷ προϊόντι Χριστῷ ἐκ τοῦ μνήματος». «Λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει καὶ ἀλλήλους περιπτυσώμεθα. Εἰπωμεν, ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς: συγχωρήσωμεν πάντα τῇ ἀναστάσει καὶ οὕτω βοήσωμεν: Χριστὸς Ἀνέστη!».

Ἡ χάρις, ἡ εἰρήνη, ἡ χαρὰ καὶ τὸ φῶς τοῦ μοχλοῦς αἰώνιους συντριψάντος καὶ τὸν θάνατον νεκρώσαντος, ἡμᾶς δὲ τῇ Ἐαυτοῦ ἀναστάσει συναναστήσαντος Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, σὺν τῇ Πατριαρχικῇ ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία εἶψαν μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ πάντων τῶν οἰκείων καὶ φίλων ὑμῶν.

Τῷ δὲ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντι Κυρίῳ τῆς ζωῆς, ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἁγιον Πάσχα 1995

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ»

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸ εἰδικὸ ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἔθνη»:

- πληροφορεῖ ἐπεύθυνα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργον ποὺ ἀσκεῖ σήμερον ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία,
- περιγράφει τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο ἀσκεῖται ἡ ἱεραποστολή,
- τονίζει τὴν ἀναγκαιότητα γιὰ μιὰ οὐσιαστικὴ ἱεραποστολικὴ μαρτυρία σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγγραφῶν συνδρομητὲς ἄς ἀπευθυνθοῦν στὴ διεύθυνση: Ἀποστολικὴ Διακονία, περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἔθνη». Ἰωάν. Γενναδίου 14 - 115 21 Ἀθήνα. Τηλ. 723.8203. Ἐτήσια συνδρομὴ 500 δρχ.

ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ ΚΡΟΥΣΕΩΣ;

(Κριτική ἀξιολόγησις ἀντιεκκλησιαστικῆς συνεντεύξεως)*

5. Ἡ Ἐκκλησία κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας

Ἡ ἀντιεκκλησιαστικὴ συνέντευξις τοῦ κ. Δημ. Τσάτσου παρεθεώρησε καὶ τὶς ὑπηρεσίες, τὶς ὁποῖες προσέφευρεν ἡ Ἐκκλησία στὸ ὑπόδουλο στὸς Τούρκους ἑλληνικὸ ἔθνος. Ἡ Ἐκκλησία ὡς φιλόστοργος μητέρα περιέθαλψε

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

καὶ «ἐπισυνήγαγε τὰ τέκνα» αὐτῆς «ὄν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσοῖα ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτερύγας» (Ματθ. κγ', 37· Λουκ. ιγ', 34):

α) Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἡ Ἐκκλησία ἀνέλαβε τὴν κηδεμονία τῶν Ἑλλήνων ὠργάνωσε τὴ δημιουργία ἐμποδίων στὸς ἐξισλαμισμούς· ἀπεσόβησε τὴν ἀφομοίωσι πρὸς τοὺς κατακτητές· ἴδρυσε σχολεῖα· ἀνέδειξε πλῆθος διδασκάλων· ἀνήγειρε βιβλιοθήκες καὶ πνευματικὰ κέντρα· ὠργάνωσε τὴν παροχὴν συσσιτίων ἢ ὑποτροφιῶν· χρησιμοποίησε τυπογραφεῖα· ἀνέπτυξε τὴν κοινοτικὴ ὀργάνωσι· ὑπῆρξε ρηξικέλευθος σκαπανεὺς τῆς συνεταιριστικῆς ιδέας· ἀνέπτυξε τὶς διαδικασίες, τοὺς μηχανισμούς καὶ τοὺς τρόπους τῆς ἐθνικῆς περισυλλογῆς καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ παιδείας, τῆς ἀναζωπυρήσεως τῆς ἐθνικῆς μνήμης καὶ συνειδήσεως καὶ τοῦ ἀναβαπτισμού τῶν Ἑλλήνων στὰ ρεῖθρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνολογίας· προώθησε καὶ ἐμψύχωσε τὶς διεργασίες προπαρασκευῆς καὶ πραγματοποιήσεως τῆς ἐθνεγεροῖας τοῦ 1821 κ.λπ.

β) Ἡ Ἐκκλησία, συνεχίζουσα παλαιὰν παράδοσι, συνεκράτησε τὴν ἐνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ γένους. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπέβη ὁ Ἐθνάρχης τῶν Ἑλλήνων. Κάθε ἐνέργεια τῶν

κοινοτικῶν ἀρχόντων τελοῦσε πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Ἐκκλησίας, συχνὰ δὲ ὡς κοινοτικοὶ ἄρχοντες ἐπικρατοῦσαν οἱ κληρικοί. «Ἡ Ἐκκλησία διακρατοῦσα τοὺς Ἕλληνας πνευματικῶς ἐλευθέρους ἀπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἀνανεοῦσα ἐκάστοτε τὰς φθειρομένας δυνάμεις τῶν, παρὰ πάσαν ἐξωτερικὴν τῶν Τούρκων πίεσιν, ἀνεξωογόνει τὴν αὐτοσυνείδησίν τῶν διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων»⁴³.

γ) Ἡ ἀναγέννησις τῆς Παιδείας τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων ὑπῆρξεν ὄχι ἀποτέλεσμα τῆς μεταγενεστέρως ἐπιδράσεως τοῦ λεγομένου «διαφωτισμοῦ», ἀλλ' ἀποτέλεσμα μακρᾶς ἐξελιξεως, ποὺ συνετελέσθη ὑπὸ τὴν ὄθησι καὶ τὶς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας⁴⁴. Εἶναι γνωστὸ τὸ ἐκπληκτικὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν περιορίσθηκε στὸ νὰ ἐξοπλίση τὰ ἑλληνικὰ χωριὰ μὲ 4.000 περίπου χαλκωματένιες κολυμβήθρες, ἀλλὰ καὶ ἴδρυσε ἑκατοντάδες σχολεῖων, τὰ ὁποῖα ἦσαν φυτώρια ἑλληνορθοδόξου ἀγωγῆς καὶ ἐκμαθήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης⁴⁵.

Ἀλλὰ πολὺ πρὸ τοῦ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ ἡ Ἐκκλησία ἠγείτο τῆς σχετικῆς προσπάθειας. Τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἀμέσως μετὰ τὴν ἄλωσι αὐτῆς ἴδρυσε τὴν περιφημον Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, στὴν ὁποία σπούδασαν ἀναρίθμητοι κληρικοί, οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι τοῦ ὑποδούλου γένους, οἱ Ἕλληνες γραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς, οἱ ἠγεμόνες τῆς Μολδαβίας⁴⁶. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τοῦ 1593 μὲ τὴν πρότασι τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β' ἐξέδωκε, συμφώνως πρὸς τὰ Πρακτικά τῆς, εἰδικὸν κανόνα γιὰ τὴ μόρ-

43. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι, σ. 98.

44. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐθνεγεροῖα τοῦ 1821, Ἀθῆναι 1983.

45. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Οἰκοδόμοι πολιτισμοῦ, ἐν Ἀθῆναις 1965, σ. 334.

46. Ν. Θ. Μ(πουγάτσου), Οἱ κληρικοὶ διδάσκαλοι καὶ ὁδηγοὶ τοῦ γένους, περ. «Ἀκτίνες», Πάσσα 1943, σ. 123.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 228 τοῦ ὑπ' ἀρ. 6 τεύχους.

φωσι: «Ἐκαστον ἐπίσκοπον ἐν τῇ αὐτοῦ παροικίᾳ φροντίδα καὶ δαπάνην τὴν δυναμένην ποιεῖν», γὰρ νὰ παρέχεται βοήθεια «κατὰ δύναμιν τοῖς ἐθέλουσι διδάσκειν καὶ τοῖς μαθεῖν προαιρουμένοις»⁴⁷. Τὰ σχολεῖα ἰδρύοντο στὶς Μητροπόλεις, στοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς, στὰ μοναστήρια καὶ στὰ σπίτια τῶν κληρικῶν. Σπάνιοι ἦσαν οἱ λαϊκοὶ διδάσκαλοι. Συνήθως δίδασκαν ἐπίσκοποι, ἄλλοι κληρικοὶ καὶ μοναχοί, τῶν ὁποίων μερικοὶ ὑπῆρξαν μεγάλοι διδάσκαλοι τοῦ Γένους⁴⁸. Τὰ πρῶτα ἀναγνωστικὰ βιβλία τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων ἦσαν συνήθως τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας (Ὁκτώηχος, Ἀπόστολος, Ψαλτήριον, Ὁρολόγιον κ.λπ.)⁴⁹. Ἀξιόλογα εἶναι τὰ διάφορα πνευματικὰ κέντρα, ποὺ ἰδρύθησαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας. Περίφημες λ.χ. ὑπῆρξαν, ἐκτὸς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ἡ Ἀθωνιάς Σχολή, αἱ Σχολαὶ τῶν Ἰωαννίνων, ἡ Ἀκαδημία τῆς Μοσχόπολεως, ἡ ὁποία περιελάμβανε 40 μεγάλες ὠραῖες αἰθουσες, τριώροφο Προπαιδευτήριον καὶ μεγάλη βιβλιοθήκη⁵⁰.

δ) Ἄς φέρωμε στὸν νοῦ μας τὸ βραβευμένο σὲ σχετικὸν φιλολογικὸ διαγωνισμὸ γνωστὸ σύγγραμμα τοῦ Κωνσταντίνου Σάθα «*Νεολληνική Φιλολογία - Βιογραφία τῶν ἐν τοῖς Γράμμασι διαλαμπάντων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας μέχρι τῆς ἑλληνικῆς ἐθνεγεροσύνης (1453-1821)*» (ἐν Ἀθήναις 1868). Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι ἐκ τῶν 800 περίπου μνημονευθέντων στὸ σύγγραμμα αὐτὸ Ἑλλήνων λογίων τῆς περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας ἢ συντριπτικὴ πλειοψηφία εἶναι κληρικοὶ ἢ μοναχοί. Ἐπίσης εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι, ὡς ἰδιαιτέρως ἐπισημάνθηκε ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Δημήτριον Κωτσάκη, οἱ εἰσηγητὲς καὶ σκαπανεῖς καὶ αὐτῶν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν στὴν Ἑλλάδα ὑπῆρξαν δύο κληρικοί, ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις καὶ ὁ Νικηφόρος

Θεοτόκης. Ὁ πρῶτος συνέγραψεν, ἐκτὸς τῶν θεολογικῶν ἔργων, Στοιχεῖα Μεταφυσικῆς, Περὶ παλιρροϊῶν, Ἐπιστολὴν γιὰ ζητήματα τῆς Γεωμετρίας, Μεταφράσεις ξένων ἔργων Μαθηματικῶν, Φυσικῆς, Ἀριθμητικῆς, Γεωμετρίας, Κοσμολογίας κ.λπ. Ὁ Νικηφόρος Θεοτόκης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἔγραψε «Στοιχεῖα Γεωγραφίας», Ἀριθμητικὴν, δίτομον Φυσικὴν καὶ τὸ τρίτομο ἔργο «Στοιχεῖα Μαθηματικῶν»⁵¹.

ε) Βεβαίως δὲν ἤμποροῦμε ν' ἀρνηθοῦμε ὅτι ἡ ἐξ Εὐρώπης μεταφυτευθεῖσα στὴν Ἑλλάδα κίνησις τοῦ «Διαφωτισμοῦ» συνετέλεσε στὴν προώθησιν τῆς περαιτέρω ἀφυπνίσεως τοῦ ὑποδούλου γένους. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῆται ὅτι στὴ μεταφύτευσιν τῶν θετικῶν ἰδεωδῶν τῆς κινήσεως αὐτῆς συνετέλεσαν κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἐκδοτικὰ προγράμματα ἑλληνορθόδοξων ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων τῆς Εὐρώπης, οἱ ὁποῖες συνετέλεσαν σημαντικῶς στὴν κάθαρσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ἀπὸ τῆς ἀντιχριστιανικῆς τάσεως καὶ ἀκρότητες, οἱ ὁποῖες παρέσχεσαν στὴν Ἑλλάδα μόνον ὀλίγους, οἱ ὁποῖοι γιὰ ψυχολογικοὺς ἢ ἠθικοὺς λόγους ἔδειχναν ὅτι ἐνοχοῦνται ἀπὸ τὸν ἑλληνορθόδοξο κοσμοθεωρητικὸν καὶ βιοθεωρητικὸν προσανατολισμὸν καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Πρόκειται γιὰ ἐξαιρέσεις, οἱ ὁποῖες δὲν αἰροῦν τὸν κανόνα, κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ ὀρθόδοξος πίστις καὶ ἡ Μητέρα Ἐκκλησία ἐνέπνεαν ὅλες ἀνεξαιρέτως τῆς τάξεις τῶν Ἑλλήνων, ὄχι μόνον τοὺς «κλέφτες», ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι συνεκινούντο ἀπὸ τὸ προγονικὸ κλέος τῆς ἀρχαιότητος, ὅπως καὶ τοὺς ἀστοὺς, τοὺς ἀγρότες, τοὺς ἐμπόρους, τοὺς πλοιοκτῆτες καὶ ναυτικούς, τοὺς βιοτέχνες, τοὺς ἐμπυχωτῆς τῶν συνεταιρισμῶν καὶ συντεχνιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπιφανεῖς λογίους καὶ ἐκπροσώπους τοῦ –καθαρθέντος καὶ φιλικῶς διακειμένου πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐμπυχωμένου ἀπὸ αὐτὴν– ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ. Οἱ πλεῖστοι ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν εἴτε ἐπιφανεῖς κληρικοὶ (ὅπως λ.χ. ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Εὐγένιος Βούλγαρις), εἴτε λαϊκοί,

47. Ἐνθ' ἄνωτ., σ. 24. Ἐπαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἱστορία τοῦ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, Ἀθήναι, 1950, σ. 305.

48. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ἔνθ' ἄνωτ., σ. 120.

49. Τρύφωνος Ε. Ἐπαγγελίδου, Ἡ παιδεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1936, σ. LXXXI.

50. Ἰ. Κασσιανοῦ, Τὰ πνευματικὰ μας κέντρα κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, περ. «Ἀκτίνες», τεύχη 51 καὶ 52, ἔτος 1945.

51. Δ. Κ(ωτσάκη), Οἱ εἰσηγηταὶ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, περ. «Ἀκτίνες», τεύχος 36, Πάσχα 1943, σσ. 92 ἐξ. Κωνσταντίνου Ν. Σάθα, μν. ἔ., σσ. 566-571 καὶ 583-585.

οί όποιοί είχαν έκδηλη θρησκευτικότητα (όπως λ.χ. ό 'Αδαμάντιος Κοραΐς). Όσοι ύποστηρίζουν, ότι ό έλληνικός «Διαφωτισμός» ήταν άσχετος πρός την 'Εκκλησία, διαφεύδονται από τόν κατ' έξοχήν φορέα του Διαφωτισμού και του άναμορφωτικού πνεύματος στην έλληνική παιδεία, τόν Κοραΐ, ό όποιος έγραφεν: «Είς την 'Εκκλησίαν, ως κοινήν Μητέρα, είναι τό Γένος προσκεκολλημένον και διά την Θρησκείαν και διά την μητρικήν φροντίδα, την όποιάν δεικνύει καθ' έκάστην ήμέραν ύπέρ τής παιδείας του Γένους»⁵². Έπομένως ή όρθόδοξος πίστις ήταν ή μυστική «έντελέχεια», ή όποία ένέπνεεν όχι μόνον μίαν «συντηρητικήν μερίδα», αλλά όλες τις τάξεις του έλληνικού λαού.

6. Η 'Εκκλησία και ή 'Εθνεγερσία του 1821

Έπειτα θα ήταν άπαραδέκτο να παραθεωρηθή ό πρωταγωνιστικός ρόλος τής όρθόδοξης πίστεως και τής 'Εκκλησίας στην 'Εθνεγερσία του 1821. Αυτός ό έμπνεόμενος από τόν Διαφωτισμό Ρήγας τόνιζε στόν «Θούριον», ότι «σταυρός, πίστις και καρδιά... γκρεμίζουν τυραννίαν, τιμούν έλευθερίαν, όπ' έδωκεν ό Πλάστης». Στόν άγώνα του 1821 ό κύριος έμψυχωτής ύπήρξεν ό έλληνικός κλήρος. Η σημαία του άπελευθερωτικού άγώνος έπισήμως εύλογήθηκε και άνυψώθηκε από τόν Μητροπολίτη Παλαιών Πατρών Γερμανό. Έκτός αυτού, διακρίθηκαν στόν άγώνα από τους έπισκόπους ό Βρεσθένης Θεοδώρητος, ό Ταλαντίου Νεόφυτος Μεταξάς, ό Καρύστου Νεόφυτος, ό 'Ανδρούσης 'Ιωσήφ, ό Κορίνθου Κύριλλος κ.ά., από δέ τους λοιπούς κληρικούς ό 'Ανθιμος Γαζής, ό Νεόφυτος Δούκας, ό Νεόφυτος Βάμβας και άλλοι⁵³.

Τό πόσον ή 'Εκκλησία ένέπνεε τόν άγώνα του 1821 άποδεικνύεται από την έξής περιγραφή του Γάλλου C. Rouqueville, ό όποιος την έποχή εκείνη ήταν πρόξενος στην Πάτρα: «Όταν έκρότησε τό έλληνικό πυροβόλο, «οί κάτοικοι τών κοιλάδων του 'Αλφειού άθρόοι προσέρχονται είς τās έκκλησίας και τās σήμαντρα συνεχώς ή-

χούν. Οί ιερείς ποιούνται λιτανείας και σύρουν κατόπιν αυτών τους λαούς. Τονίζουν τόν Ψαλμόν, έκζητούντες παρὰ του Θεού, ίνα διασκορπίση τους βαρβάρους και άπονείμη τās δάφνας τής νίκης είς τὰ τέκνα αυτού. Αί γυναίκες άναρτούν τους νυμφικούς αυτών στεφάνους επί τής εικόνας τής Παρθένου... Οί γέροντες γονυπετείς προσεύχονται...»⁵⁴. Ός σύνθημα και έγερτήριο σάλπισμα χρησιμοποιούν τόν ψαλμικό στίχο: «'Αναστήτω, ό Θεός, και διασκορπισθήτωσαν οί έχθροί αυτού...» (Ψαλμ. ξξ', 2). Όταν ό Κολοκοτρώνης μίλησε τόν Νοέμβριο του 1838 επάνω στο λόφο τής Πνυκός πρός τους 'Αθηναίους μαθητές Γυμνασίου, κατέληξεν ως έξής: «Παιδιά μου, πρέπει να φυλάξετε την πίστιν σας και να την στερεώσετε. Διότι, όταν επιάσαμεν τὰ άρματα, είπαμεν πρώτα ύπέρ Πίστεως και έπειτα ύπέρ Πατρίδος... Είς εσάς μένει να ισάσετε και να στολίσετε τόν τόπον, όπου ήμείς έλευθερώσαμε. Και δια να γίνη τούτο, πρέπει να έχετε ως θεμέλια τής πολιτείας την όμόνοιαν, την Θρησκείαν και την φρόνιμον έλευθερίαν»⁵⁵.

Όλα αυτά άποδεικνύουν, ότι πάσχουν από πνευματικό δαλτωνισμό όσοι θέλουν να «άπομυθεύσουν» δήθεν τό 1821 και είτε να συρρικνώσουν την έποποιία αυτού σε πλαίσια και μεγέθη κατά πολυ ήπολειπόμενα τών πραγματικών της διαστάσεων, είτε να την διαστρεβλώσουν και άκρωτηριάσουν πάνω στην προκρούστειον κλίνη ύλιστικών σχημάτων ή τών ιδεολογικών προκαταλήψεων και σοφιστικών συλλογισμών του έργου «'Ελληνική Νομαρχία» 'Ανωνύμου του 'Ελληνης.

(Συνεχίζεται)

54. C. Rouqueville, 'Ιστορία τής έλληνικής επανάστασεως, έπιμελεία Α. Κυριακού, 'Αθήναι, σσ. 213-214.

55. «'Ηρωες του Εικοσιένα», έκδ. «Ζωής», 'Αθήναι, 1952, σ. 41.

52. Ευαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Οικοδόμοι πολιτισμού, σ. 309.

53. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ένθ' άνωτ., σσ. 131-134.

ΕΠΙΤΑΓΗ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΒΑΣΗ Η ΣΥΝΑΛΛΗΛΙΑ

«Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»
(Μάρκ. 12,17)

Ἡ ἀναθεώρηση τῶν Σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας βρίσκεται τὸν τελευταῖο καιρὸ στὸ ἐπίκεντρο τῶν συζητήσεων καὶ τῶν διαβουλεύσεων γιὰ τὴν ἐπικείμενη ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, ἀφοῦ εἶναι πανθομολογούμενο ὅτι τὸ σύστημα Σχέσεων Ἐκκλη-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς
κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

σίας καὶ Πολιτείας, ποὺ ἰσχύει σήμερα, δημιουργεῖ πολλὰ προβλήματα καὶ συχνὰ ἀδιέξοδα στὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ κατ' ἐπέκταση στὴν ἐθνικὴ μας πορεία. Τὸ λεγόμενο Ἐκκλησιαστικὸ Πρόβλημα, ποὺ ταλανίζει τὰ τελευταῖα χρόνια τὴν Πατρίδα μας, εἶναι ἀποτέλεσμα αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ συστήματος σχέσεων, ποὺ ἀναπόφευκτα ὀδηγεῖ σὲ ἀντιπαράθεση καὶ σύγκρουση μεταξὺ νομιμότητας καὶ κανονικότητας.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ σύστημα σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ὅπως ἀποτυπώνεται στὰ ἑλληνικὰ Συντάγματα, ποὺ ἴσχυσαν κατὰ καιροὺς, ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ σημερινό, εἶναι ἀποτοκο τῆς πολιτειοκρατικῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐποχῆς τῆς Βαυαροκρατίας καὶ ξένο πρὸς τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Κράτος ἐκφυλίστηκε μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου σὲ ἀσφυκτικὸ ἐναγκαλισμὸ, ποὺ συχνὰ ὠδήγησε σὲ περιπέτειες ὄχι μόνον τὴν Ἐκκλησία ἀλλὰ καὶ τὸ ἔθνος καὶ συνέβαλε σὲ ὀξύτερες ἀντιπαραθέσεις καὶ διχασμοὺς ἀφαιρώντας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία πολλὰς φορὲς τὴν δυνατότητα νὰ καταστεῖ συνεκτικὴ καὶ ἐνοποιὸς δύναμη γιὰ τὸν Λαὸ μας, ὅπως ἡ ἴδια ἡ φύση τῆς ἐπιτάσσει. Τὰ λεγόμενα «Βενιζελικὰ» τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνα μας, μὲ τὸ περιβόητο ἀνάθεμα κατὰ τοῦ Βενιζέλου καὶ τὴν ἀπομάκρυνση καὶ ἐξορία πολλῶν Μητροπολιτῶν, τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ ζήτημα μεταξὺ Χρυσάνθου καὶ Δαμασκηνοῦ, κατόπιν, τὰ θλιβερὰ γεγονότα τοῦ 1965, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ

Πολιτεία ἐπὶ ἓνα ἔτος δὲν ἀναγνώριζε κανονικῶς ἐκλεγέντες δεκαπέντε Μητροπολίτες, μὲ συνέπεια ποινικὲς διώξεις γιὰ ἀντιποίηση Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος ὁ Β' καὶ δεκάδες Μητροπολιτῶν, γιὰ νὰ ἀναρριχηθεῖ στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ Θρόνον ὁ τότε ἐφημέριος τῶν Ἀνακτόρων Ἱερώνυμος καὶ στοὺς μητροπολιτικοὺς Θρόνους οἱ ἐκλεκτοὶ σ' αὐτὸν καὶ στοὺς τότε κρατοῦντες Μητροπολίτες, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, καὶ μάλιστα μὲ τὸ σύστημα «τριπροσώπου» ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, μὲ εἰσήγηση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἐπέλεγε τὸν Μητροπολίτη, πράξη ποὺ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὰ χριστιανικὰ δόγματα καὶ τὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιολογία, καὶ ἀκόμη τὴν ἀκύρωση, τελευταῖα, ἐκλογῆς, ποὺ ἔγινε ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀπ' τὴν Ἱεραρχία, Μητροπολιτῶν ἀπὸ τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, ὅπως π.χ. τοῦ ἐκλεγέντος καὶ χειροτονηθέντος Λαοῖσης Δημητρίου, καὶ τέλος τὸ σημερινὸ Ἐκκλησιαστικὸ Πρόβλημα, προῖον τοῦ συστήματος τῆς Νόμῳ κρατοῦσης Πολιτείας καὶ τῆς διακρίσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀπὸ τὴν Νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σὲ δογματικοὺς καὶ διοικητικούς. Μιὰ τέτοια διάκριση εἶναι θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιολογικὰ ἀνεπίτρεπτη καὶ ἀπαράδεκτη, ἐφ' ὅσον οἱ διοικητικοὶ Κανόνες εἶναι φυσικὴ συνέχεια καὶ συνέπεια τῶν δογματικῶν, ἡ δὲ διοικητικὴ ἐξουσία τῶν Ἐπισκόπων ἀπορρέει ἀπὸ τὴν μυστηριακὴ ἱερωσύνη καὶ τὴν ἀποστολικὴ διαδοχὴ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπωμίζονται καὶ συνεχίζουν «ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ» τὴν τριπλὴ διακονία τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ τὴν ἱερατικὴν (ἀγιαστικὴν), τὴν προφητικὴν (διδασκτικὴν) καὶ τὴν βασιλικὴν (διοικητικὴν), ποὺ εἶναι ἀλληλένδετες, ἀλληλοπεριχωρούμενες καὶ ἀδιαχώριστες, ὥστε ἡ μία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει χωρὶς τὶς ἄλλες.

Εἶναι, λοιπόν, καιρὸς νὰ σταματήσει γιὰ

πάντα ἢ ἀπαράδεκτη καὶ ἐπιζήμια, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἑλληνισμοῦ αὐτὴ κατάσταση, καὶ προσφέρεται τώρα ἢ κατάλληλη εὐκαιρία γι' αὐτό, μὲ τὴν συνταγματικὴ ἀναθεώρηση. Ἐχει, ἄλλωστε, ὠριμάσει καὶ στοὺς ἰθύνοντες καὶ στὸ λαὸ ἢ ἀντίληψη ὅτι πρέπει νὰ ἀποδοθοῦν, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ, «τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

Ἡ ἀνάγκη τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐμφανίζεται ἐπιτακτικότερη τώρα, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἔξοδο ἀπὸ τὴν ἀντιπαράθεση καὶ σύγκρουση μεταξὺ νομιμότητας καὶ κανονικότητας, μεταξὺ ἀποφάσεων, δηλαδή, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἀποφάσεων τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐναρμόνιση τοῦ ἐσωτερικοῦ Δικαίου τῆς Χώρας μὲ τὸ Δίκαιο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, γεγονός ἀναπόφευκτο ἀπὸ τὴν συμμετοχὴ μας σ' αὐτήν. Μὲ τὸν χωρισμὸ θὰ παύσει ἡ Πολιτεία νὰ σηκώνει τὸ πολιτικὸ κόστος ἀπὸ τὰ τυχὸν λάθη τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία θὰ παύσει νὰ ὑφίσταται τὴ φθορὰ ἀπὸ τὰ πολιτικὰ σφάλματα καὶ τὶς ποικίλες πολιτικὰς ἐκτροπὰς καὶ παρεμβάσεις.

Ὁ χωρισμὸς, ὅμως, Ἐκκλησίας καὶ Κράτους δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐχθρικός, ἀλλὰ συναινετικός. Πρέπει νὰ εἶναι διοικητικὸς χωρισμὸς ποὺ διασφαλίζει τὸ αὐτοδιοίκητο καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἐκκλησίας στὰ *sacra interna* καὶ ὄχι χωρισμὸς ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ τὶς παραδόσεις τοῦ ἔθνους. Ἐνας τέτοιος χωρισμὸς θὰ στηρίζεται στὴν βάση τῆς συναλληλίας, δηλαδή, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ τῆς κρατικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας. Πρέπει, ἀκόμα, νὰ εἶναι χωρισμὸς ἐντιμὸς, ποὺ «δὲν θὰ προσβάλλει τοὺς ἀκατάλυτους δεσμοὺς Ὁρθοδοξίας καὶ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὔτε θὰ ὀδηγεῖ στὴν οἰκονομικὴ ἐξαθλίωση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ὅπως σωστὰ ἔγραψε παλαιότερα πανεπιστημιακὸς Καθηγητής.

Πολλοὶ πιστεύουν ὅτι ὁ διοικητικὸς χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Κράτος θὰ ἔχει ὡς συνέπεια τὴν διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ τὸ οἰκονομικὸ ἀδιέξοδο τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλοι διακηρύττουν ὅτι καὶ ἂν ἀκόμα πραγματοποιηθεῖ ὁ διοικητικὸς χωρισμὸς, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία θὰ δέχεται οἰκονομικὲς παροχὰς ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ ἀνεξαρτησία τῆς θὰ εἶναι εἰκονικὴ καὶ ὄχι πραγματικὴ.

Οἱ ἀπόψεις αὐτές, παρὰ τὴν εὐλογοφάνειά

τους, εἶναι ἀστήρικτες καὶ ὑπερβολικὲς. Ἡ μισθοδοσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ οἱ ὅποιες οἰκονομικὲς παροχὰς τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ἐκκλησία δὲν συνδέονται μὲ τὸ σύστημα σχέσεων μεταξὺ τους, οὔτε εἶναι ἐλεημοσύνη ἢ δωρεά, ἀλλὰ ἠθικὴ καὶ συνάμα συμβατικὴ ὑποχρέωση τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία, ὄχι μόνο γιὰ τὸν φόρο ἰδρώτος καὶ αἵματος τῶν λειτουργῶν τῆς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς μας παλιγγενεσίας καὶ ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς ἐπανεπιλημμένες προσφορὰς ἢ καὶ δημεύσεις τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Βαυαροκρατίας ὡς σήμερα, πέρα τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ ἑλληνικὸ Δημόσιο εἰσπράττει τὸ 35% τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων ὅλων τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας. Οὔτε εἶναι ὀρθὸ νὰ ἰσχυρισθοῦμε ὅτι οἱ οἰκονομικὲς παροχὰς πρὸς τὴν Ἐκκλησία δεσμεύουν τὴν ἀνεξαρτησία τῆς. Γιατὶ μὲ τὸ ἴδιο σκεπτικὸ θὰ πρέπει νὰ ὑποστηρίξουμε ὅτι καὶ ἡ Δικαιοσύνη τῆς Πατρίδας μας, γιὰ νὰ εἶναι ἀνεξάρτητη, πρέπει νὰ ἔχει οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία καὶ οἱ Δικαστές, γιὰ νὰ εἶναι ἀμερόληπτοι, πρέπει νὰ παύσουν νὰ μισθοδοτοῦνται ἀπὸ τὸ Κράτος. Εἶναι γνωστὸ, ἄλλωστε, ὅτι σὲ χώρες τῆς Εὐρώπης, ὅπως π.χ. στὸ Βέλγιο, ὅπου ἡ Ἐκκλησία εἶναι χωρισμένη ἀπὸ τὸ Κράτος, αὐτὸ μισθοδοτεῖ τοὺς θρησκευτικὸς λειτουργοὺς ὅλων τῶν δογμάτων καὶ χρηματοδοτεῖ τὴν Ἐκκλησία, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνει ὅποιασδήποτε μορφῆς ὑποτελία.

Ὁρισμένοι ἐκκλησιαστικοὶ καὶ θεολογικοὶ κύκλοι ἔχουν τὴν ἀποψη ὅτι τὸ ἰσχύον Σύνταγμα εἶναι προοδευτικότερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα ἀναφορικὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ ἀκόμα ὅτι ὁ σημερινὸς Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας (Ν. 590/1977) εἶναι πολὺ πρὸ εὐνοϊκὸς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἴσχυσαν παλαιότερα, γιὰτὶ προωθεῖ τὴν ἀρχὴ τῆς συναλληλίας καὶ δίνει τὸ δικαίωμα στὴν Ἐκκλησία νὰ νομοθετεῖ σὲ πολλὰ θέματα ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς, μὲ τὴν ἐκδοσὴ Κανονιστικῶν ἀποφάσεων, εἴτε τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου, εἴτε τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ἐπομένως δὲν χρειάζεται καμιά ἀναθεώρηση καὶ ἀλλαγὴ.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι στὸ ἄρθρο 3 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος γιὰ πρώτη φορὰ κατοχυρώνονται συνταγματικὰ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καὶ κυρίως ὁ Πατριαρχικὸς Τόμος τοῦ 1850 (περὶ τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) καὶ ἡ

Συνοδική Πράξη του 1928, καὶ φαινομενικὰ θε-
σπίζεται τὸ αὐτοδιοίκητο τῆς Ἐκκλησίας. Ὅμως
ἢ προσθήκη στὸ ἴδιο ἄρθρο τῆς φράσεως «ὡς ὁ
Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας ὁρίζει»,
ὅπως ἐρμηνεύθηκε κατὰ καιροὺς ἀπὸ τὴν Νομο-
λογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, σὲ συ-
σχετισμὸ μὲ τὴν διάκριση τῶν Ἱερῶν Κανόνων
σὲ δογματικούς καὶ διοικητικούς, ἐκμηδενίζει
κάθε θετικὴ συνέπεια γιὰ τὸ αὐτοδιοίκητο τῆς
Ἐκκλησίας καὶ ἀναπαράγει τὶς παλαιότερες πο-
λιτειαρχατικὲς καὶ νομοκρατικὲς ἀντιλήψεις καὶ
συνέπειες γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Σὲ σημεῖο ὥστε
μερικοὶ ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας,
Βουλευτές, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μάλιστα ὁ ἕνας
καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς, νὰ διακηρύττουν
προφορικῶς καὶ γραπτῶς, μὲ ἀφορμὴ τὸ σημε-
ρινὸ Ἐκκλησιαστικὸ Πρόβλημα, ὅτι οἱ νόμοι τῆς
Πολιτείας ὑπέρκεινται καὶ ὑπερισχύουν τῶν Ἱε-
ρῶν Κανόνων καὶ ἐπομένως τὸ ἀνθρώπινο Δί-
καιο εἶναι ὑπεράνω τοῦ θεϊκοῦ!...

Ἐχομε τὴν γνώμη ὅτι γιὰ νὰ πραγματοποιη-
θεῖ διοικητικὸς χωρισμὸς τοῦ Κράτους ἀπὸ τὴν
Ἐκκλησία καὶ νὰ διασφαλισθεῖ πραγματικὰ καὶ
ὄχι πλασματικὰ τὸ αὐτοδιοίκητό της, ἀρκεῖ νὰ
ἀπαλειφθεῖ ἀπὸ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος ἢ
φράση «ὡς ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλη-
σίας ὁρίζει». Δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ Καταστατικὸ
Χάρτη ἢ Ἐκκλησία. Ἐχει τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες
καὶ τὶς Συνοδικὲς ἀποφάσεις της. Τὸ Ἱερὸ Πη-
δάλιο εἶναι ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλη-
σίας. Μὲ αὐτὸ πρέπει νὰ αὐτοδιοικεῖται, ὅπως
ὄλες οἱ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένη Ὁρθόδοξες Ἐκκλη-
σίες. Γιὰ τὶς σχέσεις μὲ τὴν Πολιτεία καὶ γιὰ
τὴν νομικὴ θέση της ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κρά-
τους μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἕνα σύντομο νομοθέτη-
μα, μὲ λίγα ἄρθρα, ἢ ἕνα εἶδος «κογορδάτου»,
μὲ τὶς λεπτομέρειες τοῦ ὁποῦ μπορεῖ νὰ ἀσχολη-
θεῖ μὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ εἰδικούς, ποὺ θὰ ἐκ-
προσωποῦν τόσο τὴν Πολιτεία ὅσο καὶ τὴν Ἐκ-
κλησία.

Τέλος, πρέπει νὰ πούμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν
πρέπει νὰ φοβᾶται τὸν διοικητικὸ χωρισμὸ ἀπὸ
τὸ Κράτος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ κατανοήσουμε ὅ-
λοι, καὶ ἰδιαίτερα ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς διοικήσεως, ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς κρατι-
κῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ ἀναχρονιστικὸς καὶ ἐ-
πιζήμιος. Δὲν εἶναι πᾶς δυνατὸ, θὰ πρόσθετα
οὔτε ἐπιτρεπτό, νὰ στηρίζεται ἡ Ἐκκλησία στὴν
δύναμη τοῦ Νόμου καὶ στὴν κρατικὴ ἰσχύ γιὰ
νὰ ἐκπληρώσει τὸ ποιμαντικὸ της ἔργο, νὰ δια-

τηρήσει τὴν ἐσωτερικὴ τῆς πειθαρχία καὶ νὰ ἀν-
τιμετωπίσει ἀποτελεσματικὰ τὶς ἐξωτερικὲς ἐπι-
βουλὲς καὶ ἀπειλές. Θὰ στηρίζεται ἀποκλειστι-
κὰ καὶ μόνο στὶς δικές της πνευματικὲς καὶ ἠθι-
κὲς δυνάμεις καὶ θὰ ἐπιβάλλεται μὲ τὸ πνευμα-
τικὸ της κύρος καὶ μὲ τὴν πειθῶ. Ὁ χωρισμὸς,
ἄλλωστε, τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Κράτος, παρὰ
τὶς ἀρχικὲς δυσκολίες, ποὺ πιθανὸν νὰ δημιουργή-
σει στὴ ζωὴ της, μακροπρόθεσμα θὰ ἀποβεῖ
ὠφέλιμος καὶ σωτήριος γι' αὐτήν, ἀφοῦ θὰ εἶναι
μιὰ πρόκληση καὶ ἕνα δυνατὸ ἐρέθισμα γιὰ τὴν
Ἐκκλησία σὲ αὐτοκριτικὴ καὶ αὐτοκάθαρση, σὲ
ἀνανέωση καὶ ἀνασύνταξη τῶν δυνάμεών της,
ὥστε ἀδέσμευτη καὶ ἐλεύθερη ἀπὸ κάθε κοσμι-
κὴ ἐπιρροή νὰ ἀσκήσει ἀποτελεσματικὰ τὴν
προφητικὴ ἀποστολή της, νὰ ἐκπληρώσει τὸ ἀ-
γιαστικὸ, διδακτικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο της καὶ
νὰ διαδραματίσει πρωταγωνιστικὸ ρόλο στὶς
σύγχρονες κοσμογονικὲς ἀνακατατάξεις καὶ ἀλ-
λαγές, ποὺ συντελοῦνται στὸν εὐρύτερο εὐρω-
παϊκὸ καὶ εἰδικότερα στὸν Βαλκανικὸ γεωπολι-
τικὸ χῶρο.

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μὲ πατερικὴ ἀνάλυση
Τοῦ Γεωργίου Β. Μαυρομάτη

Μὲ τὴν εὐκαιρία συμπληρώσεως 1900 ἐ-
τῶν ἀπὸ τὴ συγγραφή τοῦ τελευταίου βι-
βλίου τῆς Καινῆς Διαθήκης (95-1995), ἡ Ἀ-
ποστολικὴ Διακονία ἔθεσε σὲ κυκλοφορία τὸ
ἔργο αὐτό, ἄρτιο ἀπὸ πλευρᾶς ἐμφανίσεως
(πλαστικοποιημένο ἐξώφυλλο καὶ 16 σελίδες
κειμένον σὲ τετραχρωμία, χαρτί σαμονά),
πλήρες ἀπὸ πλευρᾶς περιεχομένου. Παρου-
σιάζει, μετὰ τὸ κείμενο καὶ τὴ μετάφραση,
εὐρύτατο σχολιασμὸ βασιμμένο κυρίως στοὺς
ἁγίους Ἀνδρέα καὶ Ἀρέθα, ἐπισκόπους Και-
σαρείας, οἱ ὁποῖοι ἐρμήνευσαν καὶ ἐμάθου-
σαν περισσότερο ἀπ' ὄλους τοὺς ἄλλους Πα-
τέρες στὸ θεόπνευστο βιβλίον τῆς Ἀποκαλύ-
ψεως.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ἰασιῶν 1 - 11521 Ἀθήνα,
τηλ. 01/72.28.008, fax 72.38.149,
Δραγατσανίου 2 - πλατ. Κλαυθμώνος,
τηλ. 33.10.977, fax 32.28.637
Ἐθνικῆς Ἀμύνης 9α - Θεσσαλονίκη.
Τηλ. (031) 275 626. Fax 278 559.

Ἡ ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων ἐκφρασις Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου*

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας σήμερα. Δηλαδή ἡμέρα τῆς ἀλαθίτου ἐπαναδιατυπώσεως ἀπὸ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς μας πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ σατανᾶ, ἀπὸ τὰ πάθη, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατον¹ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀπωλεσθεῖσαν γνήσια

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας
κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ

εἰκόνα του καὶ μορφή² ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρὸ τῆς πώσεως εὐλογημένη καὶ εὐφρόσυνον κατάστασι καὶ σταθεροποιούμενος εἰς τὸ ἀγαθόν, φωτίζεται, ἀγιάζεται καὶ θεοῦται.

Ἡ Ὁρθοδόξος Ἐκκλησία μας δηλαδή σήμερα, διὰ τῆς ἀναστήλωσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων μᾶς παρουσιάζει ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ ποῦ ἔφευραν εἰς τὸν ἐκπεσόντα ἄνθρωπον ἢ Σάρκωσις τοῦ προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως διδάσκει ὅλους μας, ὅτι αὐτὰ τὰ δῶρα τῆς ἀγάπης τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ οἰκειοποιουῦνται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Πρὸς τὸν πραγματοποιήσαντα τὸ μυστήριον τοῦτο τῆς σωτηρίας σεσαρκωμένου Λόγον τοῦ Θεοῦ, «ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου»³, καλεῖ ὁ ἀπόστολος Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, λέγων «Ἐρχου καὶ ἴδε»⁴. Τὸ ἴδιο λέγει καὶ ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα πρὸς πάντας⁵ πρὸς τὸν μὴ χριστιανικὸν κόσμον, πρὸς τοὺς μὴ Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐμᾶς τὰ παιδιὰ τῆς⁶ πρὸς πάντα ἄνθρωπον, ποῦ ἀναζητᾶει στὴ ζωὴ του τὴν ἀλήθεια, ποῦ ἐπιθυμεῖ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ σφοδρῶς ποθεῖ τὴν λύτρωσι, τὴν ἀνύψωσι καὶ τὴν θέωσι.

Σ' αὐτὲς τὶς πλευρὲς τοῦ νοήματος καὶ τοῦ μηνύματος τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ στρέψω καὶ ἐγὼ τούτῃ τὴν στιγμὴ τὸν λόγον.

* Ὁμιλία γενομένη ἐντολῇ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Συνοδικὴν Λειτουργίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας (12-3-1995).

1. Κολοσσαεῖς Α', 15, Β' Κορινθίους Δ', 4.

2. Ἰωάννου Α' 44-52.

Χαρίσατέ μου, παρακαλῶ, γιὰ λίγο τὴν προσοχή σας καὶ ἐλάτε μαζί νὰ κάνουμε ἓνα σύντομο πνευματικὸ περίπατο. Θὰ περάσωμε, ἐλπίζω, λίγα λεπτὰ ψυχικῆς ἀνατάσεως καὶ ἀναψυχῆς, πνευματικῆς ὠφελείας καὶ χαρᾶς.

1. Πρῶτο μήνυμα τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀγαπητοί, εἶναι ἡ διὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐκφρασις τῆς περὶ Χριστοῦ πλήρους ἀληθείας. Διὰ τῆς ἀγιογραφίσεως δηλαδή τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκφράζεται ἡ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὢν «Θεὸς ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ... δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο»³... τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα...⁴, σάρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας⁵ καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος τώρα μπορεῖ νὰ βλέπει τὸν ἀόρατον Θεόν, νὰ ἐπικοινωνῇ μαζί του καὶ νὰ τὸν ἀσπάζεται. Δηλαδή ὁ εἰκονιζόμενος εἰς τὴν εἰκόνα Κύριος εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ⁶, καὶ τοῦ ἐνεφύσησε πνοὴν ζωῆς καὶ τὸν ἐναποθέτησεν εἰς τὸν παράδεισον τῆς τρυφῆς⁷.

Εἶναι ἐκεῖνος «ὃν ἔγραψεν Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐκήρυξαν οἱ Προφῆται»⁸, ἀνέμεναν δὲ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι «ἀπὸ παντὸς ἔθνος τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν... Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἀραβες...»⁹ διὰ νὰ τοὺς ἀποκαλύψῃ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ νὰ τοὺς φέρῃ τὴν λύτρωσι¹⁰.

3. Ἀπὸ τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως.

4. Κολοσσαεῖς Α', 16.

5. Ἰωάννου Α' 14.

6. Γένεσις Α' 26-27.

7. Γένεσις Β', 7-8.

8. Ἰωάννου Α' 46.

9. Πράξεις Β' 5, 9-11.

10. Περὶ τῆς πανανθρωπίνης ταύτης προσδοκίας ἰδὲ Λεωνίδου Φιλιππίδου, Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐξ ἐπόψεως παγκοσμίου καὶ πανθηροσκειακῆς, ἐν Ἀ-

Ἀντιθέτως, ἡ ἄρνησις τῆς εἰκόνας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἄρνησις τῆς Σαρκώσεως αὐτοῦ καὶ ἄρα ἄρνησις τοῦ κοσμοσωτηρίου ἔργου του. Διὰ τοῦτο ὁ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης θὰ μᾶς εἴπη, ἀφ' ἑνὸς μὲν, ὅτι ἐμεῖς σᾶς κηρύσσομεν «ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησον»¹¹, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ὅποιος δὲν «ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι» καὶ τοῦτο τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὁ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἔστιν ἤδη»¹².

2. Ἡ Ὁρθοδοξία μὲ τὴν ἀναστήλωσι τῶν ἀγίων εἰκόνων διδάσκει, δεύτερον, ὅτι ὁ Θεάνθρωπος Κύριος διὰ τῆς σαρκώσεώς του προσέλαβεν εἰς τὸ θεανδρικό του πρόσωπον ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ δι' αὐτῆς ἀνακαίνισε πᾶσαν τὴν κτίσιν, ἀφοῦ κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν θεολόγον «τὸ ἀπρόσληπτον καὶ ἀθεράπευτον»¹³.

Τοῦτο σημαίνει: Πρῶτον, ὅτι ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν γίνονται μόνον οἱ ὀλίγοι ἢ οἱ διαλεκτοὶ καὶ «καθαροί», ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος ἀνεξαρτήτως, ἀφοῦ ὁ Θεὸς «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»¹⁴.

Καὶ δεύτερον, ὅτι διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀνακαινίσεως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου, ἀνακαινίζεται καὶ ἀγιάζεται καὶ πᾶσα ἡ ὕλική κτίσις, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ καὶ λόγῳ τοῦ εἰσπεσόντος ἀνθρώπου «ουσιενάζει καὶ συνωδίνει»¹⁵ μετ' αὐτοῦ.

3. Ἡ Βυζαντινὴ εἰκόνα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν εἰκόνα καὶ τὰ ἀγάλματα τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, ἐκφράζει τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ὕλην καὶ τὰ ἰδικά του πάθη ἀποκαλύπτει τὴν μορφὴ «καινοῦ ἀνθρώπου τοῦ κατὰ Θεὸν κτισθέντος»¹⁶, τοῦ ζώντος ἐπὶ τῆς γῆς

ὡς ἐνσάρκου ἀγγέλου, καὶ δίνει εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ζωὴν του νέαν διάστασι καὶ προοπτικὴν, αὐτὴν τῆς αἰωνιότητος.

Γιατὶ ὁ κάθε ἄνθρωπος, γινόμενος μέλος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπελευθερώνεται ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ Σατανᾶ, γίνεται «σύμμορφος τῆς εἰκόνας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ»¹⁷... καὶ ἀπελεύθερος Κυρίου»¹⁸, ἐγκεντρίζεται εἰς τὴν καλλιέλαιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ¹⁹, ἀναγεννᾶται ἐν Χριστῷ καὶ γίνεται μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ ζῇ μαζί του, ὅπως οἱ ἅγιοι εἰς τὸν αἰῶνα.

4. Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, τέταρτον, διὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων δεικνύει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ζωντανὰ καὶ ἔμπρακτα, ὅτι ἐν Χριστῷ ὁ ἄνθρωπος ἐγκαταλείπει τὸ προσώπειον τῆς ἐξαχρειώσεως ἐκ τῆς ἁμαρτίας εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, λαμβάνει καὶ πάλιν τὸ ἀληθινὸ του πρόσωπο καὶ ὁδηγεῖται εἰς τὴν θέωσι. Ἐξ οὗ καὶ ὁ φωτοστέφανος τῶν ἀγίων στὶς εἰκόνες μας.

Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, δηλαδή, διὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων φανερῶνει στὴν ἀνθρωπότητα τὸν τύπον τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρώπου. Τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀναζητοῦσε ὁ Διογένης μὲ τὸ φανάρι του μὲς στὸ μεσημέρι στὴν πολυάνθρωπο Ἀθήνα καὶ ποὺ τὸν παρουσίασε ἄθελά του ὁ Πιλάτος εἰς τοὺς Ἑβραίους λέγοντας: «Ἴδε ὁ ἄνθρωπος»²⁰. Τὸν θεάνθρωπον δηλαδή²¹.

Παρουσιάζει τὸν ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς θεωθέντα ἅγιον ἄνθρωπον ποὺ φέρει καὶ ἐκδηλώνει στὴ ζωὴ του ὅλες τὶς συνέπειες αὐτῆς τῆς ιδιότητος. Ποὺ διακρίνεται δηλαδή διὰ τὴν ἀγάπην του, τὴν σοφίαν, τὴν διάκρισι, τὴν ἀντοχή, τὴν ἀφοβίαν, τὸν ἡρωϊσμό, τὴν θυσίαν. Ποὺ δὲν ἐπιτρέπει ποτὲ νὰ ὑποδουλῶνεται τὸ πνεῦμα εἰς τὴν ὕλην, ἢ ἀλήθεια εἰς τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὸν φαρισαϊσμό, ἢ δικαιοσύνην εἰς τὴν ὀποιαδήποτε σκοπιμότητα. Τὸν ἐν Χριστῷ ἀναγεννηθέντα ἄν-

θήναις 1958, σελ. 767 κ. ἐξ., Κατηχητικὰ βοηθήματα διὰ τὴν Α' σειρὰν τοῦ Ἀνωτέρου Κατηχ. Σχολείου Η ΑΙΩΝΙΑ ΑΛΗΘΕΙΑ, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήναι 1960, σελ. 181 κ. ἐξ.

11. Α' Ἰωάννου Α' 1-4.

12. Α' Ἰωάννου Δ' 3.

13. Ἐπιστολὴ πρὸς Κλυδόνιον, ΒΕΠ τόμος 60, σελ. 264, 5-6.

14. Α' Τιμόθεον Β' 4.

15. Ρωμαίους Η' 19-24.

16. Ἐφεσίους Δ' 24, Β' 15, περισσότερα ἰδέ, εἰς ἡμετέραν ἐργασίαν, Ἡ Καινὴ Κτίσις, σελ. 8 κ. ἐξ. Μητρ. Σισσανίου καὶ Σιατίστης Ἀντωνίου, Ἡ ἐν Χριστῷ ἀναγέννησις, σελ. 6 κ. ἐξ.

17. Ρωμαίους Η' 29.

18. Α' Κορινθίους Ζ', 22.

19. Ρωμαίους ΙΑ' 24.

20. Ἰωάννου ΙΘ' 6.

21. Ὡς γνωστὸν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος προεβλήθησαν πολλοὶ τύποι ἀνθρώπων, ὡς οἱ γίγαντες ἢ οἱ ἡμίθειοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὁ ὑπεράνθρωπος τοῦ Νίτσε, ὁ σοφὸς ἢ ὁ οἰκονομικὸς ἢ ὁ τεχνικὸς ἄνθρωπος, ὁ πιθηκάνθρωπος, ὁ εὐτελοῦς ὕλικῆς ἀξίας καὶ προσκαιροῦ διαρκείας ἄνθρωπος τῆς τύχης ἢ τῆς ἐξελίξεως κ.λπ. ἢ ὁ ὑπὸ τῆς Δύσεως σήμερον προβαλλόμενος τύπος τοῦ χωρὶς Θεόν, ψυχῆν καὶ ἐλευθερίαν Εὐρωπαϊοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή τοῦ ρομπότ. Σ' αὐτοὺς τοὺς τύπους ἀνθρώπων ἢ Ὁρθοδοξία προβάλλει τὸν θεάνθρωπον.

θρῶπον, πὸν δὲν βδελύσσεται τὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ τὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων· πὸν δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὴν ἐγωϊστικὴ μόνωσιν ἢ τὸν φιλαυτον ἀναχωρητισμόν· πὸν δὲν καλλιεργείται ἢ ὑπεροψία τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως ἢ ἡ αὐτοϊκανοποίησις τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ μέσα του φυτρώνει, ἀναπτύσσεται καὶ καρποφορεῖ μόνον ἢ ἐν Χριστῷ κοινωνία τῆς ἀγάπης. Τὸν ἀνθρώπον τοῦ Θεοῦ πού, μακρὰν καὶ ξένος ἀπὸ κάθε ἔριδα καὶ φατριασμόν, δρᾶ καὶ ἀγωνίζεται διὰ τὴν διατήρησιν ἐν Χριστῷ τῆς ἐνότητος τῶν Μελῶν τοῦ σώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ πού, συγχρόνως, γίνεται ὁ ἐνωτικὸς κρῖκος τῆς ἀνθρωπότητος τὴν ὁποῖαν προσπαθεῖ νὰ μεταβάλλῃ εἰς κοινωνίαν δικαιοσύνης, εἰρήνης, χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, ἀληθινὸν ἐπίγειον παράδεισον²².

5. Τέλος, διὰ νὰ μείνω μόνον σ' αὐτὰ τὰ μηνύματα, ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τῆς ἀνασηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων παρουσιάζει τὰ ἀποτελέσματα τῆς κακῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς καλῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Γιατὶ ἢ πῶσις καὶ ἢ δουλεία του, ἀλλὰ καὶ ἢ ἀπελευθέρωσις καὶ ἢ ὀλοκλήρωσις του ὡς προσώπου, ἐναπόκειται στὴν ἰδική του ἐλευθέραν βούλησιν τὴν ὁποῖαν δὲν παραβιάζει οὔτε ὁ παντοδύναμος Θεός.

Ἔτσι οἱ εἰκονιζόμενοι στὶς εἰκόνες καὶ προβαλλόμενοι σήμερα ἅγιοι εἶναι ἐκεῖνοι, πὸν ὅλως ἐλευθέρως ἀκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου «εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι»²³, μὲ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δύναμι τῶν ἁγιαστικῶν μέσων τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπηλλάγησαν τοῦ κακοῦ καὶ ἐσταθεροποιήθησαν στὸ ἀγαθόν, παρέμειναν δὲ πιστοὶ μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους²⁴.

Διὰ τοῦτο, ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὰ μέλη της στὴν εἰκονομαχία, ἀλλὰ καὶ πολλὰκις ἄλλοτε καὶ ἀπὸ πολλοῦς, ἐδιώχθησαν ἀναίτιως καὶ ἐβασανίσθησαν, αὐτὴ ποτὲ κανένα δὲν ἐπίεσε νὰ δεχθῇ τὴν πίστιν της, πολὺ περισσότε-

ρον δὲ κανένα δὲν καταπίεσε, ὅπως ἀνιστόρητα ἰσχυρίστηκε κάποιος, Ἕλληνας δυστυχῶς, πρὸ ὀλίγου καιροῦ²⁵.

Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἔρχονται οἱ ἄνθρωποι, γιατί ξεκουράζονται· βρίσκουν στήριγμα καὶ ἐλπίδα· βρίσκουν λύτρωσι, ἱκανοποίησι καὶ ἀληθινὴ χαρά.

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπεδέχθησαν τὸν Χριστιανισμό. Ἀκριβῶς, γιατί σ' αὐτὸν βρῆκαν κατὰ τέλειον τρόπον αὐτὰ πὸν ποθοῦσαν καὶ αἰῶνες ἀναζητοῦσαν²⁶. Βρῆκαν τὴν περὶ Θεοῦ ἀλήθεια, τὴν δημοκρατία, τὴν ἐλευθερία, τὸν καλὸν κάγαθὸν ἀνθρώπον, τὸν ἅγιον.

Ἄγαπητοί μου,

Ὅταν ὁ θεάνθρωπος Κύριος, μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων εἰς τὴν ἔρημον, ἤλθε στὴν Καρπεναοῦμ, οἱ κάτοικοι τοῦ ζήτησαν νὰ τοὺς ξαναδώσει ψωμί. Καὶ ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε: θὰ σᾶς δώσω. Ἀλλὰ καὶ οἱ πατέρες σας ἔφαγαν 40 ὀλόκληρα χρόνια στὴν ἔρημο τὸ μάνα καὶ ὅμως πέθαναν. Λοιπὸν· θέλετε νὰ σᾶς δώσω τὸν ἄρτον, πὸν ὅποιος τὸν φάει δὲν θὰ πεινάσῃ εἰς τὸν αἰῶνα;²⁷. Εἰς θετικὴν ἀπάντησιν τῶν Καπερναουμιτῶν ὁ Κύριος εἶπεν· «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε»²⁸.

Αὐτὸν τὸν ἄρτον, τὸν σεσαρκωμένον Λόγον τοῦ Θεοῦ, πὸν εἶναι «ἡ ἀλήθεια, ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ζωὴ»²⁹, προσφέρει καὶ σήμερα, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ Ἐκκλησία σ' ὅλους μας.

Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Καρπεναοῦμ δὲν ἐδέχθησαν τοῦτον τὸν ἄρτον καὶ ἀπέθαναν. Ὁ Ναθαναὴλ ὅμως καὶ μαζί του ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἀκολούθησαν τὸν Κύριον εἰπόντες· «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ρῆμα-

25. Ἴδετε «Κυριακάτικη Ἐλευθεροτυπία» τῆς 22-1-1995, ἄρθρον Δημητρίου Τσάτσου.

26. Γνωστοὶ οἱ λόγοι τοῦ Σωκράτους εἰς τὴν ἀπολογίαν του· «τὸν λοιπὸν βίον καθεύδοντες διετελεῖτ' ἂν εἰ μὴ τινα ἄλλον ὁ Θεὸς ὑμῖν ἐπιπέμψει κηδόμενος ὑμῶν» (Ἀπολογία Σωκράτους, Ἐκδόσεις ΠΑΠΥΡΟΣ, σελ. 66) ὡς καὶ οἱ λόγοι τοῦ Ἑρμῆ πρὸς τὸν Προμηθεά Δεσμώτη· «τοιούδε μόχθου τέρμα μῆτι προσδόκα, πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων φανῇ θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν Ἄδην κνεφαῖα τ' ἀμφὶ ταρτάρου βάθῃ» (Αἰσχύλου, Προμηθεὺς Δεσμώτης, Ἐκδόσεις I. N. Ζαχαροπούλου, Ἀθήναι 1954, σελ. 80. Ἴδε καὶ Κατηχητικὰ βοηθήματα, ἐνθα ἀνωτέρω, σελ. 184 κ. ἐξῆς.

27. Ἰωάννου ΣΤ' 1-15.

28. Ἰωάννου ΣΤ' 35.

29. Ἰωάννου ΙΔ' 6.

22. Περισσότερα ἰδὲ εἰς ἡμετέραν ἐργασίαν, Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν Ἄπ. Παῦλον, Ἀθήναι 1961, σελ. 10 καὶ ἐξ. Πρὸς Διόγνητον ἐπιστολὴ ΒΕΠ τόμος 2ος σελ. 251-257.

23. Ματθαίου ΙΣΤ' 24.

24. Ὡς γνωστὸν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει πρὸς τοὺς Ἐφεσίους· «Χάριτι ἐστὲ σεσωσμένοι» (Ἐφεσίους Β' 5 καὶ 8). Διὰ δὲ τὸν ἑαυτὸ του διεκήρυσσε· «χάριτι Θεοῦ εἰμι ὁ εἰμι» (Α' Κορινθ. ΙΕ' 10).

«Σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας πρὸ τῆς μελετωμένης μεταρρυθμίσεώς των»*

**Ἀγόρευσις Εὐ. Παπανούτσου
στὴν Ε' Ἀναθεωρητικῇ Βουλῇ,
γιὰ τὸ ἰσχύον Σύνταγμα τοῦ 1975**

«Ἡ πρότασίς μου εἶναι νὰ δώσωμεν ὅσον γίνεται περισσότερὰν αὐτοδιοίκησιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, αὐτοδιοίκησιν ὅμως ὄχι μόνον μὲ τὰς λέξεις, ἀλλὰ εἰς τὰ πράγματα. Νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ δικαίωμα νὰ διοικῇ τὰ τοῦ

τα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις»³⁰. Ἐμειναν μαζί του καὶ διὰ τοῦτο τώρα ζοῦν καὶ δοξάζονται καὶ τιμῶνται μαζί του πάλιν εἰς τὸν αἰῶνα.

Σήμερα οἱ ἄνθρωποι τί ζητοῦν; Πασχίζουν μόνον γιὰ τὸ ψωμί ἢ ἀγωνίζονται καὶ διὰ τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς;

Εἰδικώτερα ἐμεῖς, ποῦ ἀκοῦμε σήμερα τὴν ἱδια πρόσκλησι καὶ φωνή· ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ποῦ ἔχομε τίς ἴδιες ψυχασωματικὰς ἀνάγκας καὶ ποθοῦμε τὴν λύτρωσιν καὶ τὸν ἁγιασμόν, τί θὰ ἀπαντήσωμε στὴν σημερινὴ πρόσκλησι καὶ πρόκλησι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας;

Ἄραγε θὰ ἀρνηθοῦμε τὴν πρόσκλησι, γιὰ νὰ συνεχισθῇ ἔτοι ἡ κόλασις τῶν προσωπικῶν μας παθῶν καὶ τὸ μαρτύριο τῆς συνειδήσεώς μας, ἢ θὰ τὴν ἀποδεχθοῦμε, γιὰ νὰ ἀναστηλωθοῦμε καὶ ἐμεῖς, νὰ ὀλοκληρωθοῦμε καὶ νὰ ὁμοιάσωμε τῶν ἐορταζομένων σήμερα ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας;

Τὴν ἀπάντησιν ἀσφαλῶς θὰ δώσῃ ὁ καθένας μας μὲ τὴν προσωπικὴ του ζωῆ. Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας ὅμως, ὡς στοργικὴ Μάνα πάντα θὰ εὐχεται καὶ θὰ προσεύχεται καὶ θὰ πράττει ὅσα δύναται, ἵνα «καταντήσωμε οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ»³¹.

«Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν»³². Ἀμήν.

οἴκου τῆς, χωρὶς τὴν ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας. Διότι κάθε φορὰ ποῦ ἔχει ἐπέμβει ἡ Πολιτεία, ὅπως εἶπα τότε, ὅταν ἔκαμα σύντομον ἱστορικὴν ἀναδρομὴν τοῦ θέματος, ἐδημιούργησεν σάλλον καὶ ἀνωμαλίες, πολλὰς φορὰς ἀνεπανόρθωτες. Εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῶν ἡγετῶν τῆς, εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης εἰς τὸ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας
κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

σῶμα τῶν κληρικῶν ἔχει τὸ δίκαιόν τῆς ἢ Ἐκκλησία, ἓνα δίκαιον δοκιμασμένον διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, διότι ἀνάγεται εἰς τοὺς Ἀποστολικοὺς Κανόνας. Ἐχει διαμορφωθῇ, διευκρινισθῇ, συζητηθῇ, ἀποκρυσταλλωθῇ εἰς τὴν μακρὰν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τὴν ἐμπιστευόμεθα τὴν Ἐκκλησίαν νὰ διοικηθῇ σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιόν τῆς; Διὰ τὴν εἰς ἄλλα ἰδρύματα ἡσσοнос σημασίας, ἢ τουλάχιστον ἴσης σημασίας, ὅπως εἶναι λ.χ. τὰ Πανεπιστημιακὰ μας ἰδρύματα, οἱ Πανεπιστημιακοὶ μας Ὄργανισμοί, διὰ τὴν Πολιτεία δίδει τὸ δικαίωμα νὰ διοικῶν τὰ τοῦ οἴκου των καὶ νὰ ἀπονέμουν τὴν δικαιοσύνην εἰς τοὺς λειτουργοὺς των καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν δὲν τὸ ἀναγνωρίζει; Τί λείπει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δὲν τῆς ἀναγνωρίζομεν αὐτὸ τὸ δικαίωμα; Καὶ διὰ τὴν εἶναι ἡ Πολιτεία, οἱ ἐκάστοτε Ὑπουργοὶ μιᾶς Κυβερνήσεως ἰκανώτεροι, εὐλαβέστεροι, σωφρονέστεροι εἰς τὸ νὰ διοικῶν ἢ νὰ ἐπαγοῦν καὶ νὰ καθοδηγοῦν τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸν δρόμον τῆς; Αὐτὸ δὲν τὸ καταλαβαίνω. Φοβοῦμαι ὅτι ὑπάρχουν Ἐκκλησιαστικοὶ κύκλοι ποῦ δὲν ἀγαποῦν αὐτὴν τὴν αὐτονομίαν τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ ζητοῦν τὴν ἐπαγοῦν, ὅπως τὴν λέγουν, ἀλλὰ στὸ βάθος ἐπιθυμοῦν τὴν παρέμβασιν τῆς Πολιτείας εἰς τὸ ἔργον των πρὸς ἴδιον ὄφελος. Ἐὰν τὸ κάμνουν εἶναι διότι ἡ πείρα ἔχει ἀποδείξει ὅτι, ὅταν λέγωμεν ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας εἰς τὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸ βάθος εἶναι ἐπέμβασις ὀρισμένων Ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν διὰ τῆς Πολιτείας ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι οἱ ἴδιοι, οἱ ὀρι-

30. Ἰωάννου ΣΤ' 68-69.

31. Ἐφεσίους Δ' 13.

32. Β' Κορινθίους ΙΓ' 11.

* Εἰσήγησις ἐνώπιον τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 6.4.1995.

ομένοι, οί ὀλίγοι συνήθως ἐκκλησιαστικοί ταγοί, πού ἐπειδή δέν ἤμπορουν νά ἐπιβάλουν τὰ αἰτήματα ἢ τὰς ἀξιώσεις των εἰς τὸ Σῶμα τῶν συναδέλφων των, μεταχειρίζονται τὰ ὄργανα τῆς Πολιτείας μὲ διαφόρους τρόπους, τὰ ὀδηγοῦν εἰς μέτρα καὶ διαβήματα ἐπεμβάσεως καὶ ἔτσι ἱκανοποιοῦν τὰς ἀξιώσεις τους. Πρέπει νά ἀφαιρέσωμεν αὐτὸ τὸ ὄπλον ἀπὸ τὰ χέρια των. Νά τοὺς φέρωμεν εἰς τὴν θέσιν νά ἀναλάβουν τὶς εὐθύνες τους. Ἡ Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει μίαν παράδοσιν δημοκρατικὴν. Θὰ πρέπει οἱ ἴδιοι οἱ ταγοί εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας νά ἐκθέτουν τὶς ἀπόψεις των, ἐκεῖ νά γίνεται ἰσοστάθμισις καὶ ἀντιμέτρησις τῶν διαφορῶν γνωμῶν καὶ τὰ μέτρα πού θὰ λαμβάνονται νά εἶναι μιᾶς γενικῆς ἀναγνωρίσεως, ὥστε καὶ τὶς εὐθύνες τους νά ἀναλάβουν οἱ εἰσηγούμενοι τὰ μέτρα καὶ ὄχι οἱ ἐκάστοτε Ὑπουργοὶ ἢ πολιτικοὶ ἡγέται.

»Δέν εἶναι νομιζῶ, ἀνάγκη νά προχωρήσωμεν εὐθὺς ἀμέσως εἰς τὴν καθιέρωσιν ἑνὸς πλήρους χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Τοιαῦτα βήματα δέν γίνονται διὰ μιᾶς καὶ εἶναι ἐπικίνδυνα εἰς ἕνα τόπον πού ἔχει ἤδη πίσω του μίαν μακρὰν παράδοσιν καὶ ἱστορίαν ἀντιθέτου τύπου».

* * *

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι,

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας μας κ. Ἀνδρέας Παπανδρέου κατὰ τὸ ἐφετεινὸ πρωτοχρονιάτικο μῆνυμά του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἐξηγγεῖλε, ὅτι πρόκειται νά δρομολογηθεῖ ἡ διαδικασία ἀναθεωρήσεως τοῦ ἰσχύοντος συνταγματικοῦ χάρτου τῆς πατρίδος μας καὶ μεταξὺ τῶν πρὸς μεταρρυθμῶσιν διατάξεων συμπεριλαμβάνονται καὶ ἐκείνες πού ρυθμίζουν τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Πρὸ τῆς ἐξαγγελίας αὐτῆς εἶχαν δημοσιευθεῖ ἄρθρα καὶ συνεντεύξεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, κυρίως ὅμως μετὰ τὸ πρωτοχρονιάτικο μῆνυμα πληθύνθηκαν σχετικῆς δημοσιεύσεις προερχόμενες ἀπὸ πολλοὺς ἰδεολογικοὺς χώρους καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τῆς Ἐκκλησίας.

Χαρακτηριστικὸ τῶν δημοσιευμάτων αὐτῶν εἶναι ὅτι ἐνῶ ξεκινοῦν ἀπὸ διάφορες ἰδεολογικῆς θέσεις, σκοπιμότητες ἢ βιώματα, ὅλα παίρνουν σὰν ἀφορμὴ τὰ θλιβερὰ ἀντιχριστιανικὰ καὶ πεζοδρομακὰ ἐπεισόδια τῶν τελευταίων χρόνων, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς δέν ὀφείλονται μό-

νον εἰς ἐξεταστὰ ψυχοπαθολογικὰ φαινόμενα προβληματικῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ σὲ σφάλματα τῆς ἐκάστοτε ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καὶ κυρίως στὴν καταθλιπτικὴ τάση τῆς Πολιτείας νά ἐπεμβαίνει συνεχῶς σὲ ἀρμοδιότητες πού ἀνάγονται στὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας (interna corporis). Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα αὐτὰ διαβάσαμε μίαν ὑπεραπλούστευση τοῦ θέματος «ὅλη ἡ θλιβερὴ αὐτὴ κατάσταση πού ἐπικράτησε προσφάτως στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος μὲ τοὺς Θεολόγους καὶ Ἱγνατίους ὠθεῖ τὴν Πολιτεία σὲ πλήρη ἀπεμπλοκὴ ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα»¹. Ἢδη ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἀντιπολίτευσις κατέθεσαν τὶς προτάσεις των στὴ Βουλὴ καὶ ἀρχίζουν οἱ ἀπαιτούμενες διαδικασίες τῆς ἀναθεωρήσεως ἀπὸ τὴν ἐπόμενη Βουλὴ πού θὰ εἶναι ἀναθεωρητικὴ.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω εἶναι φυσικὸ ἢ Δ.Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας μας ὄχι μόνον νά ἀσχοληθεῖ ἀλλὰ νά πάρει ἀποφάσεις ἀναλογιζομένη τὸ βᾶρος τῆς ἱστορίας της καὶ τῆς προσφορᾶς της κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὶς ἀνάγκες στοὺς καιροὺς μας, καιροὺς κατ' ἐξοχὴν κρίσιμους γιὰ τὸ Γένος μας καὶ τὴν καθόλου Ὁρθοδοξία.

Διὰ τοῦτο εὐχαριστῶ τὸν Μακαριώτατο καὶ τὰ μέλη τῆς Ἱεραῆς Συνόδου πού μοῦ ἔκαναν τὴν τιμὴ νά ἀναθέσουν στὴν ταπεινότητά μου ν' ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέμα. Ἡ εἰσήγησίς μου θὰ κάνει μιὰ ἱστορικὴ ἀναδρομὴ, θὰ παρουσιάσει τὴν σχετικὴ ἐργασία πού ἐγίνε ἀπὸ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ ὑπουργίας μακαριστοῦ Ἀντ. Τριτση² καὶ θὰ καταλήξει σὲ συμπεράσματα καὶ προτάσεις.

Α'

Ι. Στὰ Συντάγματα τῆς Ἐπιδαύρου τοῦ 1822, τοῦ Ἄστρου τοῦ 1823 καὶ τῆς Τροιζήνης τοῦ 1827 εἶναι αὐτονόητο νά μὴν γίνεται λόγος γιὰ

1. Τὸ Βῆμα, 22.1.95.
2. Ἡ Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ὡς ἑξῆς:
 - α. Ἰωάννης Σταμάτης, Ἐπίτιμος Εἰσαγγελεὺς Ἀρείου Πάγου.
 - β. Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμος.
 - γ. Δημητριάδος Χριστόδουλος.
 - δ. Τρῶκης καὶ Σταγῶν Ἀλέξιος.
 - ε. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἱερώνυμος.
 - στ. Ἀθανάσιος Ἀδριανός, Ἀντιπρόεδρος Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.
 - ζ. Δημήτριος Παΐζης, Ἐπίτιμος Σύμβουλος Συμβουλίου Ἐπικρατείας.
 - η. Μιχαὴλ Σταθόπουλος, Πρύτανης Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας ἀλλὰ μόνον ὅτι «ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία στήν Ἑλληνική ἐπικράτεια εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας».

Ἡ πραξικοπηματικὴ ἀνακήρυξις τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἡ μεταρρυθμιστικὴ εἰσβολὴ τῆς ἀντιβασιλείας καὶ κυρίως ἡ βούλησις καταπνίξεως κάθε ἐλευθερίας καὶ πρωτοβουλίας τῆς Ἐκκλησίας μὲ καταφανὴ ἐπιδίωξη τὸν περιορισμὸ τοῦ ρόλου της ὥστε ἀπὸ περιέχουσα τὸ Γένος νὰ γίνεῖ περιεχόμενον καὶ ἐξάρτημα μιᾶς Γραμματείας (Ἵπουργείου) δὲν ἀλλοιώνει ἀπλῶς τὸ σκηνικὸ τῆς τότε κοινωνικῆς καταστάσεως ἀλλὰ δυναμιτίζει ὀριστικὰ τὰ θεμέλια τοῦ δοκιμασμένου θεσμοῦ τῶν ἀγαθῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας μὲ τραγικὰ γιὰ τὴν πορεία τοῦ Γένους ἀποτελέσματα.

Ὁ νόμος αὐτὸς ποὺ ἀφοροῦσε τὰ τῆς Ἐκκλησίας, δημοσιεύθηκε στὶς 23 Ἰουλίου (4 Αὐγ.) 1823 καὶ διαπνέεται ἀπὸ πνεῦμα ἀκράτου πολιτικοκρατίας. Ὁ ἐμπνευστὴς του Georg von Μάουρερ, προτεστάντης ὁ ἴδιος, γιὸς πάστορος τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, θεωροῦσε τὴν Ἐκκλησία μιὰ ἀπλή ὑπηρεσία τῆς κρατικῆς ἐξουσίας «δὲν ἀντιλαμβάνοταν αὐτὴν ὡς τὸ σύνολο τοῦ πιστεύοντος λαοῦ, ἀλλὰ ὡς ἓνα πνευματικὸ θεσμὸ ποὺ χρέος ἔχει νὰ ὑπηρετεῖ τὶς θρησκευτικὰς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀντίληψης ἦταν ἡ προσπάθεια τοῦ κράτους νὰ ὑποτάξει τὴν ἐκκλησιαστικὴ ὀργάνωση καὶ διοίκηση, μιὰ προσπάθεια ποὺ κατέληξε στὴν πραξικοπηματικὴ ἀνακήρυξη τοῦ αὐτοκέφαλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὑποταγὴ τῆς στὴν κρατικὴ διοίκηση» θὰ γράφει ὁ ἐρευνητὴς Ch. Frazee³. Ὁ ἴδιος ἐρευνητὴς χαρακτηρίζει τὰ ἄρθρα τοῦ νόμου γιὰ τὴν Ἐκκλησία. «Εἰκοσι πέντε ἄρθρα ποὺ τὸ καθ' ἓνα ἀπ' αὐτὰ ὑποδούλωνε ὅλο καὶ πιὸ πολὺ τὴν Ἐκκλησία στὴν Πολιτεία. Ἄν ὑπῆρξε ποτὲ μιὰ Ἐκκλησία χωρὶς κανένα κύρος καὶ σὲ πλήρη ἐξάρτηση ἀπὸ τὴν πολιτεία, αὐτὸ ἔγινε στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ καταστατικὸ τοῦ Μάουρερ».

α. Τὸ πρῶτο ἄρθρο θεσπίζει ὅτι «ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίζει κεφαλὴν τὸν θεμελιωτὴν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, κατὰ

τὸ διοικητικὸν ὅμως μέρος ἔχει ἀρχηγὸν τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος...». Στὸ ἄρθρο αὐτὸ βρῖσκεται τὸ σπέρμα τῆς διακρίσεως τῶν ἱερῶν κανόνων σὲ δογματικούς καὶ διοικητικούς. Εἶναι ἡ παραχάραξις ποὺ θὰ ἐπισωρεύσει δεινὰ στὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Τὸ ἴδιο πνεῦμα θὰ συναντήσουμε ἀργότερα στὰ συντάγματα τῆς Δικτατορίας τοῦ 1968 καὶ τοῦ 1973. Σ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα θὰ θεμελιωθεῖ ἡ νομολογία τοῦ Σ.τ.Ε.

β. Στὸ δεύτερο ἄρθρο ὀρίζεται ὅτι ἡ ὑπερτάτη Ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία «ἐναπόκειται ὑπὸ τῆς τοῦ Βασιλέως κυριαρχίας εἰς χεῖρας Συνόδου διαρκοῦς».

γ. Μὲ τὸ ἄρθρο τρίτο, τὰ μέλη τῆς Συνόδου «διορίζονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως».

δ. Τὸ ἄρθρο 6 ὀρίζει: «Εἰς τὴν Σύνοδον παρευρίσκειται εἰς βασιλικὸς ἐπίτροπος διοριζόμενος καὶ αὐτὸς ὡς ὁ Γραμματεὺς παρὰ τοῦ Βασιλέως. Ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρεδρεῖ εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου καὶ ἀντιπροσωπεῖ παρ' αὐτῆς τὴν Κυβέρνησιν. Κάθε πράξις γενομένη ἐν ἀπουσίᾳ του εἶναι ἄκυρος».

ε. Κατὰ τὸ ἄρθρο 9 οὐδεμία συνοδικὴ ἀπόφασις κοινοποιεῖται ἢ ἐκτελεῖται πρὶν ζητηθεῖ ἡ ἔγκρισις (τὸ ἐνεκρίθη) τῆς Κυβερνήσεως.

Πρὸ αὐτῆς τῆς καταστάσεως ὁ πρεσβ. Κων. Οἰκονόμος θὰ ἀναφωνήσῃ: «Κατὰ ταῦτα λοιπὸν οἱ θεῖοι τῆς Ἐκκλησίας θεσμοὶ πάντες ἐφωμώθησαν».

Τὰ καθημερινῶς ἐρχόμενα εἰς τὴν δημοσιότητα ἀρχεῖα τῆς ἐποχῆς αὐτῆς διαφωτίζουν σπουδαίως καὶ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα. Δὲν θὰ μπορούσε κανεὶς ποτὲ νὰ φαντασθεῖ τὸ φοβερὸ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ρόλο τῶν πρεσβειῶν Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας στὴν ἀπόσχιση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο γιὰ δικούς τους λόγους καὶ κυρίως γιὰ νὰ σβῆσῃ «ἡ μεγάλη ἰδέα». Διαφωτιστικὴ αὐτοῦ τοῦ καταθλιπτικοῦ γιὰ τὴν Ἐκκλησία πνεύματος εἶναι ἡ καταπύρω ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος πρὸς τὸν πατέρα του Λουδοβίκο, βασιλιὰ τῆς Βαυαρίας:

«... ἡ πνευματικὴ ἀρχὴ τοῦ κλήρου τῆς χώρας θὰ μπορούσε νὰ γίνεῖ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸν κοσμικὸ ἄρχοντα, ἂν ὁ ἀνώτερος κληρὸς συνιστοῦσε μιὰ ομάδα, καθόσον ὁλόκληρος ὁ κληρὸς κατόπιν θὰ ἔπαιρνε τὸ λαὸ μὲ τὸ μέρος του ἐναντίον τοῦ ἀρχοντα. Νομίζω ὅτι θὰ μπορούσαμε νὰ ὑπερβούμε ὅλες αὐτὲς τὶς δυσκολίες ἂν

3. Charles A. Frazee, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία 1821-1852.

δημιουργούσαμε μιὰ σύνοδο ὑπὸ τὴν διεύθυνση κάποιου μητροπολίτη ποὺ θὰ ἦταν κάτι σὰν τοὺς προέδρους τῶν δικῶν μας ἐπιτροπῶν καὶ οὐσιαστικά δὲν θὰ εἶχε ἐξουσία. Σὲ ὀρισμένα χρονικά διαστήματα ὁ ἄρχοντας θὰ μπορεῖ νὰ διαλέξει τὰ μέλη αὐτῆς τῆς συνόδου...»⁴.

II. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1844 ποὺ ψηφίστηκε κάτω ἀπὸ τὶς γνωστὲς συνθήκες εἶναι μιὰ προσπάθεια ἀνατροπῆς τῶν μέχρι τότε. Τὰ ἄρθρα του περὶ θρησκείας ἔχουν ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτή, καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελούνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

»Ἄρθρο 2. Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὀμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαράλλκτως ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε ἱεροὺς, ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικά δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων».

Ἐν τούτοις καμμία πρόοδος δὲν σημειώνεται εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά διότι ἡ αὐθαίρετη καὶ σχισματικὴ πράξις τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας ἔχει ἀπομονώσει τὴν Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία, οἱ δὲ Ἱεράρχες ἀπὸ τοῦ 1833 ἀρνοῦνται νὰ προβοῦν εἰς χειροτονία νέου Ἱεράρχου «δίχα τοῦ Πρώτου» δηλαδὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ πιέσεις τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δ. Καλλιφρονᾶ καὶ Ἀ. Λόντου «πρὸς θεραπείαν τῆς ἐπαιγούσης ἀνάγκης εἰς νέων ἀρχιερέων χειροτονίαν» δὲν θὰ βροῦν ἀνταπόκριση.

Ἦδη εἶχε ὠριμάσει ἡ ἀτμόσφαιρα καὶ πανταχόθεν ἐζητεῖτο πρόσχημα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων μετὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Τὴν εὐκαιρία ἔδωσε ὁ θάνατος τοῦ Ἑλληνα πολιτικοῦ Ἰακώβου Ρίζου στὶς 17 Δεκεμβρίου 1849, ποὺ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὑπηρετοῦσε ὡς Ἑλληνας πρεσβευτῆς στὴν Ὑψηλὴ Πύλη.

Στὶς 30 Μαΐου 1850 τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο ἀπηύθυνε «Γράμμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἱερὰν Σύνοδον» ἀπ' τὸ ὁποῖο ἀντιγράφουμε μερικὲς θέσεις:

1. «Ὡς γνήσια τέκνα τῆς Ἁγίας Μητρὸς ἡμῶν καθολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμεῖς, οἱ συγκροτοῦντες τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος... τῇ τε γνώμῃ τοῦ Ἔθνους καὶ τῇ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Ἔθνους ἐγκρίσει ἐδέησε νομοθετῆσαι πρὸς τὴν νόμιμον καὶ τακτικὴν διοίκησιν τῆς παρ' ἡμῖν ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας».

2. «Ἦδη τοίνυν τῶν ἀλλεπαλλήλων δυσχερῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος θεία συνάρσει ἐξομαλυνθέντων, καὶ τοῦ καιροῦ ἐπιτρέψαντος, καθήκον ἡμῶν ἱερὸν ἠγησάμεθα, εὐδοκία τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, γνώμη δὲ καὶ αἰτήσει τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ὅπως ἀναγγεῖλωμεν πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ταῦτα, ἀξιούντες τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα, ὡς πρῶτον Ποιμενάρχην τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτην Σύνοδον, ἵνα ἐπιδοκιμάσαντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην θεσμοθεσίαν, καὶ τὴν δι' αὐτῆς συστάσαν ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίσαντες ἀποδέξησθε αὐτὴν ὡς ἐν Χριστῷ ἀδελφὴν, εὐλογοῦντες τὸ ἔργον τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ διακονοῦντες ταῦτα καὶ τοῖς λοιποῖς Μακαριωτάτοις Πατριάρχαις, τῷ Ἀντιοχείας, τῷ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, ὅπως μετὰ τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ οἱ Μακαριώτατοι οὗτοι Πατριάρχαι γνωρίζωσι τοῦ λοιποῦ καὶ ἀποδέχωνται ὡς ἀδελφὴν ἐν Χριστῷ ὁμότιμον καὶ ὁμόδοξον τὴν ἱερὰν ἡμῶν Σύνοδον, ἵν' οὕτω διατηρεῖται ἀλώβητος ἡ τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐνότης... ἔτι δὲ πραγμάτων Ἐκκλησιαστικῶν συμπεσόντων, ἅτινα δέονται συσκέψεων καὶ συμπράξεων πρὸς κρεῖττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πρὸς αὐτὸν πρῶτον θέλει ἀναφέρεσθαι»⁵.

(Συνεχίζεται)

5. Σχετικὰ βλ. Κ. Οἰκονόμου Σωξόμενα Β'.

4. Ὅθων πρὸς Λουδοβίκον, Μόναχο, 13 Μαΐου 1832. Charles A. Frazee, ὁ.ἀν. σελ. 143.

Η ΠΛΗΡΩΣΙΣ ΚΕΝΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΔΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΚΛΟΓΗ-ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

Συνήλθε στις 25 και στις 26 Ἰανουαρίου σὲ ἑκτακτη συνεδρίαση ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὴν πρώτη μέρα ἀποφάσισε τὴν ἀναβολὴ τῆς συγχώνευσης τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κυθήρων μὲ τὸ Πέραμα καὶ τὸ Κερασίον. Μετὰ ἀκολούθησε ψηφοφορία, μὲ τὴν ὁποία ἀποφασίστηκε ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Μητροπολίτη Μαντινείας μὲ μετάθεση καὶ τῶν ἄλλων 3 μὲ ἐκλογή ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ὑποψηφίων.

Στὴ συνέχεια μὲ ψήφους κανονικὲς ἐκλέχθησαν: Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου ὁ Ἀρχιμ. Παντελεήμων Καλαφάτης. (Στὸ Τριπρόσωπο ἔλαβαν: Ἀρχιμ. Παντελεήμων Καλαφάτης 55, Ἀρχιμ. Ἀρίσταρχος Τσαλαπαρᾶς 43, Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Γιακαλῆς 18. Στὸ Μονοπρόσωπο: Ἀρχιμ. Καλαφάτης 49, Ἀρχιμ. Τσαλαπαρᾶς 15, Ἀρχιμ. Γιακαλῆς 3).

Μητροπολίτης Νικαίας ὁ Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Βρυώνης. (Στὸ Τριπρόσωπο ἔλαβε ὁ Ἀρχιμ. Ν. Πρωτοπαπᾶς 40, Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Βρυώνης 38, Ἀρχιμ. Εὐσέβειος Πιστολῆς 37. Στὸ Μονοπρόσωπο: Ἀρχιμ. Βρυώνης 29, Ἀρχιμ. Πρωτοπαπᾶς 22, Ἀρχιμ. Πιστολῆς 15).

Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης ὁ Ἀρχιμ. Ἀνδρέας Τρεμπέλας. (Στὸ Τριπρόσωπο ἔλαβαν: Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Κουτουλάκης 42, Ἀρχιμ. Ἀνδρέας Τρεμπέλας 36, Ἀρχιμ. Ἱερόθεος Πετρίδης 33. Στὸ Μονοπρόσωπο: Ἀρχιμ. Τρεμπέλας 32, Ἀρχιμ. Κουτουλάκης 31, Ἀρχιμ. Πετρίδης 4).

Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κατεστάθη

μὲ μετάθεση ὁ ἀπὸ Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος μὲ ψήφους 57.

Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου ὁ Ἀρχιμ. Νικόδημος Ζαλούμης. (Στὸ Τριπρόσωπο ἔλαβαν: Ἀρχιμ. Νικόδημος Ζαλούμης 49, Ἀρχιμ. Νικάνδρος Παλυβός 29, Ἀρχιμ. Σπυρίδων Λογοθέτης 16. Στὸ Μονοπρόσωπο: Ἀρχιμ. Νικόδημος Ζαλούμης 48, Ἀρχιμ. Παλυβός 9 καὶ Ἀρχιμ. Λογοθέτης 5).

Ἐξάλλου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐξέλεξε στὴν ἴδια συνεδρία μὲ ψήφους κανονικὲς:

Τιτουλάριο ἐπίσκοπο Χριστουπόλεως τὸν Ἀρχιμ. Πέτρο Δακτυλίδη, Γεν. Διευθυντὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (ἔλαβε 58 ψήφους).

Ἐπίσκοπο Διαυλείας τὸν Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸ Καραθάκη, Ἀρχιγραμματεὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἔλαβε 46 ψήφους).

Ἐπίσκοπο Κερνίτισης τὸν Ἀρχιμ. Λεόντιο Μαρκόπουλο, Διευθυντὴ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἔλαβε 52 ψήφους).

Ἐπίσκοπο Νεοχωρίου τὸν Ἀρχιμ. Παῦλο Ἀθάνατο (ἔλαβε 48 ψήφους).

Ἐπίσκοπο Μαραθῶνος τὸν Ἀρχιμ. Μελίτωνα Καβαταϊκλή (ἔλαβε 50 ψήφους).

Οἱ τέσσερις τελευταῖοι θὰ ὑπηρετήσουν ὡς βοηθοὶ ἐπίσκοποι τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

Οἱ ἐργασίαι τῆς Ἱεραρχίας συνεχίσθησαν τὴν ἐπομένη, ὅποτε καὶ ἔγιναν τὰ μεγάλα μηνύματα τῶν ἐκλεγέντων ἀρχιερέων.

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνελθοῦσα γιὰ τὴν πλήρωση τεσσάρων κενῶν μητροπολιτικῶν ἐδρῶν, ἐξέλεξε ὡς νέο Μητροπολίτη Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου τὸν πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Παντελεήμονα Καλαφάτη.

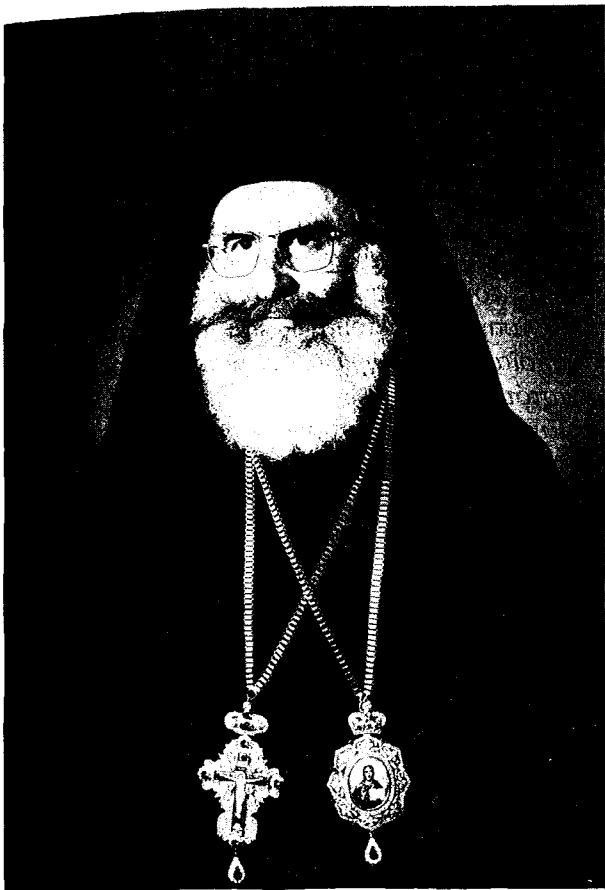
Ὁ π. Παντελεήμων ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων καὶ καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμ. Θεοτόκου - Μαριῶν Θάσου.

Ἡ λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος τελετὴ τῆς χειροτονίας τοῦ θεοφιλεστάτου κ. Παντελεήμονος, ἔλαβε χώραν τὴν Κυριακὴν 29 Ἰανουαρίου, στὸν καθεδρικό ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Καβάλας. Ἀφ' ἐσπέρας εἶχαν ἀφιχθεῖ οἱ Σεβα-

σμιώτατοι Ἀρχιερεῖς ἀλλὰ καὶ σεπτοὶ πατέρες τοῦ Ἄθω καὶ πολλοὶ λαϊκοὶ μὲ πούλμαν ἀπὸ τὴν Μακεδονία καὶ ἄλλα διαμερίσματα τῆς χώρας.

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς πλήθος κόσμου εἶχε κατακλύσει ἀπὸ ἐνωρὶς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ ὅσο καὶ τοὺς ἔξωθεν αὐτοῦ χώρους, καὶ τοὺς γύρω δρόμους γιὰ νὰ συμμετάσχουν στὸ σπάνια γιὰ τὴν ἐπαρχία τελούμενο Μυστήριον τῆς χειροτονίας εἰς Ἐπίσκοπον, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν ἀγάπη καὶ ἐκτίμηση στὸν χειροτονούμενο Ἐπίσκοπο Ξάνθης.

Εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου ἔλαβαν μέρος ἐκτὸς τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Δράμας κ. Διονύσιος, Νεα-

πόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος, Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος, Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, Τρίκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους κ. Νικόδημος, Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμος, Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμων, ὡς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης καὶ Σφακίων κ. Εἰρηναῖος (τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης) καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θεουπόλεως κ. Παντελεήμων (τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως) καὶ πλειάδα ἱερέων καὶ διακόνων. Τὴν τελετὴ τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους τόσο οἱ ἀρχεῖς τῆς Καβάλας ὅσο καὶ οἱ ἀρχεῖς τῆς Ξάνθης.

Πρὸ τοῦ ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς χειροτονίας ὁ προεξάρχων Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος, προσφωνῶντας τὸν χειροτονούμενον ἐτόνισε τὴν ἀξία καὶ τιμὴ τῆς Ἀρχιερωσύνης καὶ τὶς δυσκολίες τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἔργου γενικῶς καὶ εἰδικῶς τοῦ Μητροπολίτου Ξάνθης. Ὅμως, μὲ δεδομένα τὰ χαρίσματα καὶ τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ προσόντα του, ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα

ὅτι μὲ ἐπιτυχία θὰ ποιάνη τὸν εὐσεβῆ λαὸ τῆς ἀκριτικῆς Ξάνθης γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἔπαινο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀκολουθῶς ὁ χειροτονούμενος ἐξεφώνησε τὸν χειρονονητήριο λόγον του, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐτόνισε:

Χειροτονητήριος λόγος

Ἀξιόθεη Χορεία τῶν Σεβασμιωτάτων καὶ Θεοφιλεστάτων Ἱεραρχῶν,

Ἀγαπητοὶ μου συμπρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τῶν πόλεων Ξάνθης καὶ Καβάλας,

Χριστεπώνυμε καὶ εὐλογημένε τοῦ Κυρίου λαέ,

Μετὰ ἀπὸ τὴν τιμητικὴν ἐκλογήν τῆς ἐλαχιστότητός μου ὡς Ἐπισκόπου τῆς παλαιφάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου, ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σήμερον «Πεντηκοστήν ἑορτάζομεν καὶ Πνεύματος Ἁγίου ἐπιδημίαν».

Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου ποῦ πάλ्लεται ἀπὸ συγκίνηση καὶ χαρὰ, δέος καὶ εὐγνωμοσύνη, ἀναδύεται ὡς ἀνθομολόγησι λατρείας καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν πάντευρογέτη Δεσπότη μου καὶ Σωτήρα Χριστὸ ὁ θεοπρέπης ὕμνος τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων: «Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας».

Μὲ ὀλοτελῆ τὴν πρὸ Θεὸν δοξολογικὴν εὐχαριστίαν, ὑπακούων εἰς τὴν ἐντολὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἰχνηλατῶ ἐκστατικῶς τὴν ἔκβασιν τῆς θείας βουλῆς, τὸ πανάγιον «Γενηθήτω» τοῦ τρισαγίου Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἠδύδωκεν νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆ τὴν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου Του, τὴν διαποίμανσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

Ἐνώπιον τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Ἁγίου Θεοῦ ἰστάμενος καὶ ἐν ἀγωνίᾳ γενόμενος, φοβοῦμαι νὰ βηματίσω εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, δειλιῶ πρὸ τοῦ θείου γνόφου καὶ ψελλίζω μὲ τὸν Προφητὰνακτα Δαβὶδ «τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, ἢ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ Αὐτοῦ»;

Ἀποστέλλομαι εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἀδελφῶν μου καὶ ὑπόσχομαι νὰ ὑπηρετήσω τὸν φιλόχριστον λαὸν τῆς «λαχούσης μου» Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ ὑπερβάλλοντα ζῆλον, ἀκάματον προθυμίαν, ἀνύστακτον ἀγάπην.

Ἰλιγγιῶν ἐν ὄψει τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐθύνης, πασχίζω νὰ ἀσφαλίσω τὴν καρδίαν καὶ τὸ φρόνημά μου μὲ τὴν Παῦλειον αὐτοσυνειδη-

σίαν «ὡς δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ», μετὴν παρρησίαν τῆς ὁμολογίας τοῦ Πρωτοκορυφαίου «Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας, ὅτι φιλῶ σε», μετὴν Ἰωάννειον βεβαιότητα ὅτι «πᾶν τὸ γεγενημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον», μετὴν ἀξιόθετη εὐτολμίαν τοῦ εὐσχήμονος Ἰωσήφ, καὶ τὴν λατρευτικὴν ἀφοσίωσιν τῶν Μυροφόρων, μετὸ «Χριστῷ συνεσταύρωμαι» ὅλης τῆς παντίμου Ἀποστολικῆς χορείας.

Εἰς αὐτὸ τὸ χαρισματικὸ παρόν, πτωχὸς καθ' ἑαυτὸν καὶ πένης, ἠλεημένος ὅμως ἀπὸ τὴν θεϊκὴν μεγαλοδωρίαν, ἀναλογίζομαι αὐθορμήτως τὸ παρελθὸν ὄλων τῶν εὐεργεσιῶν, «μιμνήσκομαι ἅπ' ἀρχῆς τῶν θαυμασιῶν Του».

Ἡ παντουργικὴ Του πρόνοια ἐνεπιστεύθη τὸν ἀπὸ παιδὸς καταρτισμὸν μου εἰς τὸν ἔνθεον ζῆλον τῆς ἀειμνήστου μητρὸς μου Μαρίας Πρεσβυτέρας καὶ τοῦ Ἱερέως πατέρα μου.

Μετὴν ἰδικὴν των καθοδήγησιν «ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν».

Ἀκολουθῶν ἀπὸ τῆ γενέτειρά μου, τὰ Πετροκέρασα τῆς Χαλκιδικῆς, τὸν μετατιθέμενον εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Μονεμβασιάς καὶ Σπάρτης ἀειμνήστον Γέροντά μου, μεταφτυέθη εἰς Σπάρτην.

Οἱ Ἅγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες εἰς τὴν ὁμώνυμον Σεβασμίαν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Σπάρτης, ἠδύκησαν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ἀγγελικὸν πολίτευμα τῶν Μοναχῶν καὶ νὰ δεχθῶ τὸ χάρισμα τῆς Διακονίας καὶ τῆς Ἱερωσύνης ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀειμνήστου Γέροντός μου Μητροπολίτου Μονεμβασιάς καὶ Σπάρτης κυροῦ Κυπριανοῦ, τὸ ὁποῖο τὴν εὐχὴν ἐπικαλοῦμαι, διὰ τὴν ἀναλαμβάνομένην σήμερον ὑψίστην εὐθύνην.

Μνημονεύω τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐγένειαν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, μετὴν ὁποῖαν με περιέβαλον, εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς μοναχικῆς μου ζωῆς. Ἀνεξιχνίαστοι ὅμως αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου, ὁδήγησαν τὰ βήματά μου εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπὶ εἰκοσιτέσσερα ἔτη ὑπηρετήσα μετὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Ἑνορίαν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καβάλας, εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Τιμίου Προδρόμου, Σχολάρχης τοῦ τότε Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου καὶ σήμερον Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Καβάλας, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Ἱεροκήρυξ

καὶ Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Θάσου.

Εἰς τὴν διακονίαν μου ταύτην, εἶχον πάντοτε συμπαραστάτην καὶ βοηθὸν τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΝ, ὅστις μετὰ τὰς εὐχὰς καὶ τοὺς λόγους του με ἐνίσχυε, καὶ τὸν ὁποῖον ἐκ βάθους καρδίας εὐχαριστῶ. «Μνησθεὶ Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος», μετὰ τὰ ὁποῖα ἀποδεχθήκατε, Σεβασμιώτατε, τὴν ἐλαχιστότητά μου.

Εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας τὴν Σεπτὴν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν Σεπτὸν Προκαθήμενόν Της Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, διὰ τὴν ἐξόχως τιμητικὴν ἐκλογὴν, εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Δράμας κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὸ πολὺ τοῦ ἐνδιαφέροντος, τοὺς παρευρισκομένους Ἱεράρχας, εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν συνεργίαν, συμπράξασιν καὶ συμμετοχὴν καὶ διὰ τὴν Ἱερουργίαν εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Χειροτονίας μου. Πολλὰ ὑμῶν τὰ ἔτη καὶ θεοτίμητα.

Ἐπιτρέψατέ μοι, ὅμως, ἵνα μνημονεύσω ὁλοὺς ἐκείνους οἵπνες με ἐβοήθησαν καὶ με ἐτίμησαν κατὰ καιροῦς, μετὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ἀνεκδοκίμου ἀγάπης, τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ συνεργασίας τους, τοὺς γνωστοὺς καὶ ἀφανεῖς συντελεστάς τῆς κατὰ Θεὸν προκοπῆς μου.

Τοὺς σεβαστοὺς Καθηγουμένους τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοὺς ἀγαπητοὺς ἐν Χριστῷ Ἀγιορείτας Πατέρας καὶ πάντας τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς συλλειτουργοῦντας, τοὺς Πανεπιστημιακοὺς Διδασκάλους, τὴν φιλόθεον ὁμήγυριν τῶν πνευματικῶν μου τέκνων, τοὺς οἰκείους κατὰ πνεῦμα καὶ σάρκα.

Τὴν θεόσωστον Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Θάσου.

Τὸν εὐλαβέστατον Κλῆρον καὶ Λαὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασιάς καὶ Σπάρτης.

Τὸν φιλόχριστον Κλῆρον καὶ Λαὸν τῆς «λαχούσης μοι» Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου, διὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης «πάντων ὑμῶν μνησθεὶ Κύριος ὁ Θεός».

Ἐκ τῆς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας μνημονεύω τοὺς ἀειμνήστους Γέροντες πατέρα Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, Ὑμνογράφο τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τὸν Γέροντα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀγάπης πατέρα Παῖσιο, τὴν ἀείμνηστο μητέρα μου Μαρία Πρεσβυτέρα. Ἄς εἶναι ἡ μνήμη των αἰωνία καὶ ἡ εὐχή των ἄς μὲ συνοδεύη εἰς τὴν νέαν εὐθυνοφόρον ἀποστολήν.

«Μνήσθητι, Κύριε, κάμου τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν σε καὶ ἀκούσιον», καθὼς προσέρχομαι «ὕπσεισθῆναι τὸν Εὐαγγελικὸν ζυγὸν καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴν ἀξίαν».

Ἐπικαλοῦμαι ταῖς Πρεσβείαις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ Πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου, τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομαρτύρων, τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου νεομάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Θασίου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

«Χάρισαί μοι, Ἀγαθὲ Κύριε, τὴν Χάριν Σου, ποιήσων γενέσθαι μοι μιμητὴν Σοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ Ποιμένος, ἵνα καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐμπιστευθείσας μοι ἐπὶ τῆς παρούσης ζωῆς, παραστῶ τῷ βήματι Σου ἀκαταισχύντως». Καὶ νῦν, Σεπτῇ Ἱεραρχικῇ Χορείᾳ, «ἰδοῦ, ὁ δούλος Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα Ὑμῶν».

«Ἐχετε τὴν εὐπέθειαν... ἀπόδοτε τὴν εὐλογίαν τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς».

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με».

Χρονικὸ ἐνθρονίσεως

Τὴν Πέμπτη 23 Μαρτίου 1995 στὸν Ἱερὸ Ναὸ Τιμίου Προδρόμου Ἐάνθης (Μητροπολιτικὸς) μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα βυζαντινῆς μεγαλοπρέπειας καὶ κατανύξεως καὶ μὲ πάνδημη συμμετοχὴ Κλήρου καὶ λαοῦ, ἔλαβε χώρα ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος.

Τὸν νέο Ἱεράρχη ὑπεδέχθησαν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὁ τρίτος Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ Βουλευτὴς Ἐάνθης κ. Παναγιώτης Σγουριδῆς, ὁ Νομάρχης Ἐάνθης κ.

Παν. Σαλτοῦρος, ὁ Διοικητὴς τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ καθὼς καὶ ὁ Δ/ντὴς Ἀστυνομίας Ἐάνθης.

Ἡ πομπὴ ποὺ συνόδευε τὸν νέο Μητροπολίτη κατευθύνθηκε στὴν πόλιν τῆς Ἐάνθης, ἐνῶ καθ' ὅλη τὴν διάρκειά της διαδρομῆς ὁ λαὸς τῆς ὑπαίθρου ἐξεδήλωνε τὴν ἀγάπη καὶ τὸν Σεβασμὸ του πρὸς τὸν νέο Μητροπολίτη.

Στὴν ἀσφυκτικὰ γεμάτη ἀπὸ πλήθος λαοῦ Κεντρικῇ Πλατείᾳ τῆς Ἐάνθης τὸν Σεβασμιώτατο ὑπεδέχθησαν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου, Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος, ὁ ὁποῖος καὶ ἐνεχείρισε εἰς τὸν νέο Ποιμενάρχη τὴν ποιμαντορικὴ ράβδο, ὁ Δήμαρχος Ἐάνθης κ. Φιλ. Ἀμοιριδῆς, οἱ Βουλευτὲς τοῦ Νομοῦ, ὁ Γενικὸς Γραμματέας Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης κ. Παπαβασιλείου, ὁ Περιφερειακὸς Διευθυντὴς Νομοῦ Ἐάνθης κ. Ἀλεξανδρῆς καὶ ὁ Μουφτῆς Ἐάνθης.

Ὁ Δήμαρχος Ἐάνθης προσεφώνησε τὸν νέο Ἱεράρχη καὶ τοῦ ἀπένευσε τὸ χρυσοῦ κλειδί τῆς πόλεως, καθὼς καὶ ἓνα ἐγκόλπιο Ρωσικῆς τεχντροπίας, ποὺ ἀπεικονίζει τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου, ἐκφράζοντας ἔτσι τὶς προσδοκίαις καὶ τὰ αἰσθήματα ἀγάπης τοῦ λαοῦ τῆς ἀκριτικῆς πόλεως πρὸς τὸν νέο Ποιμενάρχη του.

Στὴν ἐμπνευσμένη ἀντιφώνησή του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Παντελεήμων ἀπηύθυνε μῆνυμα ἀγάπης πρὸς ὅλους καὶ τόνισε ὅτι πρῶτιστο μέλημά του θὰ εἶναι ἡ τήρηση τῶν ἰσορροπιῶν στὴν εὐαίσθητη αὐτὴ περιοχὴ προκειμένου χριστιανοὶ καὶ μουσουλμάνοι νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ συμβιώνουν εἰρηνικά.

Ἀκολούθως ἡ πομπὴ κατευθύνθηκε πρὸ τὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὅπου καὶ ἔλαβε χώρα ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωση τῆς Συνοδικῆς Πράξεως Ἐκλογῆς καὶ τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος Ἐγκυριαστικῆς, τὸν Σεβασμιώτατο προσεφώνησαν, κατὰ σειρὰν, ὁ Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, ὁ Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος, ὡς Τοποτηρητὴς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Διευρυμένης Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης Ἐάνθης - Καβάλας - Δράμας κ. Παπαδόπουλος. Ἀκολού-

θως ὁ Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων ἐξεφώνησε τὸ λόγο του, μὲ τὸν ὁποῖο προσδιόρισε τίς κύριες κατευθύνσεις τῆς ποιμαντορικῆς του δράσεως.

Ἐνθρονιστήριος λόγος

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκονομικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Δράμας κ. Διονύσιε, Τοποτηρητὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου,

Σεβασμιώτατοι καὶ θεοφιλέστατοι ἅγιοι Ἀδελφοί,

Τίμιον Προεσβυτέριον, Χριστοῦ Διακονία,

Κύριε Δήμαρχε καὶ λοιπαὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ τῶν Νομῶν Ξάνθης καὶ Καβάλας,

Κύριε Πρύτανι,

Περιούσιε τοῦ Κυρίου Λαέ,

Χάριτι τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου ἁγίου Θεοῦ, ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συνελθούσης σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ κανονικῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας ἔλαβον τὸ πλήρωμα τῆς Ἱερωσύνης καὶ ἐπαμύσθην τὴν εὐθύνην καὶ τὸ βάρος τῆς διαποιμάνσεως τῆς Θεοφρουρήτου καὶ Παναγιωσκεπάστου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

Οὕτως «ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι», Θεῷ ἐστιν ἡ ἐκλογή. «Ἐκεῖνός ἐστι ὁ ἐκλεξάμενος».

Ἐγὼ δὲ τὴν Ἐκεῖνου ἀπόφασιν καὶ ἐντολὴν δουλικῶς ἐδέχθην. Καὶ συναισθανόμενος τὸ ὕψος τῆς θείας τιμῆς «εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ» ὅτι «πιστόν με ἠγήσατο».

Καὶ ἐχαρίσατό μοι τὸ μείζον τῶν ὑπουργημάτων, τὸν Ἐπισκοπικὸν βαθμὸν καὶ κατέστησέ με Ἐπίσκοπον τοῦ περιπέυστου Θρόνου τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως καὶ τῆς χριστωνύμου αὐτῆς Ποίμνης, φύλακα καὶ φρουρὸν τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος εἰς τὴν εὐαίσθητον αὐτὴν περιοχὴν.

Εὐχαριστῶ τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν πρόκρισιν καὶ τιμὴν. Τὸν Προκαθήμενον Αὐτῆς Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ.

Τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην

κ.κ. Βαρθολομαῖον καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν σεπτὴν ἐκπροσώπησιν εἰς τὴν χαρὰν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ξάνθης.

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Δράμας κύριον Διονύσιον, διατελέσαντα Τοποτηρητὴν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως, διὰ τοὺς κόπους καὶ τὴν φροντίδα κατὰ τὴν περίοδον τῆς πνευματικῆς ὀρφανείας τοῦ εὐσεβεστάτου Ποιμνίου μου.

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κύριον Προκόπιον ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ ὁποῖου ὑπηρετήσα τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Φιλίππων.

Τοὺς παρισταμένους Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς οἵτινες «ἐκ περάτων συνέδραμον», ἵνα πάραστούν καὶ λαμπρύνουν τὴν ἱερὰν ταύτην Τελετὴν.

Τοὺς παρισταμένους Ἀρχοντας, τὸν Ἱερὸν Κλῆρον, τὸν Φιλόχριστον Λαὸν τῆς χριστωνύμου Ποίμνης μου, τοὺς ἐκ Καβάλας καὶ ἀλλαχοῦ ἐλθόντας, Κληρικούς τε καὶ λαϊκοὺς, τοὺς ἐξ Ἁγίου Ὄρους σεβαστοὺς Πατέρας καὶ Ἀδελφούς, τοὺς προσλαλήσαντας διὰ τοὺς ἀγαθοὺς τῶν λόγους.

Καὶ νῦν, ἀναλογίζομαι ὅτι, εἰς τοῦτον τὸν περιούσιον λαὸν ἀπεστάλην καὶ ἦλθον, «ἵνα πᾶν ὁ δέδωκέ μοι ὁ Πατὴρ δώσω αὐτῷ».

Καὶ ἐν πρώτοις ὀφείλω νὰ δώσω τὴν ἀληθειαν τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ τὸ ταυτίζεται μὲ αὐτὴν πρόσωπόν Του: «ἐγὼ εἰμι ἡ Ὁδὸς καὶ ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή». «Τοῦ γνῶναι τὸν Χριστόν», θὰ εἶναι ὁ στόχος τῆς ἐπισκοπικῆς μου δράσεως, διὸ ἐν ἀγάπῃ, ἐπιστρατεύω ἀπὸ τῆς σημερινῆς τοῦς ἔχοντας τὴν θείαν γνῶσιν καὶ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, Κληρικούς τε καὶ λαϊκοὺς, Θεολόγους, Καθηγητάς, Διδασκάλους καὶ Κατηχητάς καὶ πάντας τοὺς δυναμένους, νὰ λάβουν τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἐπισκόπου τῶν ἵνα κηρύττουν εἰς πάντας «ἃ πρέπει τῇ ὑγαινοῦσῃ διδασκαλίᾳ».

Ἐνέσκηψαν Ἀδελφοί, καιροὶ χαλεποί, καιροὶ δύσκολοι καὶ ἐπικίνδυνοι, πολλὴ πλάνη καὶ «λύκοι βαρεῖς διαστροφεῖς καὶ ἄπιστοι, ἄθεοι καὶ πολέμοι τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον».

Ἀνάγκη νὰ κατηχηθῇ συστηματικῶς καὶ ἐπισταμένως ἡ νεότης καὶ νὰ στηριχθοῦν οἱ πιστοὶ «διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ». Ἀνάγκη ὁ θεῖος Λόγος πάντας νὰ «καταρτίσῃ, στηρίξῃ, σθενώσῃ, θεμελιώ-

ση», ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς Πίστεως, τὴν ὁποίαν ἀλώβητον καὶ ἀκεραίαν διαφυλάττει ἡ ἀγία Ὁρθοδοξία.

Καὶ ταῦτα, προκειμένου εἰς τὴν εὐλογημένην ταύτην περιοχὴν, ὁ «λόγος τοῦ Κυρίου νὰ τρέχει καὶ νὰ δοξάζεται, νὰ ἐνοικεῖ πλουσίως εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν».

Ὁφείλω δευτέρον τὴν Χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν διὰ τῶν Θεῶν καὶ Φρικτῶν Μυστηρίων, διὰ τῶν ὁποίων ἐνοῦνται ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν «πηγὴν τῆς ζωαρχίας», τὸν Χριστὸν καὶ γίνεται «κράμα καὶ μεῖγμα καὶ φύραμα» μετὰ Αὐτόν, καὶ ἐπιτυγχάνει τὴν χριστοποίησίν του.

Διακατέχομαι ἀπὸ τὸν ἅγιον πόθον, οἱ χριστιανοὶ τῆς Μητροπόλεώς μου, νὰ ἀποκτήσουν Λειτουργικὴν συνείδησιν, νὰ ἀγαπήσουν τὴν Θεῖαν Λατρείαν καὶ νὰ τοὺς συνέχει τὸ ἐρώτημα τῆς ἱεράς ἀδημονίας «Πότε ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ». Νὰ μὴν ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴν προσφορὰν τῆς ἀναϊμάκτου Θυσίας, μήτε νὰ ἀνταλλάσσουν τὴν ὥραν τῆς Θεῖας Λατρείας διὰ γηνίων καὶ χοικῶν, προσκαιρῶν καὶ ματαίων ἀπολαβῶν καὶ ἀπολαύσεων.

Ἐν ἀγάπῃ ἐπιστρατεύω ἀπὸ τῆς σήμερον τοὺς Λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς Διακόνους, τοὺς Ἱεροψάλτας, τοὺς Ἐπιτρόπους καὶ τὸ βοηθητικὸ Προσωπικὸ ἐκάστοθ Ναοῦ καὶ τοὺς παρακαλῶ ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ τελῶν πάσας τὰς ἱεράς Ἀκολουθίας, τὰ Μυστήρια καὶ δὴ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, κατὰ τρόπον ὑποδειγματικόν, μετὰ φόβου Θεοῦ, συμμορφούμενοι πρὸς τὸ Πρόγραμμα ἐνάρξεως καὶ λήξεως, ἐξασφαλίζοντες ἀτιμόσφαιραν κατανύξεως, ὥστε ὁ Λαὸς τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ Προγράμματος, μετὰ τὴν ἀτιμόσφαιραν τῆς κατανύξεως, τὴν εὐταξίαν, τὴν σεμνότητα τῆς ψαλμοδίας, αἰσθανόμενοι τὴν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀγαπήσουν τὴν Θεῖαν Λατρείαν.

Ἰδιαιτέρο βάρος καὶ ἐπιμέλεια θὰ δοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν ἱερατικῶν κλήσεων, προκειμένου ἄξιοι Κληρικοὶ νὰ διακονήσουν τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ τῆς Ἐάνθης, τὸ φυτώριον τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἔχη τὴν ἀμέριστον συμπαράστασιν, τὴν ἀπειρον ἀγάπην καὶ τὸ ἀνύστακτον ἐνδιαφέρον μου.

Ὡσαύτως, θεῖα ἐνισχύσει, θὰ καλλιεργηθῇ συστηματικῶς, ἡ διακονία τοῦ ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως, ὥστε διὰ τὸν καθαρισμὸν πάσης ψυχῆς, διὰ τὸν μολυσμὸν τῆς ἀμαρτίας, νὰ ὑπάρχουν ἐνάρετοι Πνευματικοὶ ἰατροί, διὰ

τὴν ἴασιν καὶ σωτηρίαν τῶν Πιστῶν.

Αἱ Ἱεραὶ Μοναί, τὸ καύχημα καὶ ἀγλαΐσμα τῆς εὐσεβείας, χάριτι Θεοῦ, θὰ ἐπανδρωθοῦν διὰ νὰ γίνουν φάροι πνευματικῆς ἀκτινοβολίας καὶ καταφύγιον, «πάσης ψυχῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ ἐπιδεομένης».

Παρακαλῶ τοὺς Πρεσβυτέρους καὶ τοὺς Διακόνους τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ εἶμαι πατέρας καὶ ἀδελφός, ἵνα παρίστανται τῷ Ἁγίῳ Θυσιαστηρίῳ, πάντοτε προητομασμένοι, τελούντες ἱεροπρεπῶς πᾶσαν ἱεροπραξίαν ἐν τῷ Ναῷ, καὶ ἐν τοῖς οἴκοις τῶν χριστιανῶν, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες, διὰ τῶν σεμνῶν λόγων καὶ τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ παραδείγματος, τοὺς πιστοὺς.

Καὶ τρίτον, ὀφείλω τὴν ἀγάπην πρὸς πάντας, χριστιανοὺς καὶ μουσουλμάνους, τῶν ὁποίων τὴν συνύπαρξιν καὶ συμβίωσιν ἱστορικαὶ συγκυρίαι ἐπέβαλλον καὶ διεμόρφωσαν. Σεβόμενος τὰς ἱστορικὰς ταύτας συγκυρίας, ἔρχομαι ἐγγυητῆς τῆς ἐνότητος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν.

Ἀγάπην πρὸς Ἐκεῖνον «ὅστις ἠγάπησεν ἡμᾶς», ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Του, ἀγάπην πρὸς τὴν ζωντανὴν εἰκόνα Του, τὸν ἄνθρωπον.

Ἀγάπην πρὸς τὴν νεότητα, τὴν ἐργαζομένη καὶ σπουδάζουσα, ἀγάπην πρὸς τὸ γῆρας, τὸν οἰκογενειάρχην, τὸν πτωχόν, τὸν ἀσθενή, τὸν δοκιμαζόμενον ἄνθρωπο ἀδιακρίτως.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις θὰ ἔχη ἀνοικτὰς τὰς θύρας διὰ τὸν καθένα, μικρὸ ἢ μεγάλο καὶ ὁ Ἐπίσκοπος θὰ εἶναι ἐτοιμὸς νὰ σᾶς ἰδῇ, νὰ σᾶς ἀκούσῃ, νὰ συμμεριστῇ τὸν πόνον καὶ τὴν χαρὰ σας.

«Οὐκ οἶδα, εἰ ἕτερον ἔχω δοῦναι ὑμῖν, ὅ,τι ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς, τοῦτο ἔχω δοῦναι ὑμῖν».

Ἐρχομαι πρὸς πάντας ὑμᾶς, ταπεινὸς διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου, οἰκονόμος ποικίλης Χάριτος Θεοῦ, καὶ ὑπηρετῆς τῆς ἀγάπης.

Εἰς τοῦτο, «ὀφειλέτης εἰμὶ ὑμῖν» «ἥδιστα... ἐκδαπανηθήσομαι» ὑπὲρ ὑμῶν. «Φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς».

Ἐν τέλει, εὐχομαι δι' Ὑμᾶς ὁ Κύριος διὰ τῶν Πρεσβειῶν τῆς Παναχράντου Μητροῦς Του, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου τοῦ Πολιούχου τε καὶ Φρουροῦ τῆς πόλεως ταύτης, ἵνα καταναγάσῃ ὑμῶν τὴν διάνοιαν,

φωτίζων ὑμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα. Ἴνα βεβαιώνη ὑμᾶς, ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει, ἵνα ῥύσῃται ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. Ἴνα στηρίξῃ ὑμᾶς ἐν ἐλπίδι, τελειώσῃ ὑμᾶς ἐν ἀγάπῃ, ἀναδείξῃ ὑμᾶς μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὑμεῖς εὐξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ τῷ Κυρίῳ, ἵνα «ἐξαποστείλῃ τὴν χεῖραν Αὐτοῦ καὶ ἐνισχύσῃ με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν». Ἴνα μείνω ἐδραῖος καὶ ἀμετακίνητος ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. Ἴνα τὸ παράδειγμα τῶν ἐν Συνόδοις συνελθόντων Ἁγίων Πατέρων, κατὰ «ἰῶτα ἐν ἡμίαν κεραϊαν» μιμηθῶ. Ἴνα ἴδω «τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα» καὶ ἵνα πορεύομαι «ὡς περ κριὸς ἐπίσημος ἐκ μεγάλου Ποιμνίου εἰς προσφοράν, ὀλοκαύτωμα δεκτόν, τῷ Θεῷ ἡτοιμασμένον».

Ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Στὴν τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως παρευρέθη χορεία Ἱεραρχῶν, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Λαγκαδᾶ κ. Σπυριδωνα, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιον, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυριδωνα, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμον, Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους κ. Νικόδημον, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιον, Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμον, Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Μάξιμον, Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικον, Διδυμοτείχου καὶ Ὁρρεσιάδος κ. Νικηφόρον, Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελήμονα, Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Νικόδημον, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Θεουπόλεως κ. Παντελήμονα καὶ Ἐλαίας κ. Θεοδώρητον.

Συμμετείχαν ἀκόμη Ἱερομόναχοι, Πρεσβύτεροι, Διάκονοι καὶ Μοναχοὶ ἀπὸ διάφορες Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κρήτης, καθὼς καὶ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Βιογραφικὸν σημείωμα

Ὁ νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Εἰάνθης κ. Παντελήμων Καλαφάτης ὡς τώρα ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου:

Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1943 εἰς Πετροκέρασα Χαλκιδικῆς, υἱὸς Ἱερέως, Ἐφημερίου Ἀπολλωνίας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου.

Ἀπεφοίτησε ἐκ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τὸ 1967 καὶ ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τὸ 1973.

Ἐχειροτονήθη τὸ 1970 Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κυροῦ Κυπριανοῦ, τοῦ ἀπὸ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου.

Ἀδελφὸς τῆς ἐν Σπάρτῃ Σεβασμίας Ἱερᾶς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ὑπηρέτησε ὡς Ἐφημέριος Ἱεροκήρυξ τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Σπάρτης. Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κυροῦ Κυπριανοῦ λόγῳ ὀρίου ἡλικίας τὸ 1971 καὶ διὰ τὴν συνέχισιν τῶν Θεολογικῶν του σπουδῶν μετετέθη τὸ ἴδιον ἔτος εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησεν ἀρχικῶς συνεχίζων τὰς Θεολογικὰς του σπουδὰς, εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου Καβάλας. Ἀπὸ δὲ τὸ 1973 εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Τιμίου Προδρόμου Καβάλας, ὡς Προϊστάμενος καὶ Ἱεροκήρυξ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ.

Τὸ 1976 ἀνέλαβεν ὡς Σχολάρχης τὴν Διεύθυνσιν τοῦ νεοσυσταθέντος τότε Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου καὶ σήμερον Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Καβάλας.

Τὸ 1981 ἀνέλαβε διὰ μίαν πενταετίαν καθήκοντα Πρωτοσυγγέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀπὸ δὲ τὸ 1985 ὑπηρετεῖ ὡς Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ Ἡγούμενος τῆς νεοσυσταθείσης Ἀδελφότητος εἰς τὴν Ἀνδρῶν Κοινοβιακὴν Μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου Θάσου, τὴν ὁποίαν ἐκ βάθρων ἀνήγειρε.

Ἐδημοσίευσε ἄρθρα εἰς τὰς τοπικὰς ἐφημερίδας τῆς Καβάλας, εἶναι τακτικὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «ΠΑΡΟΥΣΙΑ» καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ραδιοφωνικῆς Ἐκπομπῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΝΙΚΑΙΑΣ κ. ΑΛΕΞΙΟΥ

Χειροτονητήριος λόγος

«Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ Τριαδικῷ καὶ Ἐνιαίῳ Φωτὶ τῆς θεότητος τῆς ἐν Τριάδι Μοναδικῶς Ὑπαρχούσης καὶ Διαιρουμένης Ἀδιαιρέτως...».

Προσκυνητῶς κλίνω γόνυ, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, τῇ Τρισηλίῳ Θεότητι, ὅτι «πιστόν με ἠγήσατο...» ἵνα «ψήφοις Κανονικαῖς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τῆς Ὑμετέρας Τετιμημένης Μακαριότητος, τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐκλεγῶ, ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος, ἵνα καταστῶ Μητροπολίτης τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Νικαίας, τῆς εὐσεβεστάτης καὶ εὐλαβεστάτης ταύτης Μητροπόλεως, πεποικιλμένης τῇ θείᾳ Δόξῃ Πατρῶας Μικρασιατικῆς Πνευματικῆς Κληρονομίας, ἀφθάρτου κάλλους, ἀλήστου μνήμης Μεγαλείου καὶ Οἰκουμενικῆς Αἰγλης, πρὸς ἃ, πάσαις, τῆς ἀσθενείας μου, ταῖς δυνάμεσι καὶ μόχθῳ πολλῷ καὶ θυσίᾳ καὶ ἰδρῶσι καὶ πόνοις νυχθημέροις δέον, ὅπως ἀνταποκριθῶ.

Ἀκούω γὰρ τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου μου λεγούσης· «ἢ γὰρ δυνάμεις μου, ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται».

Καὶ ἐνῶ ἰλιγγῶ εἰς τὸ ἦθος καὶ τὸ πολνεύθυνον τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος καί, ὡς ἄλλος Ἡσαΐας ἀναφωνῶ· «ὦ τάλας ἐγώ...», ὅμως πέποιθα εἰς τὸ πανσθενὲς Μέγα τοῦ Σωτήρος μου Ἐλεος, τὸ πολλάκις ἐπιδειχθὲν καὶ φανερωθὲν εἰς τὴν ζωὴν μου, πολλαπλῶς καὶ πολυτρόπως, ἐξαιρέτως δὲ καὶ πολλαπλασίως, ἀφ' ἧς Ἡμέρας, Μακαριώτατε Δέσποτα, ὠδηγήθησαν τὰ βήματά μου, βήματα μαθητείας εἰς τὸν πολιὸν καὶ Κορυφαῖον τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, τὸν Πρύτανιν τῆς Ἱεραρχίας, τὸν ἀπλοῦν καὶ ἄτυφον Ἀρχιεπίσκοπον, τὸν ἥρωα καὶ Ἐθνάρχην Ἐκκλησιαστικὸν Ἄνδρα, τὸν ἀνδρείον ἀγωνιστὴν καὶ ἀνεξίκακον Ἀρχιερέα, τὸν Μακαριώτατον Προκαθήμενον τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Ἐκκλησίας, τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ.

«Ἐπιλείπει γὰρ με διηγούμενον ὁ χρόνος...» περὶ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων χαρισμάτων, τῆς προσωπικότητος, τῆς τόλμης, τῆς συνέσεως καὶ τῆς ἀρετῆς, ἅτινα ἐδιδάχθησαν πλησίον τῆς Ὑ-

μετέρας Μακαριότητος, ἐπὶ σειρὰν ὄλην ἐτῶν καὶ ὡς Πρωτοσύγκελλος Αὐτῆς. Ἡ ὀξυδέρκεια, ἡ πρόνοια, ἡ ἀγάπη, ἡ ἐπιείκεια, σπανιώτατα δὲ ἡ αὐστηρότης, νικώσης, κατὰ κανόνα, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλοτιμίας, περὶ τὴν διοίκησιν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὑπῆρξαν, ἀληθῶς, τὸ διδασκαλεῖον, ἐν ᾧ ἐμαθήτευσα, παρὰ τοὺς πόδας Σοφοῦ οἰακοστρόφου καὶ ἐμπείρου ποδηγέτου εἰς τὸ πηδάλιον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Αἰσθάνομαι σήμερον, Μακαριώτατε, ὑπερεκχειλίζουσαν τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς καρδίας μου, ἐναντι τῶν ὄσων παρ' Ὑμῖν ἐμαθήτευσα καὶ ἐδιδάχθην καὶ κατ' ἄνθρωπον εἰπεῖν οὐ δέδοικά τι, μέλλω εἰς τὴν διοίκησιν τῆς κληρωθείσης μοι Μητροπόλεως Νικαίας, νὰ συναντήσω, καθ' ὅσον φωτεινὸς ὁδηγὸς καὶ ἐμπνευστὴς τῆς περαιτέρω Ἀρχιερατείας μου, θὰ εἶναι ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ.

Τὸ ἀόργητον καὶ τὸ πρᾶον, ἡ ἐμπειρία καὶ ἡ ὑπομονή, ἡ προσευχὴ καὶ ἡ ἀγάπη, ἡ πολλὴ ἀγάπη, θὰ εἶναι, διὰ τὸν ὑπέροχον Ἱερὸν κληρὸν καὶ τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς κατὰ Νί-

καιαν τοπικῆς Ἐκκλησίας οἱ φωτεινοὶ ὁδοδείκται τῆς ζωῆς μου.

«Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς ἔμαθον, ἐν αὐτοῖς ἐπιστώθην καὶ μενῶ ἐν οἷς ἔμαθον καὶ ἐπιστώθην».

Χάριτας οὖν ὁμολογῶ τῇ πατρικῇ στοργῇ καὶ ἐνθέῳ ἀγάπῃ τοῦ εὐεργετήσαντός με Μακαριωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κ.κ. Σεραφεῖμ, τοῦ Προκαθημένου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ προσωπικῶς παρισταμένου, κατὰ «τὴν Πρώτην Ταύτην καὶ Τιμιωτάτην Ἡμέραν» τῆς προσωπικῆς μου Πεντηκοστῆς, ἵνα Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν εἰς μέσον ἀγάγω, τῷ Σεβασμιωτάτῳ προεξάρχοντι ἀγίῳ Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Κυριῷ Προκοπίῳ, τοῖς Συλλειτουργοῖς καὶ ὑπουργοῦσι τὸ Μυστήριον ἀγίοις Ἀρχιερεῦσι, καὶ ἅπασιν τοῖς τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας Σεβασμιωτάτοις μέλεσι, τοῖς συντελέσσασι, διὰ τῆς ἑαυτῶν Κανονικῆς καὶ Τιμίας Ψῆφου εἰς τὸ γεγονός τῆς εἰς Ἐπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην Νικαίας χειροτονίας μου.

Εὐγνωμόνως σήμερον μνημονεύω πάντων, ὁσοι, ἐκ τε τῆς στρατευομένης ἐπὶ γῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐν οὐρανοῖς θριαμβευούσης τοιαύτης, ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εὐηργέτησαν, κατὰ τε τὸ ζῆν καὶ τὸ εὖ ζῆν, τὴν ζωὴν μου, ἐξαιρέτως δὲ ἐκείνων, ὅσοι με ὠδήγησαν, ἔργῳ καὶ λόγῳ εἰς μάθῃσιν, ἐκκλησιαστικὴν καὶ θεολογικὴν παιδείαν, καὶ εἶτα, εἰς Διακονίαν τοῦ Παναγίου Θυσιαστηρίου, Οἰκονομίαν Μυστηρίων Θεοῦ καὶ τανῦν εἰς τὸ ὑψιστον τῆς Ἀρχιερωσύνης Ἀξίωμα.

Δώῃ αὐτοῖς, κληρικοῖς τε καὶ λαϊκοῖς, Κύριος ὁ Θεός, τὴν κατ' ἄμφω ὑγίειαν καὶ ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἀφθάρτα καὶ ἐνὶ λόγῳ, Βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν.

Δεήθητε, Μακαριώτατε Δέσποτα, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, συμπροσβύτεροι Ἀδελφοὶ καὶ Διάκονοι, πιστὲ τοῦ Κυρίου λαέ, φίλοι καὶ οἰκεῖοι τῆς πίστεως, γεννήτορες ἐν Χριστῷ καὶ τέκνα κατὰ πνεῦμα, ἵνα ἡ πανσθενουργὸς τοῦ Παρακλήτου Χάρις πλουσιῶς σκηνώσῃ καὶ ἐνοικήσῃ ἐν ἐμοί, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην.

Πρέσβεις φέρω τὴν Ἀειπάρθενον Θεοτόκον, τὸν τῆς Πελοποννήσου θεῖον βλαστὸν καὶ Κεφαλληνίας τὸν πολύτιμον θησαυρὸν Γεράσιμον τὸν θεῖον καὶ Ἀλέξιον τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἐν Νικαίᾳ Θεοφόρους Πατέρας καὶ πάντας τοὺς Ἅγίους.

Εἰς χρόνους δὲ φοβερᾶς συγχύσεως τῶν τῆς Ἐκκλησίας θεσμῶν καὶ πραγμάτων παραδίδωμι ἑμαυτὸν τῇ Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὡς εὐπειθῆς καὶ ταπεινὸς καὶ ὑπήκοος Αὐτῆς Ἐπίσκοπος, μηδὲν προστιθείς, μηδὲν ἀφαιρῶν ἐκ τῶν Ἱεροκανονικῶν Αὐτῆς ἐπιταγῶν, καθ' ὅσον, ἐνθα ἀπειθῆς τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ἐπίσκοπος καὶ δημιουργὸς φατρίας καὶ ταραχῆς, ἐκεῖ καὶ ἡ ὁργὴ τοῦ Θεοῦ...

Ἀντιθέτως, ἐνθα ταπεινώσις, πολλὴ χάρις, ἁγιασμὸς καὶ δύναμις...

Αὐτῆς τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος ταπεινὸς ἰκέτης καὶ τῆς πυρρῆς φλογὸς τῆς Ἁγίας Σιῶν δεκτικὸς, ὡς ἐψηφισμένος Ἐπίσκοπος, κλίνω τὰ γόνατα καὶ παρακαλῶ, ἵνα τελεσιουργήσῃτε ἐπ' ἐμὲ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς ὡς ἔχοντες τὴν Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν, τὸ Μέγα τῆς Ἀρχιερωσύνης Μυστήριον.

— Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ...

— Ἐλέησόν με Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ, ὁ Παντοκράτωρ...

— Ἄναρχε Πάτερ, Υἱὲ Συνάναρχε, Μονογενὲς Πνεῦμα ζῶν καὶ Κτίζον, Τριᾶ Μονάς, Ἐλέησόν με.

Τὸ ἔγγραφον τοῦ Σεβ. Νέας Κρήνης

Ἐν Καλαμαριά τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1995

Πρὸς
τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἀθήνας

Προαγομέθα ἵνα γνωρίσωμεν Ὑμῖν εὐσεβάστως ὅτι, τῇ Χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, τῇ 29ῃ τοῦ Μηνὸς Ἰανουαρίου σωτηρίου ἔτους 1995 ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀθηνῶν, παρισταμένου καὶ συμπροσευχομένου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ καὶ συλλειτουργούντων ἡμῖν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Παροναξίας κ. Ἀμβροσίου, Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθαγγέλου, Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτου, Κεφαλληνίας κ. Σπυριδωνος, Χίου, Ψαρρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Διονυσίου, Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Μαξίμου, Μηθύμνης κ. Χρυσοστόμου, Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθονίκου, Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, Λήμνου κ. Ἱεροθέου, Πέτρας κ. Νεκταρίου, Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου, καὶ τῶν Θεοφ. Ἐπισκόπων Κυρήνης

Θεοδώρου, Τράλλων Ἰσιδώρου καὶ Χριστουπόλεως Πέτρου προεχειρίσαμεν εἰς Ἐπίσκοπον τὸν ὑπὸ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 25ῆς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ἐκλεγέντα τοιοῦτον, ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Νικαίας κ. Ἀλέξιον.

Συνημμένως ὑποβάλλομεν τὴν Ὁμολογίαν Πίστεως αὐτοῦ.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† ὁ Ν. Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Προκόπιος.

Συμπροσευχόμενοι παρήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Κώου, Τριφυλίας, Καστορίας, Κυθήρων, Περιστερίου, Ροδοστόλου, Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας.

Ἐνθρονιστήριος λόγος

Σεβασμία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων χορεία,
Ἐντιμότατοι Ἄρχοντες, Ὑπουργοί, Βουλευτές,
Νομάρχες, Δήμαρχοι καὶ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι,
Ἐκπρόσωποι τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν,
Δικαστικῶν, Ἀστυνομικῶν, Λιμενικῶν
καὶ λοιπῶν ἀρχῶν,

Συμπροσβύτεροι ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες
Εὐλαβέστατοι Διάκονοι,

Περιπόθητε λαὸ τοῦ Θεοῦ, πὺ ἀποτελεῖς τὸ
πλήρωμα τῆς κατὰ Νίκαιαν, Ἁγίαν Βαρβάραν,
Κορυθαλλόν, Αἰγάλεω, Χαϊδάριον, Κερασιῖνιον καὶ Πέραμα τοπικῆς Ἐκκλησίας,
καὶ πὺ κατὰ τὸ μεγαλύτερον τμήμα προέρχεται ἀπὸ τὶς ἀλησμόνητες Πατρίδες.

Μετὰ τὴν ἐκλογή μου σὲ Μητροπολίτη τῆς Ἱερᾶς καὶ θεοσώστου Μητροπόλεως Νικαίας, ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὴν χειροτονία μου στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν, ἀνέρχομαι σήμερον στὸν περίπυστο αὐτὸν θρόνον, τρίτος κατὰ σειράν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας, κανονικὸς Μητροπολίτης αὐτῆς, μὲ σκοπὸ νὰ ἀναλάβω τὴν διακονία τῆς διαποιμάνσεως ἐκλεκτοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἀναγνωρίζω τὴν μεγάλη τιμὴ πὺ μοῦ ἐπεφύλαξε ὁ Τριαδικὸς Θεός, ἀλλὰ κατανοῶ καὶ τὴν εὐθύνη τὴν ὁποία ἀνέλαβα ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς χειροτονίας μου, ἰδιαίτερος ὅμως ἀπὸ τὴν στιγμή αὐτή.

Ὁ λόγος τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου εἶναι ἐπίκαιρος καὶ ἐκφραστικὸς: «Μικροί

μὲν ἡμεῖς καὶ ἐλάχιστοι ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ· εὐχαριστεῖν δὲ πλουσίως οὐδὲν κωλύει καὶ τοὺς μικροὺς». Ἐλάχιστος εἶμαι μεταξὺ τῶσων ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Παρὰ τὴν μικρότητά μου, ὅμως, τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ἐμποδίσῃ σὺ νὰ δοξάσω καὶ ἀννυμήσω πλουσίως τὸ ὑπερύμνητο καὶ ὑπερδεδοξαμένον Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γιὰ τὴν μεγάλη δωρεὰ νὰ μὲ ἀναδείξῃ ποιμένα ψυχῶν μέσα στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, διάδοχο τῶν μεγάλων καὶ ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Πατέρων, οἱ ὁποῖοι ἐδόξασαν τὸ Ὄνομά Του καὶ ἐτίμησαν τὴν ἀτίμητη μητέρα μας, τὴν Ἐκκλησία. Ὅπως, ἐπίσης, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ἐμποδίσῃ νὰ ἀπευθύνω πολλὰς καὶ θερμὰς εὐχαριστίες πρὸς τὴν Σεπτῆ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὸν Σεπτὸ Προκαθήμενον Αὐτῆς, Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριο Σεραφεῖμ γιὰ τὴν μεγάλη τιμὴ τῆς ἀρχιερατικῆς Χάριτος, τὴν ὁποία διὰ τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος δέχθηκα.

Ἐχω βαθυτάτη συναίσθηση τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι κοσμικὸς ἄρχοντας, πὺ διοικεῖ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ μὲ ἀνθρωποκεντρικὰς μεθόδους. Τὸ ἦθος τοῦ πνευματικοῦ ἄρχοντος διαφέρει ἀπὸ τὸ ἦθος τοῦ κοσμικοῦ ἄρχοντος, γιὰτὶ ἐδῶ πρόκειται γιὰ θυσία καὶ προσφορά, κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ. Ἀκριβῶς δὲ αὐτὴ ἡ διαφορὰ, δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ προβῶ αὐτὴν τὴν στιγμή σὲ προγραμματικὰς δηλώσεις. Ἄλλωστε, ἡ ἐνθρόνισή μου δὲν ἔχει σχέση μὲ ἐκθεση προγραμμάτων καὶ μεθόδων δράσεως, ἀλλὰ μὲ ἀνάληψη τῶν μεγάλων εὐθυνῶν πὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἱερωσύνη πὺ τοῦ προσφέρει ἡ Ἐκκλησία. Ἔτσι, τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι δεδομένο, μόνο πὺ ὁ κάθε Ἀρχιερεὺς, ἀνάλογα μὲ τὰ ἰδιαίτερα χαρίσματα πὺ διαθέτει καὶ τὶς ἀνάγκες πὺ παρουσιάζονται, δίνει προτεραιότητα σὲ διάφορους τομεῖς...

Θεωρῶ σημαντικό ὅτι ἡ ἐνθρόνισή μου στὴν ἀγιωτάτη Μητρόπολη Νικαίας, ἡ ὁποία Νίκαια δοξάσθηκε ἀπὸ δύο Οἰκουμενικὰς Συνόδους, γίνεται τὴν περίοδο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, πὺ φανερῶνει τὴν οὐσία τῆς Ὁρ-

θοδόξου Ἐκκλησίας μας. Πρόκειται γιὰ μιὰ περίοδο προετοιμασίας γιὰ νὰ προσκνηθῶμε τὰ Πάθη, τὸ Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι, τὴν περίοδο αὐτὴ προβάλλεται ἐνώπιόν μας ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἀρχιερεὺς ποὺ εἶναι ὁ Χριστός. Τὰ ἀγιογραφικὰ ἀναγνώσματα, ἰδιαίτερα τὰ ἀποστολικὰ καὶ τὰ τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας, συνεχῶς προβάλλουν τὴν μορφὴ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ, τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ὅποιος πορεύεται πρὸς τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση. Δὲν νοεῖται ὁ Χριστὸς ἔξω ἀπὸ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅπως ἐπανειλημμένως ἀκοῦμε αὐτὴ τὴν περίοδο, ὀμιλεῖ γιὰ τὴν αἰώνια Ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ: «Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, Ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα»². Βεβαίως, ὅταν κάνει λόγο γιὰ τὴν Ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ καὶ λέγει περὶ Αὐτοῦ ὅτι εἶναι «ὁσιος, ἀκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος»³, ἐννοεῖ τὰ γνωρίσματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς Του. Δηλαδή, ἐδῶ γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ, ἢ ὁποία ὅμως εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν θεότητα, ὅπως λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος⁴. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι αἰώνιος Ἀρχιερεὺς, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ προσέφερε τὴν μεγάλη θυσία πρὸς τὸν Πατέρα Του, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μεσιτεύῃ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Χριστὸς εἶναι Ἀρχιερεὺς ὡς θεάνθρωπος. Γι' αὐτὸ γράφει καὶ πάλι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «τοιούτον ἔχομεν Ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς»⁵. Κατὰ τὸν μέγα ἐρμηνευτὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, ἡ λέξις «ἐκάθισεν» εἶναι γνώρισμα τῆς ἀξίας τοῦ Θεοῦ, δηλαδή δείχνει τὴν θεότητά Του, ἐνῶ ἡ λέξις «Ἀρχιερεὺς» εἶναι δείγμα «τῆς φιλάνθρωπίας τῆς πολλῆς καὶ τῆς εἰς ἡμᾶς κηδεμονίας»⁶. Δὲν νοεῖται ἱερεὺς χωρὶς νὰ προσφέρει θυσία, ἀφοῦ «ἱερεὺς χωρὶς θυσίας οὐκ ἔστι»⁷. Ὅμως ὁ ἱερεὺς ὁ ὁποῖος προσφέρει θυσία

δὲν κάθεται, ἀλλὰ στέκεται ὄρθιος. «Οὐ γὰρ λειτουργοῦ τὸ καθῆσαι, ἀλλὰ τὸ ἐστάναι»⁸. Τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς, ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς, κάθεται καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προσφέρει τὴν θυσία, φανερῶνει τὴν θεότητά Του, καὶ ὅτι προσέφερε μίαν φορὰ τὴν θυσία αὐτή, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν προσφέρει, μεσιτεύοντας πρὸς τὸν Πατέρα Του ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Δὲν ἔχω πρόθεση τώρα νὰ ἀναλύσω διεξοδικῶς τὴν μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς, ἐπειδὴ στὴν ὑπόστασή Του ἐνώθηκε ἡ θεία μὲ τὴν ἀνθρώπινη φύση «ἀτρέπτως, ἀσυγχύτως, ἀχωρίστως καὶ ἀδιαιρέτως» καὶ ἐπειδὴ προσέφερε τὴν θυσία Του ὑπὲρ ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ καὶ ἐξακολουθεῖ στὸν αἰῶνα νὰ θυσιάζεται ἀναιμάκτως καὶ νὰ μεσιτεύῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ὁ Χριστὸς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι τὸ ἀρχέτυπο τῆς δημιουργίας κάθε ἀνθρώπου, συγχρόνως εἶναι καὶ τὸ πρωτότυπο καὶ τὸ πρόσωπο, ἀλλὰ θὰ ἔλεγα καὶ τὸ ἀρχέτυπο κάθε Ἀρχιερέως. Ὁ Ὀρθόδοξος Ἀρχιερεὺς δὲν ἔχει ἄλλα κοσμικὰ πρότυπα νὰ μιμηθῇ. Μπροστά του πρέπει συνεχῶς νὰ εὐρίσκεται ἡ μορφὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχιερέως Χριστοῦ καὶ Αὐτὸν νὰ μιμῆται, κατὰ τὸ δυνατόν. Παρακαλῶ νὰ μὲ ἀνεχθῆτε γιὰ λίγο, ἀφοῦ πρώτη φορὰ παρουσιάζομαι ἐνώπιόν σας, νὰ ὑπογραμμίσω μερικὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἀπορρέουν ἀπὸ αὐτὴν τὴν θεολογικὴ ἀλήθεια καὶ τὰ ὁποῖα, κατὰ κάποιον τρόπο, ἀποτελοῦν καὶ τὴν ὁμολογία τῆς πίστεώς μου.

Ὁ Ὀρθόδοξος Ἀρχιερεὺς δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ ἐκπρόσωπος καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ πάνω στὴ γῆ. Μιὰ τέτοια ἀντίληψη προϋποθέτει ὅτι ὁ Θεὸς παραμένει στοὺς Οὐρανοὺς καὶ ἔχει ἐγκαταλείψει τὴν Ἐκκλησία Του σὲ χέρια ἀνθρώπινα. Ἔτσι ὁ Ἀρχιερεὺς, ὅταν ζῆ μέσα στὴν πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Ὀρθοδόξου Παραδόσεως, δὲν εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ τὸ μυστήριο τῆς αἰσθητῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ στὴ γῆ.

Συνέπεια αὐτοῦ εἶναι ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι φορεὺς τῆς μαρτυρικῆς ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς ἀγάπησε τὸ ποιμνιὸ Του καὶ τελικὰ ἀπὸ ἀγάπη θυσιάστηκε καὶ σταυρώθηκε γι' αὐ-

2. Ἐβρ. στ' 20.

3. Ἐβρ. ζ' 26.

4. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἔργα, ΕΠΕ, 24,526.

5. Ἐβρ. η' 1.

6. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἔργα, ΕΠΕ, 24,542.

7. Ἐνθ. ἀν., σελ. 542.

8. Ἐνθ. ἀν., σελ. 528.

τό. Ἡ Ἀρχιερωσύνη εἶναι μαρτύριο καὶ σταυρὸς καὶ μόνον μέσα ἀπὸ τὸν Σταυρὸ γεύεται κανεῖς τὴν Ἀνάσταση. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀγαπᾷ τὰ πρόβατα πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ σταυρώνεται καθημερινὰ γιὰ τὴν πνευματικὴ προκοπὴ τους καὶ τὴν κατὰ Θεὸ αὐξήσῃ τους.

Συνάρτηση τῶν προηγουμένων εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἶναι σταυρωμένοι καὶ ὄχι σταυρωτές, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι πάντοτε σταυρωμένη καὶ ταυτόχρονα ἀναστημένη. Ὅταν ὑπάρχουν Κληρικοὶ καὶ Χριστιανοὶ πού σταυρώνουν τοὺς ἄλλους, ἀκόμη καὶ αὐτοὺς πού θεωροῦν ὡς ἐχθρούς, δὲν μετέχουν στὴν μαρτυρικὴ Ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἐξουσία τῶν Ὀρθόδοξων Κληρικῶν ἀπορρέει ἀπὸ τὸν Σταυρό. Ὅσο θυσιάζονται καὶ σταυρώνονται, τόσο καὶ διακονοῦν ὀρθόδοξα τὸ ποιμνιὸ τους.

Ἐπίσης, ὁ Ὀρθόδοξος Κληρικός, ἰδιαίτερος ὁ Ἀρχιερεὺς, δὲν αἰσθάνεται ὅτι εἶναι σωτήρας τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Χριστὸς εἶναι ἐκεῖνος πού καθάρισε τὴν Ἐκκλησία καὶ σώζει τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ Ὀρθόδοξοι Κληρικοὶ παραμένουν στὴν Ἐκκλησία γιὰ νὰ σωθοῦν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν διακονία τους νὰ συμμετέχουν στὴν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων λυτρωτικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ γευθοῦν τὴν ἀγιαστικὴ ἐνέργεια τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπομένως, στὸ βαθμὸ πού ὁ κάθε Ἀρχιερεὺς μετέχει τῆς μαρτυρικῆς Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ, στὸ βαθμὸ πού μιμεῖται τὸν Μέγα Ἀρχιερεῖα Χριστοῦ, μπορεῖ νὰ ἐπιτύχη στὸ ἔργο του καὶ στὴ διακονία του. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔχει σχέση καὶ μὲ τὴν ζωὴ τῶν Χριστιανῶν, διότι κατὰ τὸν λόγο τοῦ Μ. Βασιλείου, «ὅποιοι ἂν ὦσι οἱ προεστώτες, τοιαῦτα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ τὰ πλήθη τῶν ἀρχομένων εἴθθεν»⁹.

Γι' αὐτὸ καὶ ἔλεγα στὴν ἀρχή, ὅτι δὲν εἶναι ἔργο τοῦ ἐνθρονιζομένου, νὰ ἐκφωνῇ λόγο μὲ προγραμματικὲς δηλώσεις, οὔτε νὰ ἐξαγγέλλῃ ποιμαντικὲς ἐνέργειες σὺς ὅποιες θὰ προβῇ, κατὰ τὴν ἐξάσκηση τῶν ποιμαντικῶν του καθηκόντων. Ὅλα αὐτὰ εἶναι προσδιορισμένα ἀπὸ τὸ ἔργο καὶ τὴν ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ τῆς

ὁποίας μετέχει. Ὅπως ὁ Χριστὸς ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τοὺς ἀνθρώπους, τὸ ἴδιο κάνει καὶ κάθε Ἀρχιερεὺς. Διακονεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν ὁλότητά του. Δὲν διασπᾷ τὴν ἐνότητα μεταξὺ ψυχῆς καὶ σώματος. Κυρίως μεταδίδει τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ θριάμβου τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ θάνατο, καὶ βοηθᾷ τοὺς ἀνθρώπους νὰ συμμετάσχουν στὸ μυστήριό τῆς ζωῆς, πράγμα πού ἔχει συνέπειες.

Ἐξακολουθῶ νὰ πιστεύω ὅτι βρίσκομαι σήμερα ἐνώπιόν σας γιὰ νὰ δώσω ὁμολογία πίστεως. Βεβαίως, «ἐλάχιστός εἰμι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πατρὸς μου», ἔχοντας πολλὰς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίες, ἀλλὰ φοβοῦμαι τὸν Θεὸ καὶ ἀγαπῶ τὴν Ἐκκλησία, μέσα στὴν ὁποία γεννήθηκα καὶ μεγάλωσα. Ἀγάπησα τὶς ἱερὲς ἀκολουθίες, αἰσθάνθηκα τὴν Ἑνορία ὡς πνευματικὴ μου οἰκογένεια, πέρασα ἀπὸ ὅλες τὶς βαθμίδες διακονίας: στὸ Ἱερὸ Βῆμα, ὅπου ὑπηρετοῦσα τὸν Ἱερέα κατὰ τὴν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ἀκολουθιῶν, στὸ ἀναλόγιο, ὅπου ἔψαλα μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά στὸ Θεό. Ὑπηρέτησα μὲ φόβο Θεοῦ τὴν Ἐκκλησία ὡς Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος. Ἐτσι τολμῶ νὰ πῶ, καὶ συγχωρέστε με γι' αὐτὸ, ὅτι θεωρῶ πὺς κάθε Κληρικός πρέπει νὰ διακρίνεται ἀπὸ τὸ Ὀρθόδοξο φρόνημα, τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ τὴν ποιμαντικὴ πατρικὴ εὐαισθησία.

Κατ' ἀρχὰς οἱ Ἐπίσκοποι εἴμαστε διάδοχοι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ πρέπει νὰ ἔχουμε ὀρθόδοξο φρόνημα. Τὰ δόγματα καὶ οἱ ὅροι τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων εἶναι οἱ ὁδοδείκτες στὴν πορεία μας. Δὲν μποροῦμε νὰ ἔχουμε ὀρθόδοξο ἦθος ἐὰν δὲν ἔχουμε ὀρθόδοξο δόγμα. Θεωρῶ μεγάλη τιμὴ καὶ εὐλογία, διότι ἡ ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μου, δηλαδὴ ἡ Νίκαια τῆς Βιθυνίας, ὑπῆρξε ὁ τόπος πού συναντήθηκαν οἱ Πατέρες καὶ συνεκρότησαν δύο βασικὲς Οἰκουμενικὲς Συνόδους, τὴν Πρώτη καὶ τὴν Ἐβδόμη. Αὐτὸ θὰ μὲ καθοδηγῇ καὶ θὰ μὲ ἐμπνέῃ στὴν ἀρχιερατικὴ ζωὴ μου.

Ἐπειτα οἱ Ἀρχιερεῖς πρέπει νὰ ἔχουμε ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση. Ζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα, ἡ μεγαλύτερη αἴρεση, εἶναι ἡ ἐκκλησιολογικὴ. Πολλοὶ ἀγνοοῦν τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἢ τὴν συγχέουν μὲ ἄλλες κοσμικὲς ὀργανώσεις καὶ σωματεῖα ἢ ἀ-

9. Μ. Βασιλείου, Ἔργα, 1,126.

κόμη τὴν θεωροῦν ὡς ἓνα Νομικὸ Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Βεβαίως, ὡς πρὸς τὶς νομικὲς σχέσεις πρὸς τὸ Κράτος, ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖται Νομικὸ Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ὁμῶς στὴν οὐσία της εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως σὲ ὅλη μου τὴ ζωὴ, ἔτσι καὶ τώρα ὡς Ἐπίσκοπος, θὰ ὑπακούω στὸ Συνοδικὸ σύστημα τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν θὰ θέσω ποτὲ τὸ προσωπικό μου συμφέρον πάνω ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας. Ὅποιος, μὲ τὴ δύναμη τοῦ νόμου, τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ἐκκοσμικευμένης σκέψεως, εἰσέρχεται στὰ ἐνδότερα τῆς Ἐκκλησίας, τραυματίζεται ὁ ἴδιος θανάσιμα καὶ δημιουργεῖ ἀνωμαλίες στὸ ἅγιο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι «γῆ ἁγία» καὶ ὁποῖος θέλει νὰ ἀνήκει σὲ αὐτὴν καὶ νὰ εἰσέρχεται στὴν ἁγία καὶ πνευματικὴ της ἀτμόσφαιρα ἐντέλλεται νὰ ἀποβάλλῃ τὰ σανδάλια, ὅπως ἀκριβῶς ἔκανε ὁ Προφήτης καὶ θεόπτης Μωϋσῆς¹⁰, μπροστὰ στὴ μὴ φλεγόμενη καὶ μὴ καιομένη βᾶτο.

Ἀκόμη, μαζί μὲ τὸ ὀρθόδοξο φρόνημα καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση, ὁ Ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ διαθέτῃ καὶ πατρικὴ καρδιά. Θὰ προσπαθῶ μὲ τὴν δύναμη τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ, μὲ τὴν μεσιτεία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τὶς πρεσβεῖες ὅλων τῶν ἁγίων, νὰ προσφέρω «σπλάγχνα οἰκτιροῦ»¹¹ στοὺς ἀγαπητούς μου πρεσβυτέρους καὶ συνεργάτες στὸν Ἀμπελώννα τοῦ Κυρίου, ἀρκεῖ καὶ ἐκεῖνοι νὰ ἀνταποκρίνονται σὲ αὐτὴν τὴν ἀγάπη. Στους ἠλικιωμένους καὶ πάσχοντες, στοὺς φυλακισμένους καὶ παντοιοτρόπως ὑποφέροντες, στοὺς οἰκογενειάρχες καὶ ἐπιστήμονες, στοὺς νέους ποὺ δοκιμάζονται ἀπὸ πειρασμούς καὶ κινδύνους, ἰδιαίτερος κατὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ. Χαίρομαι γιὰ τὸ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς πνευματικῆς καὶ ποιμαντικῆς διακονίας ἢ Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας ἐργάζεται ἀποδοτικῶς μὲ τοὺς ἀξίους συνεργάτες της.

Ὅπως ἐγίνε φανερό, δὲν κάνω προγραμματικὲς δηλώσεις, ἀλλὰ προσφέρω τὸν ἑαυτό μου στὴ διακονία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὰ ὅσα ἀνέφερα προηγουμένως εἶναι ὁμολογία πίστεως καὶ ἔκφραση τῆς ἐκκλησιαστικῆς μου συνειδήσεως.

Μέσα στὰ πλαίσια αὐτὰ ὡς ποιμὴν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ θὰ συνεργάζονται ἀρμονικώτατα καὶ μὲ τοὺς ἄρχοντες τοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητὸ ὅτι ἀντικείμενο ἐνδιαφέροντος τόσο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὅσο καὶ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τὸ τελειότερο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχει συνεργασία, ὥστε νὰ βοηθηθῇ αὐτὸς ὁ ταλαιπωρημένος καὶ σὲ πολλὰς περιπτώσεις προδομένος λαός.

Ἄν πρότυπό μου εἶναι ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Χριστός, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πρότυπα ἀνθρώπινα ποὺ μὲ ἐμπνέουν καὶ θὰ μὲ βοηθήσουν στὸν ἀγῶνα αὐτό, τὰ ὁποῖα μιμήθηκαν μὲ διαφόρους τρόπους καὶ ἀναλόγους βαθμοὺς τὸν ἀρχιερέα Χριστό.

Μὲ πολλὴ συγκίνηση ἐνθυμοῦμαι αὐτὴν τὴν στιγμή τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Πειραιῶς κυρὸ Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος μοῦ μετέδωσε τὸ χάρισμα τῆς ἱερωσύνης καὶ μοῦ ἐνέπνευσε ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα. Ὑπῆρξε «ἀνήρ ἐπιθυμιῶν», ἀγαποῦσε τὴν Ἐκκλησία καὶ ζοῦσε μέσα στὴν πνευματικὴ της ἀτμόσφαιρα. Τὸν συγκινοῦσε ἀφάνταστα καὶ τὸν ἐνέπνεε ἡ λατρεία καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας.

Ἐπειτα μνημονεύω τὸν ἀείμνηστο θεῖο μου Μητροπολίτη Ζακύνθου κυρὸ Ἀλέξιο. Ἀπὸ μικρὸ παιδί ἔβλεπα τὴν ἱεροπρεπῆ του μορφή καὶ δεχόμενον τὴν ἀγάπη του. Κατόπιν ἀξιῶθηκα νὰ λάβω τὸ ὄνομά του. Ἡ μνήμη του θὰ παραμείνῃ σὲ μένα αἰωνία.

Ἐπίσης θὰ εἶμαι εὐγνώμων στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριο Σεραφεῖμ, διότι μὲ ἐπέλεξε, μεταξὺ τῶν ἀξίων συνεργατῶν του, καὶ μοῦ ἀνέθεσε τὴν τιμητικὴ καὶ νευραλγικὴ διακονία καὶ εὐθύνη τῆς Πρωτοσυγκελλίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Στὸ πρόσωπό του συνάντησα ἀρχιερέα μὲ μεγάλη πείρα, μὲ ἀξιοθαύμαστη σύνεση καὶ διορατικότητα, καὶ πρὸ παντὸς μὲ φιλανθρωπία καὶ ἀγάπη. Ὁ Μακαριώτατος θὰ παραμείνῃ στὴ μνήμη μου ὡς ὁ Ἀρχιερεὺς μὲ τὰ μεγάλα διοικητικὰ προσόντα. Ἄλλωστε, ἡ πολυχρόνια παρουσία του στὸ πηδάλιο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας σὲ τόσο δύσκολες περιστάσεις, δείχνει τὴν μεγάλη ἀξία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοῦ Ἀνδρός, τὸν ὁποῖο, ὅπως πιστεύω, ἡ

10. Ἐξ. γ' 5.

11. Κολ. γ' 12.

ιστορία θὰ τιμῆση δεόντως. Ἡ μεγάλη προσφορὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ στὴν Ἐκκλησία, βρίσκεται στὸ ὅτι τὴν διεφύλαξε ἀλώβητη ἀπὸ ἔξωθεν κοσμικὲς ἐπιδράσεις καὶ ἐπεμβάσεις. Κατὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπεία του, παρὰ τὸ ὅτι ἔγιναν πολλὲς ἀλλαγές, διαφορετικῶν πολιτικῶν ἀποχρώσεων, ἐν τούτοις αὐτὲς οἱ ἀλλαγές δὲν συμπარέσυραν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία σὲ ἀνάλογες μεταβολές. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη προσφορὰ του.

Στὸ ποιμαντικὸ μου ἔργο θὰ μὲ ἐμπνεύουν καὶ οἱ μορφές τῶν προκατόχων μου, μακαριστῶν Μητροπολιτῶν Νικαίας Γεωργίου καὶ Ἰακώβου, οἱ ὁποῖοι, ὁ καθένας μὲ τὰ χαρίσματά του, προσέφεραν στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Μακαριώτατε Δέσποτα,
Λαὸ τοῦ Θεοῦ ἡγαπημένε,

Ἐνας παλαιὸς πεπειραμένος Ἀρχιερεὺς μοῦ εἶπε κάποτε ὅτι τρεῖς εἶναι οἱ ἡμέρες κατὰ τίς ὁποῖες ὁ Ἀρχιερεὺς δέχεται τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ καὶ εἶναι ἔνδοξες. Ἡ μία τῆς χειροτονίας, ἡ δευτέρη τῆς ἐνθρονίσεως του καὶ ἡ τρίτη τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας του. Στὸ διάστημα μεταξὺ τῶν τριῶν αὐτῶν ἡμερῶν ὑπάρχει σταυρός, θυσία, ἀγώνας. Πολλές φορές ὁ Ἀρχιερεὺς θὰ μείνῃ μόνος του, θὰ δοκιμασθῇ ποικιλοτρόπως, θὰ ἀκολουθήσῃ, κατὰ τὸ πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ δρόμο τῆς θυσίας καὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Φαίνεται ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀληθινό. Γι' αὐτὸ θεωρῶ σημαντικὸ ὅτι ἡ ἐνθρόνιση γίνεται τὴν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατὰ τὴν ὁποία ἐτοιμαζόμαστε γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι μαθαίνω στὴν πράξη ὅτι τὸν Σταυρό, ποὺ εἶναι ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κάθε Κληρικοῦ, τὸν ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάσταση.

Ἀπὸ αὔριο ἀρχίζει ὁ ἀγώνας, ἡ θυσία, ἡ προσφορὰ. Ζητῶ τίς εὐχές τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, τοῦ λαοῦ, τῶν ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, τῶν πρεσβυτέρων, διακόνων καὶ μοναχῶν, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ἀνταποκριθῶ στὴν διακονία μου. Παρακαλῶ, προσευχηθῆτε ἵνα «μὴ γένομαι κακὸς ποιμὴν τὸ γάλα κατεσθίων, καὶ τὰ ἔρια περιβαλλόμενος καὶ τὰ παχύτερα κατασφάζων ἢ ἀπεμπολῶν, καὶ τὰ ἄλλα παρεῖς τοῖς θηρίοις καὶ τοῖς κρημνοῖς, ποιμαίνων ἑμαυτόν, οὐ τὰ πρόβατα, ἀπὲρ ὠνειδίξοντο οἱ πάλοι προεστῶτες τοῦ Ἰσραήλ», κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου¹². Προσευχηθῆτε νὰ διακονήσω

αὐτὸν τὸν εὐγενῆ λαὸ, τὸν προερχόμενο κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν ἀγιολόγο καὶ μαρτυρικὴ Μικρὰ Ἀσία μὲ τίς τόσες παραδόσεις καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση. Συγκινοῦμαι βαθύτατα διότι ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ μὲ κατέστησε Μητροπολίτη σὲ αὐτὸν τὸν ὑπέροχο λαὸ.

Εὐχηθῆτε ἰδιαίτερος Σεῖς, σεπτῆ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων χορεία, νὰ ἀναδειχθῶ ἄξιος τῶν προσδοκιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀναφωνῶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας:

«Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεπον ἐξ Οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ Σου».

«Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν».

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

Ὁ νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Νικαίας κ. Ἀλέξιος Βρυώνης, ὡς τώρα Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, γεννήθηκε τὸ 1944 στὸν Πειραιά. Σπούδασε τὴν ἱερὰ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καὶ χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο τὸ 1967 καὶ σὲ Πρεσβύτερο τὸ 1972 ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Πειραιῶς Χρυσόστομο. Ὑπηρετήσε στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Πειραιῶς καὶ στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ὡς Ἐφημέριος, Ἱεροκήρυξ καὶ Ἱερατικὸς Προϊστάμενος. Παράλληλα χρημάτισε Ἀρχιεπιφύλαξ καὶ Γραμματεὺς τῆς Σ. Ε. Εὐποιῆς στὴν Ἱερὰ Σύνοδο. Ἐλαβε μέρος σὲ πολλὲς ἐκκλησιαστικὲς ἀποστολές. Διετέλεσε Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἐκκλησι. Ὁρφανοτροφείου Βουλιαγμένης, Γεν. Δ/ντῆς Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ Προεδρεύων τοῦ Ἰδρύματος Νεότητος. Διακρίνεται γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα, τὴν προσήλωσή του στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ ἀκέραιο ἦθος, τὴν πραότητα, τὴν εὐγένεια καὶ τὴν ἐργατικότητα. Στὸ πρόσωπό του ὁ Ἱερὸς Κληρὸς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν βρῆκε κατὰ τὰ πέντε ἔτη τῆς Πρωτοσυγκελλίας του στοργή, ἀντίληψη καὶ συμπαράσταση στὴ διακονία του, ὅπως καὶ ὁ λαὸς ποὺ προσέφυγε σ' αὐτὸν γιὰ νὰ ὑποβάλει αἰτήματα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας.

12. Γρηγορίου Θεολόγου, Ἔργα, ΕΠΕ, 1,280.

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΔΡΥΪΝΟΥΠΟΛΕΩΣ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ

Χειροτονητήριος λόγος

Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ἀλεξανδρουπόλεως,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι,
Εὐλογημένε Λαὸ τοῦ Κυρίου,

Ἡ ὥρα αὐτή, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἴσταμαι πρὸ τῶν βαθμίδων τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, διὰ νὰ λάβω ἀπὸ τὰ τίμια χεῖρα τῶν Ἁγιωτάτων Ἀρχιερέων τὴν χάριν τῆς ἀρχιερωσύνης, εἶναι δι' ἐμὲ συγκλονιστική.

Διότι, ἰδιαίτερος τὴν ὥραν αὐτὴν, φέρω εἰς τὴν διάνοιάν μου τὴν ὑπέροχον σεπτὴν μορφήν τοῦ ὄντως ἁγίου Γεροντός μου, τοῦ Μητροπολίτου Δρυΐνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης κυροῦ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ φωτεινὸν πέρασμά του ἀπὸ τὴν ἀκριτικήν αὐτὴν ἔπαλξιν, ἀνεβίβασεν εἰς ἰδανικὰ ὕψη τὴν ἀρχιερωσύνην, ποιμάντας «μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως» (Α' Πέτρο. ε' 2), τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν ποιμνιον, ἀναλώσας τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν διακονίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναδειχθεὶς, ἐν τέλει, ἄξιος — σέμνωμα, ἀληθῶς, καὶ ἀγλάϊσμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἰδοὺ, κατὰ πρῶτο λόγον, διατὶ συγκλονίζομαι καὶ τρέμω τὴν ὥραν αὐτὴν. Διότι, συλλογίζομαι, πῶς εἶναι δυνατὸν — πτωχὸς καὶ ἀδύναμος ἐγὼ — νὰ συνεχίσω τὸ πολὺπλευρον καὶ σπουδαῖον ποιμαντορικὸν ἔργον τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου μου.

Συγκλονίζομαι, ὁμως, ἀκόμη, τὴν ὥραν αὐτὴν, διότι ἀκούω ἔντονον τὴν ἐπιταγὴν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, τὸ Ὅποῖον, διὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, παραγγέλλει εἰς τὸν ἅγιον Τιμόθεον, τὸν Ἐπίσκοπον Ἐφέσου, καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὅτι «δεῖ... τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπλήρτων εἶναι..., νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν..., ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον» (Α' Τιμ. γ' 2-3), καὶ ὅτι, ἐπὶ πλέον, πρέπει ὁ Ἐπίσκοπος νὰ γίνεταί «τύπος τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐᾳ» (Α' Τιμ. δ' 12).

«Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός;» (Β' Κορ. β' 16). Καὶ πῶς ἠμπορῶ νὰ γίνω «τύπος τῶν πι-

στῶν» (Α' Τιμ. δ' 12), ἐγὼ «ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλός», κατὰ τὸν φοβερὸν λόγον τῆς «Ἀποκαλύψεως»; (γ' 17). Ὁ Κύριος ἄς μὲ λυπηθῆ καὶ ἄς μὲ ἐλεήσῃ.

Περαιτέρω, μὲ συγκλονίζει τὸ παράδειγμα μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι —διότι ἔτρεμον ἐνώπιον τῶν τεραστίων εὐθυνῶν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος— ἔφευγον καὶ ἐκρύπτοντο εἰς τὰς ἐρήμους...

Τέλος, οἱ καιροὶ μας, ὅπως τυχάνει γνωστὸν εἰς ὅλους, εἶναι αὐτόχρημα «ἀποκαλυπτικοί»: Ὑπάρχει ἢ καὶ καλλιεργεῖται ἀπὸ κάποιους κύκλους ἓνα πνεῦμα ἀποστασίας ἀπὸ τὸν δρόμον τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, ἐνῶ ἡ ἁμαρτία ὑψώνει θρασεΐαν τὴν κεφαλὴν τῆς καὶ πολλοὺς παρασύρει εἰς τὰ ψυχῶλεθρα πλοκάμια τῆς. Τοιοῦτοτρόπως, ἐπιβεβαιούται ὁ λόγος τοῦ Πνεύματος, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος (πρῶτος, βεβαίως, αὐτός), ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ πιστοί, «οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται» (Β' Τιμ. γ' 12-13).

Ἡ σκέψις, λοιπόν, τοῦ πόσον ἀδύναμος εἶμαι εἰς τὰς τρομερὰς προκλήσεις τῶν «ἀποκαλυπτικῶν» καιρῶν μας, προξενεῖ, καὶ αὐτή, εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀπερίγραπτον ὀδύνην καὶ συγκλονισμόν.

* * *

Θὰ ἐρωτήσητε, ἐν τούτοις, μὲ δικαιολογημένην, ἴσως, ἀπορίαν, διατί ἀπεδέχθην τὴν ἐκλογὴν μου. Νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω, Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι καὶ ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοί.

Ὁ Θεός, ὁ «ἐτάζων νεφροὺς καὶ καρδίας» (Ψαλμ. ζ' 10) καὶ γινώσκων «τὰ ἄδρα καὶ τὰ κρύφια» τῆς καρδίας μου, ξεύρει πόσῃ ὀδύνην ἐδοκίμασα καὶ δοκιμάζω ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν αὐτήν, τὴν ὁποία οὐδέποτε ἐπεθύμησα καὶ φυσικὰ, οὐδέποτε ἐπεδίωξα.

Ἀλλά, τότε, διατί τὴν ἀπεδέχθην; Ἰδού, διατί:

α) Διότι ἔπρεπεν — ἔτσι, τοῦλάχιστον, μοῦ ἐτέθη — νὰ μὴ παρακούσω τὴν θέλησιν καὶ ἐπιθυμίαν τοῦ Γέροντός μου, Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτιος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, τὴν ὁποίαν, ἐπανειλημμένως, καὶ δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν, εἶχεν ἐκφράσει, νὰ τὸν διαδεχθῶ, δηλαδή, εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀκριτικῆς Ἐπαρχίας.

β) Διότι, ἢ οὕτω πως διαδοχὴ ὑπῆρξε σφοδρὰ ἐπιθυμία καὶ πόθος διακαῆς τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ ὑπερόχου λαοῦ καὶ τῶν δύο Ἐπαρχιῶν, ἦτοι τοῦ Πωγωνίου καὶ τῆς Κονίτιος, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως ταύτης, καὶ μάλιστα τῶν τροφίμων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς Ἰδρυμάτων, καθὼς καὶ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Ἰδιαιτέρως, ὅμως, ὑπῆρξεν αἷτημα ἐπίμονον τῶν νέων μας, οἱ ὅποιοι ἔδωσαν εἰς ὅλους μας τὸ σπουδαῖον μήνυμα, ὅτι, δηλαδή, τὰ νεῖατα ἠμποροῦν νὰ ἀγωνίζονται μὲ παλμόν καὶ ζωντάνια καὶ ζῆλον ἀγνόν καὶ ἀνιδιοτελεῆ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους.

γ) Διότι ἡ ἐκλογή μου ὑπῆρξε ἐπιθυμία καὶ ἀρετῶν ἐγκρίτων Ἱεραρχῶν, μάλιστα δὲ τῶν τελούντων σήμερον τὴν ἐπισκοπικὴν χειροτονίαν Σεβασμιωτάτων Ἀγίων Μητροπολιτῶν.

Καί, τέλος,

δ) Διότι ἐπληροφορούμεθα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν ἀγωνίαν, διὰ τὴν ἐκδημίαν καὶ διὰ τὴν διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου ΣΕΒΑ-

ΣΤΙΑΝΟΥ, τὴν ὁποίαν ποικιλοτρόπως ἐξεδήλωσαν οἱ πολυπαθεῖς Ἕλληνες ἀδελφοί μας τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἡ ὁποία συνεχίζει νὰ εἶναι καὶ σήμερον «ἐσταυρωμένη», παρ' ὅλα, ὅσα, περὶ τοῦ ἀντιθέτου, διακηρύσσει ἡ ἀσύστολως καὶ ἀδίστακτος — ἡμετέρα καὶ ἄλλοδαπή — προπαγάνδα.

Ὅλα αὐτὰ, ἀδελφοί μου, συνετέλεσαν, ὥστε νὰ καμφθῆ, τελικῶς, ἡ ἀρνησίς μου καί, τοιουτοτρόπως, νὰ εὐρίσκωμαι σήμερον ἐδῶ, διὰ νὰ δεχθῶ τὸν τρίτον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης καὶ νὰ κατασταθῶ Ἀρχιερεὺς τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

* * *

Ἡ ἐπίγνωσις τῆς ἀδυναμίας μου καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν καιρῶν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον μοῦ προκαλοῦν — ὅπως ἤδη ἐλέχθη — φόβον καὶ συγκλονισμόν. Ὅμως, μὲ ἐνισχύει ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ: «μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν» (Ἀποκ. β' 10). «Ἰδὸν δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν» (γ' 7), «ἐγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ» (γ' 10).

Μὲ ἐνισχύουν, ἀκόμη, ἡ ἀγάπη καὶ αἱ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀγίων Ἀρχιερέων, καὶ ἡ ἀγάπη τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «ὁ Σωτήρ», εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνήκω, ἀλλ' ἡ ὁποία, ὅμως, ἀπὸ τὰ νεανικά μου χρόνια, τὰ δύσκολα φοιτητικὰ καὶ μεταφοιτητικὰ χρόνια, μέχρι τὸ ὁσιακὸν τέλος καὶ τὰς ὥρας ἐκείνας τῆς μεγάλης ὀδύνης ἐπὶ τῷ ἀποχωρισμῷ τοῦ στοργικοῦ μας Πατρός, ἐπισκόπου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, ἐστάθη εἰς τὸ πλευρόν μου ὡσὰν ἄλλος φύλαξ ἄγγελος, μὲ τὸ γνήσιον ἐκκλησιαστικὸν καὶ ἱεραποστολικὸν φρόνημά της. Μὲ ἐνθαρρύνει, τέλος, ἡ συμπαράστασις τοῦ πιστοῦ λαοῦ καί, μάλιστα, τῶν νέων μας, ποὺ κατακλύζουν, σήμερον, τὸν Ἱερόν τοῦτον Ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἀγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.

Εὐχαριστῶ τὸν Κύριόν μου, διὰ τὴν ἀνεξιχνίαστον περὶ ἐμοῦ οἰκονομίαν Του.

Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ ὅλους ὑμᾶς «ἐκ βαθέων».

Τί εἶπω καὶ τί λαλήσω περισσότερον, δὲν γνωρίζω.

Εὐγνωμόνως, τέλος, στρέφεται ἡ σκέψις μου πρὸς τοὺς μακαριστοὺς γονεῖς μου, πρὸς τὸν ἀλησμόνητον πνευματικόν μου, ἀρχιμανδριτὴν π. Χριστοφόρον Παπουτσόπουλον, ἄλλοτε Ἱεροκῆ-

ρκα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν καί, πρὸς τοὺς ἀειμνήστους θείους μου, ἐκ πατρός, Παναγιώτην Τρεμπέλαν καὶ τὸν ἀυτάδελφόν του Ἀργύριον Τρεμπέλαν μετὰ τῆς συζύγου του Ἐλένης, καθὼς καὶ τὸν διαπρεπῆ Καθηγητὴν Παναγιώτην Μπρατσιώτην, οἱ ὅποιοι ἐστήριξαν ἀφαντάστως τὰ τόσον δύσκολα νεανικὰ βήματά μου. Τὰ ὀνόματά των εἶψαν ἐν βίβλῳ ζωῆς καὶ τὸ μνημόσυνόν των αἰώνιον.

Ὅμως, ἄς μὴ φανῆ παράδοξον τὸ ὅτι, ἐν συνεχείᾳ, θὰ ἀναφέρω καὶ θὰ μνημονεύσω, εὐγνωμόνως μάλιστα, καὶ ἐκείνους τοὺς νέους τῆς Κύπρου μας, πού ἐγραψαν τὸ περίφημον κυπριακὸν ἔπος τῶν ἐτῶν 1955-1959 καὶ πού τὸ ἄλικον αἷμα των ἔβαψεν εἴτε τὴν ἀγχόνην, εἴτε τὰ πεδία τῶν θρυλικῶν μαχῶν κατὰ τοῦ ξένου δυνάστου. Τὰ μνημονεύω, διότι ἡ αὐταπάρησις καὶ ὁ ἡρωϊσμός καὶ ἡ ἀγνότης καὶ ἡ θυσία ἐκείνων τῶν Κυπρίων λεβεντονιῶν πολὺ εἶχαν ὁμιλήσει εἰς τὴν ἐφηβικὴν ψυχὴν μου, ὅταν, τότε, ὡς τελειόφοιτος τοῦ παλαιοῦ Γυμνασίου καί, κατόπιν, ὡς φοιτητῆς παρακολουθοῦσα καὶ ἐγὼ τὰ ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος ἡρωϊκὰ κατορθώματά των. Ἡ πρὸ 28ετίας ἀπόφασίς μου νὰ μεταβῶ εἰς τὴν ἀκριτικὴν Μητρόπολιν Δρυϊνουπόλεως, κατὰ ἓνα σοβαρὸν ποσοστὸν, εἶχεν ἐπηρεασθῆ καὶ ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν τῆς Κυπριακῆς νεότητος.

Τέλος, δὲν θὰ παραλείψω νὰ μνημονεύσω, διότι εἶναι χρέος καὶ καθήκον ἱερὸν νὰ τὰ μνημονεύσω, καὶ τὰ λαμπρὰ παλληκάρια τῆς Βορείου Ἡπείρου (ὅπως τὰ ἀποκαλοῦσεν ὁ Μητροπολίτης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ), πού, εἴτε εἰς τὰς ἀπανθρώπους ἀλβανικὰς φυλακάς, εἴτε εἰς τὰ ἀπαισίας μνήμης ἠλεκτροφόρα συρματοπλέγματα τῶν συνόρων, εἴτε εἰς κύματα τοῦ Ἰονίου, ἄφησαν τὴν τελευταίαν πνοὴν των μετὰ τὸ ὄραμα τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη τῶν παλληκαριῶν τῆς Κύπρου καὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου.

Μὲ τέτοια παιδιὰ, πού ἀγαποῦν τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἡ Κύπρος καὶ ἡ Βόρειος Ἡπειρος ἄς τὸ πιστεύσουν καὶ ἄς τὸ καρτεροῦν «τὸ ποθούμενον», ὅπως ἔλεγεν ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, τὴν ἐθνικὴν των, δηλονότι, ἀποκατάστασιν.

* * *

Καὶ τώρα, δεηθῆτε, Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ οἱ λοιποὶ Σεβασμιώτατοι

Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι καὶ Λαὲ τοῦ Κυρίου, δεηθῆτε καὶ σεῖς διὰ τὸν νέον Ἐπίσκοπον, νὰ ἀσκήσῃ τὴν βαρυτάτην διακονίαν του μετὰ ταπεινώσειν, μετὰ φόβον Θεοῦ καὶ μετὰ ἀγάπην διὰ τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς Θεοσώστου Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης.

Σὺ δέ, Πνευματικέ μου Πατέρα καὶ Ἅγιε Προκάτοχέ μου καὶ Ἐπίσκοπέ μου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΕ, Σὺ, πού ἀσφαλῶς εὐρήκεις ἔλεος καὶ ἔχεις παρησίαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, παρακάλει τὸν Κύριον νὰ μὴ σὲ ἐντροπιάσῃ, ἀλλὰ νὰ διακονήσῃ τὴν ἀκριτικὴν Ἐπαρχίαν, βαδίζων εἰς τὰ ἰδικὰ Σου ἵχνη, καὶ εἰς οὐδὲν ἕτερον ἀποβλέπων, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῶν πιστῶν, εἰς τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ νὰ μεγαλύνεται ὁ Κύριος «ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ» (Ἀποκ. δ' 8), ὁ Εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ ἐνθρόνισις

Τὸ Σάββατον 1 Ἀπριλίου 1995 ἔλαβον χώραν αἰ τελεταὶ ἐνθρόνισεως τοῦ νέου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης κ. Ἀνδρέου ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὰς 11 π.μ. ὁ νέος Ποιμενάρχης ἐνεθρονίσθη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου εἰς Δελβινάκιον. Κατὰ τὴν τελετὴν εἶπεν:

Σεβασμιώτατε Ἅγιε Τοποτηρητὰ καὶ Ἐκπρόσωπε τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου κυρίου Βαρθολομαίου,

Σεβαστοὶ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Κύριε Δήμαρχε,

Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν,

Λαὲ τοῦ Κυρίου,

— Α —

Τὴν ὥραν αὐτὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν — μετὰ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου καὶ μετὰ τὰς κανονικὰς ψήφους τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ὁμόθυμον ἀπαίτησιν τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας μας — ἀναβαίνω εἰς τὸν θρόνον τοῦτον, εἶμαι κατώδυνος τὴν ψυχὴν.

Διότι, τὸν θρόνον τοῦτον τὸν βλέπω ὡς ἄλλον Γολγοθᾶν. Καὶ τὴν διακονίαν τὴν ἀρχιερατικὴν ὡς ἄλλον σταυρόν, τὸν ὁποῖον ὑποχρεοῦμαι νὰ αἶρω ἐπ' ὧμων δι' ὄλης, ἐφεξῆς, τῆς

ζωῆς μου. Ἐπὶ πλέον, ὁμως, καὶ διότι γνωρίζω, ὅτι τὸν θρόνον τοῦτον τὸν ἐδόξασαν δύο λαμπροὶ Ἱεράρχαι: Ὁ Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, τοῦ ὁποίου ὁ τάφος εὐρίσκεται ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦτου, καὶ ὁ πρότερον κοιμηθεὶς ἄμεσος προκατόχος μου, Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, τοῦ ὁποίου τὸ ἅγιον σκήνωμα — ἀπὸ τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1994 — ἀναπαύεται εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν Μολυβδοσκεπιάστου, εἰς ἀπόστασιν ἀναπνοῆς ἀπὸ τὰ σύνορα πού χωρίζουν τὴν ἐλευθέραν Ἡπειρον ἀπὸ τὴν δοκιμαζομένην, εἰσέτι, Βόρειον Ἡπειρον.

Καὶ οἱ δύο ἔξοχοι Ἱεράρχαι δὲν ἠξιώθησαν νὰ ἴδουν τὴν πραγματοποίησιν τοῦ πόθου καὶ τοῦ ὀνείρου, μὲ τὸ ὁποῖον ἐγαλουχήθησαν ἐπὶ αἰῶνας οἱ Ἕλληνες Βορειοηπειρώται, τὴν ἐθνικὴν, δηλονότι, ἀποκατάστασιν τῶν ἀδελφῶν μας. Παρὰ ταῦτα, ὁ σπόρος τῶν ἐθνικῶν τῶν ἀγώνων «ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν». Καὶ τοιουτοτρόπως, τὸ Βορειοηπειρωτικόν, ἐνῶ ἦτο θέμα αὐτόχρονον νεκρὸν, ἤδη εὐρίσκεται εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐθνικῶν μας θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει ἡ ἱστορία 4.000 ἐτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἀναβαίνω, λοιπόν, εἰς τὸν ἄθρονον τοῦτον ὡς εἰς ἄλλον Γολγοθᾶν, καθὼς ἤδη προεῖπον, διότι ἐξ ἑνὸς καὶ ἡ κληρονομία καὶ ἡ διακονία μου εἶναι βαρεῖα καὶ αἱ προσδοκίαι ὄλων ἀπὸ τὸν νέον Ἱεράρχην εἶναι πολλαί, ἐνῶ ἐξ ἑτέρου αἱ δυνατότητές μου εἶναι μικραὶ καὶ περιορισμέναι.

—B—

Ἡ διαποίμανσις τῶν ψυχῶν τυγχάνει ἔργον ἐξόχως δυσχερές. Διότι, δὲν εἶναι μόνον ὁ πονηρὸς πὺρ βάζει ποικίλα προσκόμματα εἰς τὸ ποιμαντικὸν ἔργον· οὔτε μόνον ἡ «εὐπερίστατος ἁμαρτία» (Ἐβρ. ιβ' 1), πὺρ κάμνει πολλοὺς νὰ δυστροποῦν ἢ καὶ νὰ ἀντιδροῦν εἰς τὸ σωτηριῶδες ἔργον τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι — ἰδιαίτερος σήμερον — ἓνα ἀντιεκκλησιαστικὸν πνεῦμα, πὺρ συστηματικῶς καλλιεργεῖται ἀπὸ ὀρισμένους κύκλους, ἴσως, καὶ διότι, ἡμεῖς οἱ ποιμένες δίδομεν, ἐνίοτε, λαβὰς πρὸς τοῦτο, εἴτε μὲ λάθη, εἴτε μὲ ἀστόχους ἐνεργείας μας.

Κατὰ συνέπειαν, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου ἀπαιτεῖται, πρωτίστως, «ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ

τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα», ὅπως, ἄλλως τε, βεβαιῶναι ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος λέγων, ὅτι «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδὲν» (Ἰωάν. ιε' 5). Εἶναι, ὁμως, ἀπαραίτητος καὶ ἡ συμπαράστασις ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας — τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου Λαοῦ μας. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ποιμένες καὶ οἱ ποιμαινομένοι πρέπει νὰ προσέχωμεν «μὴ ποτε παραρροῦμεν» (Ἐβρ. β' 1), μὴπως, δηλαδή, ἐξ ἀπροσεξίας μας συμβῆ νὰ παρασυρθῶμεν καὶ πέσωμεν ἔξω· ἀλλὰ, ὅπως παραγγέλλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, νὰ ἐργαζώμεθα «μετὰ φόβου καὶ τρόμου» (Φίλιπ. β' 12) τὸ πρῶτιστον καὶ κύριον ἔργον μας, πὺρ δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ ἡ σωτηρία τῶν ἀθανάτων ψυχῶν μας, ὑπὲρ τῶν ὁποίων «Χριστὸς ἀπέθανε» (Ρωμ. ε' 8).

Ἄς εἴμεθα, ἐπομένως, ὅλοι ὁμόψυχοι, «ἐν τῷ νοῖ καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ», παραμένοντες «ἐδραῖοι ἐν τῇ πίστει, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε» (Α' Κορ. ιε' 58)· «τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες..., χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων..., μηδενὶ κακόν, ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων» (Ρωμ. ιβ' 10-13. 15. 17).

Αὕτη πρέπει νὰ εἶναι ἡ προσπάθεια καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀγὼν ὄλων τῶν πιστῶν. Βεβαίως, τὸ πρᾶγμα ἔχει τὰς δυσκολίας του. Ὅμως, κατὰ τὴν προτροπὴν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ἃς ἐπιρροίωμεν ἐπὶ τὸν Κύριον πᾶσαν τὴν μέριμνάν μας, ἀφοῦ «αὐτῷ μέλει περὶ ἡμῶν» (Α' Πέτρο. ε' 7).

Καὶ «τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενοι, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι κατὰ σκοπὸν διώκωμεν ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φίλιπ. γ' 14-15). Διαβεβαιῶ δὲ ἅπαντας ὅτι, ὄση μοι δύναμις, ἡ ποιμαντορικὴ αὕτη ράβδος θὰ εἶναι, δι' ὄλους τοὺς ἀγωνιζομένους τὸν καλὸν ἀγῶνα χριστιανούς μας, ὅχι ράβδος «ἐπιστυπτική», ἀλλὰ βακτηρία καὶ ὑποστηριγμός.

—Γ—

Ἐπὶ ἔτι συνήθεια οἱ νέοι Ἱεράρχαι νὰ ἐκ-

θέτουν —μὲ τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον— τὸ πρόγραμμα τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν προτίθενται νὰ ἐπιτελέσουν. Μολονότι δὲν συμμερίζομαι τὴν ἄποψιν αὐτήν, ὅμως, διὰ τὴν περίστασιν, πρέπει νὰ δοθῇ ἓνα πλαίσιον —λιτόν, ὀπωσδήποτε— ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ κινηθῇ ἡ Μητροπολις μας, ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς. Καὶ τὸ πλαίσιον αὐτὸ θὰ διαλαμβάνη:

α) Τὴν ἐξεύρεσιν νέων, προσοντούχων ἢ ὄχι, ἀλλὰ, πάντως, εὐλαβῶν κληρικῶν, τῶν ὁποίων —ὅπως φυσικά, καὶ τῶν ἤδη διακονούντων αἰδεσιμωτάτων Ἐφημερίων— θὰ συμμεριζώμεθα, ὡς πατὴρ καὶ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς των, ὄχι μόνον τὴν χαράν, ἀλλὰ καὶ τὰς δυσκολίας των.

β) Τὴν τόνωσιν τῆς Θείας Λατρείας.

γ) Τὴν διακονίαν τοῦ θείου λόγου· διότι, διὰ νὰ εἶπω μετὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, «οὐαὶ μοι ἐστὶν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι» (Α' Κορ. θ' 16).

δ) Τὴν λειτουργίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ὅπου, βεβαίως, εἶναι τοῦτο δυνατόν.

ε) Τὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας καὶ εὐποιίας, διότι «τοιαύταις θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς» (Ἐβρ. ιγ' 16).

στ) Τὴν προαγωγήν τοῦ μοναχικοῦ βίου, ποῦ θὰ ἀποβλέπη εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν ἄσκησιν καὶ προκοπὴν τῶν μοναζόντων καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν οἰκοδομήν τῶν καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἐρχομένων εἰς ἐπικοινωνίαν καὶ ἐπαφήν μὲ τὰς Ἱερὰς Μονὰς.

ζ) Τὴν ἀρτίαν, κατὰ τὸ δυνατόν, λειτουργίαν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, μὲ τοὺς ὑπάρχοντας, ἀλλὰ καὶ μὲ νέους ἐκλεκτοὺς συνεργάτας.

η) Τὴν προσπάθειαν, πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, τῆς μὴ περαιτέρω συρρικνώσεως τῆς ἀκριτικῆς μας Ἐπαρχίας.

θ) Τὴν περιφρούρησιν τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας ἀπὸ τοὺς «βαρεῖς λύκους» τῆς αἰρέσεως, τῆς κακοδοξίας καὶ τῆς ἀθείας. Καί, τέλος,

ι) Τὴν μὲ κάθε νόμιμον τρόπον συμπαράστασιν πρὸς τοὺς δοκιμαζομένους ἀδελφούς μας τῆς Βορείου Ἡπείρου. Διότι, εἰδικώτερον διὰ τὸ θέμα αὐτό, ὁ ἄμεσος —μέγας καὶ ὄντως ἅγιος— προκατόχος μου Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ ἄφησεν —ὄχι μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλους τοὺς Ἕλληνας— τὴν ὑστάτην ὑποθήκην καὶ ἐκκλησίαν Του: «Τὸ Βορειοηπειρωτικόν, ὅπως καὶ

τὸ Κυπριακόν, ἔλεγε καὶ ἐτόνιζεν ὁ αἰόιδιμος Ἱεράρχης, εἶναι θέμα καθαρῶς ἐθνικόν καί, ὡς ἐκ τούτου, πρέπει νὰ συγκινήῃ κάθε Ἕλληνα. Δι' αὐτό, καλούμεθα ὅλοι εἰς τὸν ἀγῶνα, μέχρις οὗτου —μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συμπαράστασιν ὄλων τῶν Ἑλλήνων —κατασχύση τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ διὰ τὸν πονεμένον λαὸν τῆς Βορείου Ἡπείρου» (βλ. περιοδικὸν «Ἡ Δράσις μας», τεύχος Φεβρουαρίου 1995).

Ὁ διάδοχός του δηλώνει πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἱεράρχου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις καὶ μὲ κάθε νόμιμον μέσον, συμπαροστατούμενος ἀπὸ τὰ ἀγωνιστικὰ νειάτα τῆς ΣΦΕΒΑ καὶ ἄλλων παρεμφερῶν νεανικῶν ὀργανώσεων, καὶ ἀπὸ ὄλους τοὺς τιμίους Ἕλληνας. Διότι, ὅπως πολὺ ὀρθῶς ἔχει σημειωθῆ, «ὁ σύγχρονος ἀγῶνας γιὰ τὴν Βόρειο Ἡπειρο δὲν τέλειωσε μὲ τὸν ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟ. Μὲ τὸν ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟ ἄρχισε» (Διακήρυξις τῆς ΣΦΕΒΑ).

Ἄπευθύνω, ὅθεν, θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀδελφοὺς Βορειοηπειρώτας καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀποκάμουν καὶ νὰ μὴ λυγίσουν. Θὰ ἔλθῃ «τὸ ποθούμενον», καθὼς ἔλεγεν ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός. Παραλλήλως, ἀπευθύνω ἔκκλησιν καὶ πρὸς τοὺς νέους Βορειοηπειρώτας, ποῦ ἐργάζονται εἰς τὴν Μητέρα Ἑλλάδα, νὰ μὴ ἐγκαταλείψουν τὰς πατρογονικὰς των ἐστίας, διὰ νὰ μὴ χαθῇ ἡ Βόρειος Ἡπειρος —ὅπως σατανικῶς ἐπιδιώκουν οἱ Ἄλβανοὶ καὶ οἱ ποικίλοι συνοδοιπόροι των— καὶ διὰ νὰ μὴ θρηνησῶμεν καὶ μίαν, ἀκόμη, «χαμένην πατρίδα». Ἡ Βόρειος Ἡπειρος πρέπει ὄχι ἀπλῶς νὰ διατηρηθῇ καὶ νὰ ζῆσῃ ἀλλὰ, αὐτόχρημα, νὰ μεγαλοουργήσῃ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς καὶ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ, τοῦ Θεοῦ εὐλογοῦντος.

—Δ—

Πέρα, ὅμως, αὐτῶν, διὰ τὰ ὁποῖα ὡς ἤδη προελέχθη, θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ πραγματοποιηθοῦν, τοῦ Κυρίου —ἐννοεῖται— πάντοτε συνεργοῦντος, θεωρῶ χρέος μου νὰ δηλώσω ταπεινῶς ἀλλὰ κατηγορηματικῶς, τὰ ἀκόλουθα: Μέλημά μου θὰ εἶναι ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸν πάνσεπτον καὶ μαρτυρικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ εἰς τὴν Ἀγιωτάτην Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν, προσπαθῶν πάντοτε νὰ συμβάλω, μὲ τὰς μικρὰς μου δυνάμεις, εἰς τὴν ἐκκλησιαστι-

κὴν εὐταξίαν καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν τῶν χριστιανῶν μας.

Κυρίως, ὁμως, τὴν ὥραν ταύτην, ὁμολογῶ πίστιν εἰς ὅσα διαλαμβάνονται ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ καὶ εἰς ὅσα ἐπιτάσσουν —διὰ Κληρικούς καὶ Λαϊκούς— οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, οἱ ὁποῖοι, ὡς γνωστόν, ἀποτελοῦν τὸ Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηός, τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὴν τήρησιν τῶν εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῆς κανονικῆς τάξεως θεωρῶ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Διότι τὸ τε ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸ Πηδάλιον συναποτελοῦν τὴν παρακαταθήκην τῆς ἀμωμῆτου ὀρθοδόξου Πίστεώς μας, ἡ ὁποία καὶ μόνη ἐμεγάλυνε τὸ ἔθνος τὸ ἐλληνικόν, καθὼς βεβαιώνει ὁ ἐθνικός μας ἱστορικός Κωνσταντῖνος Παπαρηγόπουλος: «Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δὲν διεσώθη, τοῦλάχιστον δὲν διέσωσε τὴν ἱστορικὴν αὐτοῦ ἀξίαν, εἰμὴ διὰ τῆς μετὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ συμμαχίας» («Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», Ἀθήναι 1932, τόμος 2ος, σελ. 316).

—Ε—

Πρὶν τελειώσω τὸν πτωχὸν αὐτὸν λόγον, αἰσθάνομαι ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς καὶ εὐγνωμόνως:

α) Τὸν Τοποτηρητὴν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεώς μας, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας κ. Τίτον, διὰ τε τοὺς κόπους, τὴν πατρικὴν καὶ ἄγρυπνον μεριμνάν του πρὸς τὴν ἀπορφανισθεῖσαν Ἐκκλησιαστικὴν μας Ἐπαρχίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πανθομολογουμένην εὐγένειαν καὶ τὸ ἄκρως φιλάδελφον αὐτοῦ πρὸς ὅλους τοὺς ἐν Κυρίῳ συνεργοὺς τοῦ αἰοιδίμου Ἱεράρχου μας κυροῦ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ.

β) Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, ὁποῖοι ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν κόπον καὶ ἦλθον, σήμερον, εἰς τὸ ἱστορικὸν καὶ ἡρωϊκὸν Δελβινάκιον, διὰ νὰ συμπροσευχηθοῦν μεθ' ἡμῶν, τιμῶντες καὶ λαμπρύνοντες διὰ τῆς παρουσίας των τὴν τοπικὴν μας Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἀγομένην πανηγυριν καὶ χαράν.

γ) Τὰς πολιτικὰς, στρατιωτικὰς καὶ λοιπὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, πού παρίστανται εἰς τὴν τελευτὴν τῆς ἐνθρονίσεως, καί, τέλος,

δ) Τὸν Κλῆρον καὶ τὸν Λαόν, ὅλους ὑμᾶς, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τὰς θερμὰς σας ἐκδηλώσεις βεβαιώνετε τὸν νέον Ποιμενάρχην σας, ὅτι εἰς τὸ

πρόσωπόν σας θὰ δύναται, ἀσφαλῶς, νὰ ἀντικρούσῃ τοὺς Σίμωνας Κυρηναίους, προθύμως σπεύδοντας νὰ ἐλαφρῶνουν τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ τῆς ἀρχιερωσύνης, πού, μετὰ τὴν τιμίαν ψήφον τῆς, ἐναπέθεσεν εἰς τοὺς ἀδυνάτους ὄμους του ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

—ΣΤ—

«Ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου» (Φιλιπ. δ' 1), «χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε» (Φιλιπ. δ' 4). «Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε», «ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἐσται μεθ' ὑμῶν» (Φιλιπ. δ' 8-9). «Μόνον ἀξίως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε..., μὴ ψυχῆ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου» (Φιλιπ. α' 27), «ἵνα γένησθε ἀμεμπτοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιάς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ» (Φιλιπ. β' 15-16). «Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν» (Α' Θεσσ. ε' 25), «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α' Θεσσ. ε' 17).

«Κἀγώ», «οὐ παύομαι εὐχαριστῶν περὶ ὑμῶν μείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου» (Ἐφεσ. α' 15-16).

Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν βασιλευόντων, Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, «τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ..., αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν» (Ἀποκ. α' 5-6).

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνθρονίσεως ἐψάλη τρισάγιον εἰς τὸν τάφον τοῦ αἰοιδίμου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου, πρωτεργάτου τοῦ αὐτονομιακοῦ ἀγῶνος τῆς Βορείου Ἠπείρου τοῦ 1914.

Τὸ ἀπόγευμα εἰς τὰς 4 μ.μ., ἀφοῦ προηγουμένως μετέβη εἰς τὴν Ἱ. Μοῆν Κοιμήσεως Θεοτόκου Μολυβδοσκεπάστου καὶ ἐτέλεσεν τρισάγιον εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτιος Σεβαστιανοῦ, ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ὑποδοχῆς του εἰς Κόνιτσαν. Κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. κ. Ἀνδρέας εἶπεν:

Κύριε Δήμαρχε,
Ἀξιότιμοι Ἐκπρόσωποι τῶν Στρατιωτικῶν καὶ
Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν,
Εὐλαβέστατοι Κληρικοί,
Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγηταὶ καὶ Διδά-
σκαλοι,
Περιούσιε Λαὲ τοῦ Κυρίου,
Νέοι καὶ Νέες,

—A—

Μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ συγκίνησιν βαθυτάτην ἐπανέρχομαι, σήμερον, ὡς ποιμενάρχης, πλέον, ἐν μέσῳ τοῦ προσφιλοῦς μοι ποιμνίου τῆς ἀκριτικῆς Κονίτης. Καὶ ἔρχομαι — ἃς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ εἶπω — μὲ ἰδιαιτέραν στοργὴν καὶ μὲ ἐνδιαφέρον ἀνύστακτον διὰ σᾶς, τὰ λογικὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἠμποροῦσα — τηρουμένων, ἐννοεῖται, τῶν ἀνολογιῶν — νὰ ἐπαναλάβω τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου, συμφῶνως πρὸς τὴν ὁποῖαν «καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν», δηλαδὴ «διότι ἔχω τὸ ἐνδιαφέρον αὐτό, γνωρίζω καλὰ τὰ ἰδικά μου» (Ἰωάν. ι' 14). Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί μου, «δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν» (Ψαλμ. 4δ' 1).

—B—

Τὸ πρωὶ, εἰς τὸ Δελβινάκι, ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ νέου Ποιμενάρχου, ἐλέχθησαν — εἰς γενικὰς γραμμὰς — τὰ δέοντα καὶ ἐχαράχθη ἡ πορεία, τὴν ὁποῖαν, ὅλοι μαζί, πρέπει ἐφεξῆς νὰ ἀκολουθήσωμεν. Πορεία, ἡ ὁποῖα δὲν θὰ παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων. Διότι καὶ αἱ προκλήσεις τοῦ κακοῦ εἶναι πολλαὶ καὶ «οἱ καιροὶ οὐ μενετοί», δὲν μᾶς περιμένουν.

Ἀπόψε, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὰς ὀλοθέρμους καὶ «ἐκ βαθέων» εὐχαριστίας μου, διὰ τὸν πηγαῖον ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπην, πού ποιμιλοτρόπως ἐξεδηλώσατε, τόσον περὶ τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς, ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου τοῦ σεπτοῦ πνευματικοῦ μας Πατρός, Σεβασμιωτάτου κυροῦ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ. Καὶ παρὰ τὴν ἀντίθετον θέλησίν μου καί, θὰ ἔλεγον, καὶ τὴν ἀντίδρασίν μου εἰς τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς μου, ὅμως, ἀφοῦ ὁ Ἅγιος Θεὸς οὕτω πως ὠκονόμησε τὰ πράγματα, ὑποτάσσομαι εἰς τὴν ἀνεξιχνίαστον βουλήν Του καὶ λέγω: Διὰ τὸν λαὸν αὐτὸν ἀξιίζει νὰ ἐκδαπανη-

θῆ προθύμως ὁ νέος Ποιμενάρχης, κατὰ τὴν σαφῆ, ἄλλως τε, τοποθέτησιν τοῦ ζητήματος ἀπὸ τὸν Ἴδιον τὸν Κύριον: «Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰωάν. ι' 11).

Πρὸ τῆς ἐκλογῆς, ἐσημειώθησαν πολλὰ κτητοποιήσεις ὑπὲρ τοῦ Ἱεροκλήρου τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως, μὲ τὸ σκεπτικὸν ὅτι ἦτο ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ δεχθῆ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαποίμανσίν της μετὰ τὴν χρεῖαν της, λόγῳ τῆς ἐκδημίας τοῦ Μητροπολίτου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ.

Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω τὴν αἰτίαν αὐτοῦ τοῦ σκεπτικοῦ. Ἐκεῖνο, ὅμως, διὰ τὸ ὁποῖον ἠμπορῶ καλῶς νὰ σᾶς διαβεβαιώσω εἶναι τὸ ὅτι ἔχω τὴν συναίσθησιν καὶ τὴν ἐπίγνωσιν, πῶς οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγου ἔπραξα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ 28ετίας διακονίας μου ἐδῶ, πέραν τῆς προσπαθείας νὰ ἀνταποκρίνωμαι — ὅσον μοῦ ἦτο δυνατόν — εἰς τὰ καθήκοντά μου ὡς Ἱεροκλήρου. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, προσεπάθησα πάντοτε νὰ κινουμαι μέσα εἰς τὰ πλαίσια, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐχάραξεν, εἰδικῶς διὰ τοὺς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου, μὲ τὴν περίφημον διακήρυξίν Του: «Ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δούλοι ἄχρειοί ἐσμεν, ὅτι ὁ ὀφειλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν» (Λουκ. ιζ' 10). Δηλαδή, ὅταν κάμετε ὅλα, ὅσα σᾶς διέταξε ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐντολῶν Του, πρέπει νὰ λέγετε, ὅτι εἴμεθα δούλοι ἄχρηστοι· διότι ἐκεῖνο, πού εἴχαμεν χρέος καὶ καθήκον νὰ κάμωμεν, αὐτὸ καὶ μόνον ἐκάμαμεν, τίποτε δὲ τὸ ἕκτακτον καὶ ἐξαιρετικόν. Ὅπως, ὅμως, καὶ ἂν ἔχη τὸ ζήτημα, ἡ ἐκλογὴ μου ἐθεωρήθη ὡς θαῦμα. Τὴν ἀποψιν αὐτὴν διετύπωσαν καὶ Ἱεράρχαι καὶ Κληρικοί καὶ Λαϊκοί, προσθέτοντες, μάλιστα, ὅτι ἦτο μία ἐκλογὴ, πού ἐγένεον ὄντως «ψήφῳ Κλήρου καὶ Λαοῦ». Ἰδιαιτέρως δέ, ὁ πολὺς Ἱεράρχης καὶ πρωτοπόρος τοῦ συνθήματος «ψήφῳ Κλήρου καὶ Λαοῦ» κατὰ τοὺς ἐσχάτους αὐτοὺς καιροὺς, Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἰορδαίας κ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ, τὸν ὁποῖον συνήνησα καὶ ἐπήρα τὴν εὐχὴν του, ἐτόνισε χαρακτηριστικῶς: «Ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ μᾶς ἔκαμε νὰ ζήσωμεν τὴν εὐκλειαν (= δόξαν) τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, τῆς Ἐκκλησίας τῶν μαρτύρων καὶ τῶν κατακομβῶν τῶν πρώτων αἰῶνων τοῦ Χριστιανισμοῦ».

Τὸ θαῦμα τῆς ἐκλογῆς τὸ ἀπέδωσαν ὅλοι,

μηδενὸς ἐξαιρουμένου, εἰς τὸ ὅτι ὁ Μητροπολίτης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔχει παρησίαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου (Ἐβρ. δ' 16). Ὅταν ἐπήγα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὸ Μήνυμα καὶ ἐνῶ ἐπερίμενα, ἐν μέσῳ Ἀρχιερέων, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, νὰ μὲ καλέσουν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας διὰ νὰ τὴν διαβεβαιώσω ὅτι ἀποδέχομαι τὴν ἐκλογήν μου, μὲ ἐπλησίασε κάποιος καὶ εἶπε δυνατά, εἰς ἐπήκοον πάντων: «Τὴν μίαν αὐτὴν ὀριακὴν ψῆφον ποῦ ἔλαβες, τὴν ἔρριξεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὁ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ». Τὸν λόγον δὲ αὐτὸν τὸν ἔλεγον καὶ τὸν ἐπανελάμβανον πολλοὶ καὶ διάφοροι καὶ καθ' ὅλας τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας.

Τί εἶπω καὶ τί λαλήσω; «Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο». «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος» (Ψαλμ. ριβ' 2).

Εὐχαριστῶ, λοιπόν, τὸν Κύριόν μου καὶ πάντας ὑμᾶς διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπαράστασιν.

—Γ—

Θὰ ἦτο, ὅμως, μεγίστη παράλειψις, ἐὰν τὴν ὥραν ταύτην δὲν ἐξέφραζον τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μου καὶ πρὸς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τῆς Κονίτισης. Στρέφω λοιπόν, πρὸς τὸν μαθητόκοσμον τὸν λόγον, διὰ νὰ εἶπω: Παιδιὰ τῆς Ἐκκλησίας, Νέοι καὶ Νέαι, ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῇ. Ὁ ἀγνὸς ζῆλος, ὁ νεανικὸς ἐνθουσιασμός, ἡ ἐκτίμησίς σας πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἱεροκήρυκος, ὁ ὁποῖος, ὡσάκις σᾶς ὠμιλοῦσε ποτὲ δὲν σᾶς ἐκολάκευσεν, ἀλλὰ σᾶς ἐξέθετε μὲ εἰλικρινεῖαν τὰς εὐαγγελικὰς ἀληθείας μὲ τὰς ὁποίας ὅλοι πρέπει νὰ συμμορφούμεθα, ὅλα αὐτὰ λοιπόν, καθὼς καὶ ἡ καθολικὴ συμμετοχὴ σας εἰς τὸ πένθος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῇ ἐκδημίᾳ τοῦ Ἱεράρχου καὶ Πατρός μας ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, μᾶς συνεκίνησαν βαθύτατα, μᾶς συνεκλόνησαν καὶ μᾶς ἐδίδαξαν ὅτι τὰ νειᾶτα, ὅταν θελήσουν, δείχνουν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ὅτι «εἶναι πλασμένα γιὰ τὸν ἡρωϊσμόν» καὶ ὄχι γιὰ τὴν εὐκολὴν καλοπέρασιν.

Ἄλλ' ἡ ἐκτίμησίς σας καὶ ὁ σεβασμός σας πρὸς τὸν Ἱεροκήρυκα, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς σήμερον καθίσταται Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης σας, μοῦ δίδει τὸ θάρρος νὰ καταθέσω πρὸς τὴν ἀγάπην σας μίαν σκέψιν μου, ποῦ εἶναι ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία μου: θέλω, ἀπὸ τοὺς νέους τῆς

Κονίτισης, νὰ καμαρώσω συντόμως τοὺς νέους κληρικούς καὶ ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι, ὄντως, μεγάλη ἡ τιμὴ νὰ ἀξιώσῃ κάποιον ὁ Θεὸς νὰ διακονῇ εἴτε εἰς τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον, εἴτε εἰς τὸν ἱερὸν ἄμβωνα, εἴτε εἰς τὴν κατήχησιν, εἴτε εἰς τὴν ἐξομολόγησιν. Ἐχομεν ἀνάγκην — καὶ ὅλοι τὸ γνωρίζετε αὐτὸ — νέων καὶ εὐλαβῶν Κληρικῶν. Ἀπὸ ποῦ, ὅμως, θὰ ἐξυφραθῶν, ἐὰν ὄχι ἀπὸ τοὺς νέους ἀνθρώπους;

Διότι, καλὰ: Ἐχειροκροτήσατε, ἐφωνάξατε, ἐστείλατε ὑπομνήματα εἰς τοὺς ἀρμοδίους, προσευχηθήκατε καὶ μὲ ἀνεβάσατε εἰς τὸν θρόνον τοῦτον, τοῦ ὁποῖου τὸ πραγματικὸν ὄνομα εἶναι Γολγοθᾶς. Ὅμως, ἐὰν θεωρήσωμεν τὸν Ἐπίσκοπον ὡς στρατηγόν, σᾶς ἐρωτῶ: Τί δύναται νὰ πράξῃ ἓνας στρατηγὸς χωρὶς ἀξιωματικούς καὶ στρατιώτας; Ἀπολύτως οὐδέν. Ἐτσι, ἀκριβῶς, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τίποτε δὲν δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ, ἐὰν δὲν παισιώνεται ἀπὸ ἓνα ἐπιτελεῖον ἐκλεκτῶν συνεργατῶν, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ «νέον αἷμα» θὰ δίδῃ — σεμνὰ καὶ ταπεινά, ἀλλὰ δυναμικά — τὸ «παρών».

Λοιπόν, μὲ ἀνεβάσατε εἰς τὸν θρόνον τοῦτον, χωρὶς νὰ τὸ θέλω καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιθυμῶ. Διὰ τοῦτο νομίζω, πὼς ἐδικαιούμην νὰ ζητήσω καὶ ἐγὼ τὰ ὅσα προηγουμένως ἐζήτησα. Πάντως, διὰ τὸ θέμα αὐτὸ θερμῶς θὰ προσεύχωμαι. Προσεύχεσθε, ὅμως, καὶ σεῖς καὶ παρακαλεῖτε τὸν Κύριον νὰ δίδῃ νεύσεις καὶ κλίσεις εἰς πολλὰς νεανικὰς καρδίας εἰς τρόπον, ὥστε ἡ ἀκριτικὴ Μητρόπολις μας νὰ καταστή «παρεμβολὴν παρατάξεως Κυρίου».

Καὶ κάτι, ἀκόμη διὰ τοὺς νέους μας. Θέλω, ἀγαπητοὶ νέοι, νὰ τὸ πιστεύσετε, ὅτι καθόλου δὲν μὲ θαμβώνει ἡ λάμψις τῆς σημερινῆς ἡμέρας, οὔτε αἱ τιμαὶ καὶ τὰ ἐξωτερικὰ μεγαλεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα, Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία, περιβάλλουν τὸν Ἐπίσκοπον. Ὅχι! Μυριάκις ὄχι! Περὶ τούτου νὰ εἰσθε βέβαιοι. Δι' αὐτὸ, καὶ ἐὰν τὸ θέλετε — προσωπικῶς δὲ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸ θέλετε — θὰ ἔρχομαι πότε - πότε εἰς τὰ Σχολεῖα σας καὶ θὰ τὰ λέμε μὲ ἀπλότητα καὶ ἀφελότητα καρδίας, ὅπως μέχρι τώρα. Διὰ σᾶς καὶ δι' ὅλους, βεβαίως, τοὺς χριστιανούς μας, εἶμαι καὶ θέλω νὰ εἶμαι, τοῦ Κυρίου συνεργούντος, ὁ π. Ἀνδρέας. Τίποτε περισσότερο καὶ τίποτε ὀλιγότερον.

—Δ—

Ὀλίγαι, ἀκόμη, σκέψεις καὶ ὁ λόγος τελειώνει.

Ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας θὰ συμπαρίσταται πρὸς ὄλους, καὶ πρὸς ὄλους θὰ δείχνῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργὴν της, ὅπως ἡ κλώσσα μαζεύει τὰ κλωσσοπούλια της κάτω ἀπὸ τὰ περὰ της: «ὁ τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἐαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας» (Ματθ. 23,57). Οἱ ἀγιαγραφικοὶ κύκλοι, ὁ ἄμβων, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, καὶ βεβαίως, ἡ θεία Λατρεία, ἡ ἐξομολόγησις καὶ ἄλλαι ἐπίκαιροι ἐκδηλώσεις, θὰ συνεχίσουν καὶ θὰ πυκνώσουν τὸ ἔργον των. Προσωπικῶς δέ, δὲν θὰ δώσω «ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ τοῖς βλεφάροις μου» (Ψαλμ. ρλα' 4), «ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν» (Γαλάτ. δ' 19), δηλαδή μέχρις οὗ ὁ χαρακτήρ τοῦ Χριστοῦ μορφωθῇ μέσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν μας.

Ἐξ ἄλλου, τὰ ἤδη λειτουργοῦντα εὐαγῆ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεώς μας θὰ τὰ διατηρήσωμεν καὶ θὰ τὰ περιβάλλωμεν με ὄλην μας τὴν στοργὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, ἐννοεῖται με τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν συμπαράστασιν τῶν φιλανθρώπων χριστιανῶν μας. Ἐπίσης, τόσον ὁ Στρατός μας, ὅσον καὶ ἡ Ἀστυνομία μας θὰ ἔχουν τὴν ὀλόψυχον ἀγάπην καὶ τὴν συμπαράστασιν μας.

—E—

Σὰς εὐχαριστῶ ὄλους.

Ἰδιαιτέρως νὰ εὐχαριστήσω τὸν κ. Δήμαρχον, τὸν καλὸν κἀγαθὸν Δήμαρχόν μας, καὶ ὀλόκληρον τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Κονίτσης, ὅχι τόσον διὰ τὰ ὅσα ἐπραξάν διὰ τὴν ἐκλογὴν μου, ὅσον καὶ κυρίως διὰ τὸν σεβασμὸν καὶ τὰς τιμὰς, ποὺ ἐπεδαψίλευσαν εἰς τὸν κοιμηθέντα Ἱεράρχην μας ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΝ, με τὸ τόσον συγκινητικὸν Ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ με τὴν παραχώρησιν, εὐγενῶς καὶ προθύμως, τοῦ Δημοτικοῦ Μεγάρου, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν χιλιάδων λαοῦ, ποὺ προσήλθον εἰς τὸ μνημόσυνον καὶ πρὸ παντός εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ μακαριστοῦ πνευματικοῦ μας Πατρός. Κύριος ὁ Θεὸς νὰ τοὺς εὐλογῇ ὄλους καὶ νὰ τοὺς ἀξιώσῃ νὰ ἐργάζωνται ὡς εἰς ἄνθρωπος, διὰ τὸ καλὸν καὶ μόνον τῆς Κονίτσης. Ἄς μὴ λησμονοῦν, ὅτι «ἡ ἰσχὺς ἐν τῇ ἐνώσει»: Ὅταν δὲ καὶ ὅπου, φυσικά, χρειασθῇ ἡμποροῦν νὰ προσβλέπουν με ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν συμπαράστασιν τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν ἐκλεκτῶν του συνεργατῶν. Ἀκόμη δίκαιον, νο-

μίζω, εἶναι νὰ εὐχαριστήσω καὶ ὄλους τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης διὰ τὴν —ἐν συνεργασίᾳ με τὸν Δήμον Κονίτσης— συμμετοχὴν των εἰς τὴν σταύρωσίν μου, δηλαδή εἰς τὸ νὰ δεχθῶ, ἐν τέλει, τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξίαν καὶ τιμὴν, τὴν ὁποῖαν —ὡς καλῶς ἅπαντες γνωρίζετε— οὐδέποτε, ἐπαναλαμβάνω, ἐπεθύμησα καὶ οὐδέποτε ἐπεδίωξα.

Τέλος —καὶ ἀφοῦ διαδηλώσω, ἀπαξ ἔτι, τὴν ἀφοσίωσίν μου εἰς τὸ πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος —ἀπευθύνω ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς ἀποφυλακισθέντας ἀγωνιστὰς τῆς «ΟΜΟΝΟΙΑΣ» καὶ τοὺς λοιποὺς δοκιμαζομένους ἀδελφούς μας τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀλλὰ καὶ τῆς πολυπαθοῦς Κύπρου μας, καθὼς ἐπίσης καὶ πρὸς τὸν ὁμόδοξον σερβικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος —μέσα εἰς τὴν γενικὴν παραλυσίαν καὶ τὴν ἀποχαύνωσιν τῶν καιρῶν μας— δίδει εἰς ὄλους μας σπουδαῖον μάθημα ὀρθοδόξου πίστεως καὶ μαρτυρίας, γενναιότητος καὶ φιλοπατρίας.

Ἀδελφοί μου, εἰρήνη ὑμῖν τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακράν.

Ἡ δὲ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Παρὰ τὴν δυσκολίαν πολλῶν νὰ παρευρεθοῦν λόγῳ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν κεντρικῶν ἀρτηριῶν τοῦ ἐθνικοῦ δικτύου τῆς χώρας εἰς τὰς ὡς ἂν ἐκδηλώσεις μετέσχον πλήθος λαοῦ τῆς περιοχῆς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰς τελετὰς ἐνθρονίσεως ἔλαβον μέρος οἱ Μητροπολίται Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτος, τοποτηρητῆς τῆς Ἱ. Μ. Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Νικηφόρος, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελέτιος, Φωκίδος κ. Ἀθηναγόρας καὶ Ἄρτης κ. Ἰγάτιος.

Ἐκ μέρους τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν παρίσταντο ὁ Νομάρχης καὶ ὁ Δήμαρχος Ἰωαννίνων, ὁ ὑποδιοικητῆς τῆς 8ης Μεραρχίας, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, οἱ Διοικηταὶ Ἀστυνομίας καὶ Πυροσβεστικοῦ Σώματος ὡς καὶ Δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων καὶ ἐκπρόσωποι ὀργανώσεων τοῦ νομοῦ.

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης κ. Ἀνδρέας Τρεμπέλας ἐγεννήθη τὸ 1939 εἰς Πάτρας.

Εἶναι πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Διάκονος ἐχειροτονήθη τὸ 1968, πρεσβύτερος

δὲ τὸ 1969. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1967 μέχρι τῆς ἐκλογῆς του ὡς Μητροπολίτου ὑπηρετήσεν ὡς Ἱεροκλήρυξ (1967-68 λαϊκός, 1968-69 Διάκονος καὶ 1969-1995 τακτικὸς Ἱεροκλήρυξ - ἀρχιμανδρότης) ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Δρυϊνουπόλεως. Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης ἐξελέγη τὸ 1995 ὑπὸ τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας.

ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ κ. ΠΕΤΡΟΥ**Προσλαλιὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Νικοδήμου**

Θεοφιλέστατε,

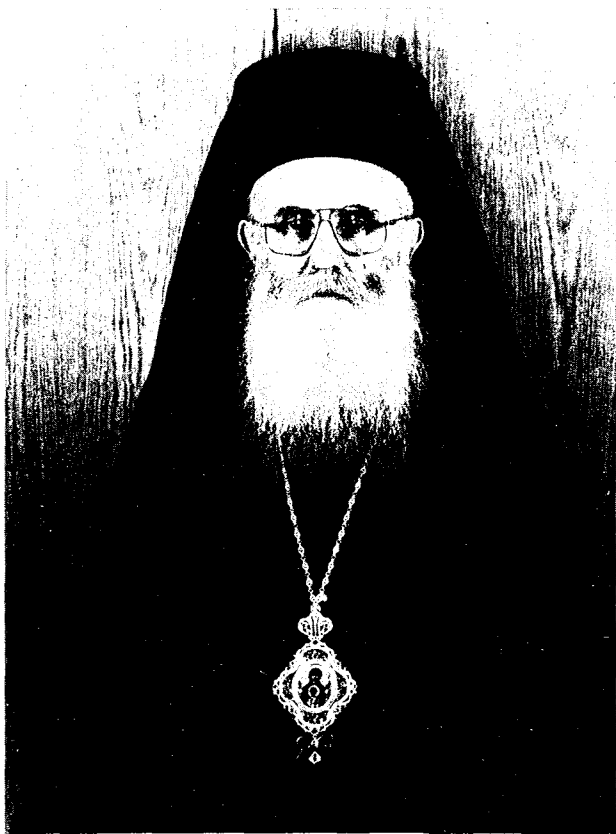
Ἐπέστη σὺν Θεῷ ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν σε ἐκάλεσεν ἡ Θεία Χάρις, νὰ «ὑψωθῆς ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρα πρεσβυτέρων» (Ψαλμ. 106. 32), ὡς ἐπίσκοπος φερώνυμος τῆς ποτε διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Χριστουπόλεως.

Ἡ κλῆσις σου ἐπεφυλάχθη εἰς ἡλικίαν ἀπολύτως ὄριμον καὶ πρεσβυτικὴν, μετὰ μακρὰν καὶ εὐδόκιμον διακονίαν εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους ἱερατικοὺς βαθμούς, καὶ κατόπιν τῆς ἀποδόσεως λαμπροῦ καὶ παραγωγικοῦ ἔργου ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Γεν. Διευθυνοῦ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας».

Ἡ Ἐκκλησία ἐκρίνεν ἀναγκαίαν τὴν διατήρησίν σου εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν. Καὶ ἐφεξῆς καλεῖσαι ἀπὸ ὑψηλοτέρας σκοπιᾶς, τετιμημένους διὰ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, νὰ διευρύνῃς τοὺς ὀρίζοντας καὶ νὰ ἐπεκτείνῃς τοὺς στόχους τῆς προσφορᾶς σου «εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ... ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Ἐφεσ. 4.12, Α' Τιμ. 3.15).

Σὲ γνωρίζομεν ὡς ἐργάτην τῆς Ἐκκλησίας «σπουδάζοντα σεαυτὸν δοκιμάζειν παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας» (Β' Τιμ. 2. 15). Καὶ ὑπ' αὐτὰς τὰς ἐγγυήσεις σου δίδεται σήμερον ἡ ἐπισκοπικὴ ἀξία καὶ παρακαταθήκη.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ ὑψιστος φορεὺς καὶ ταμειούχος τῆς Θ. Χάριτος. Καὶ οἰκονομεῖ τὸ ἔργον τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας πρωτίστως διὰ τῶν ἐπισκόπων, καθιστώσα περαιτέρω δι' αὐτῶν πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ λοιποὺς «συνεργοὺς» ἐν Χριστῷ (Ρωμ. 16. 3). Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι «ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας οὐχ ὑπάρχει

σωτηρία»· ἐξ ἴσου δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι «χωρὶς ἐπισκόπου ἐκκλησία οὐ καλεῖται». Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον οὕτω «συγκροτεῖ τὸν θεομὸν τῆς Ἐκκλησίας».

Διὰ τοῦτο εἶναι ἄξιον καὶ δίκαιον, ὅπως τοῦ ἱεραποστολικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας — τῆς ἐπωνύμου «Ἀποστολικῆς Διακονίας» — προῖσταται ἐπίσκοπος εἰδήμων καὶ ἱκανὸς νὰ συμπαρίσταται εἰς τὸν Προκαθήμενον καὶ τὴν, ἐπὶ τούτῳ ἀναδείξασάν σε, Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀνώτερος — ἀνώτατος — ἐπιτελῆς αὐτῆς «πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων» (Ἐφεσ. 4. 12). Μὲ νῆξυμένον κύρος· μὲ εὐρύτερας πρωτοβουλίας καὶ ἀνεταπτότερος

χειρισμούς· ἀλλὰ καὶ μὲ σύντονον μέριμναν καὶ διοίκησιν προσώπων καὶ πραγμάτων θὰ δυνηθῆς νὰ προωθήσῃς τὴν συγκρότησιν ἐπιτελείου συνεργατῶν καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃς τὴν ἀναγκαίαν ὑλικὴν ὑποδομὴν (οἰκονομικὴν καὶ ἐκδοτικὴν) καὶ τοὺς λοιποὺς ὄρους καὶ συντελεστὰς τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐχεις πρεσβευτὴν πρὸς Κύριον τὸν σήμερον, ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τῶν λειψάνων αὐτοῦ, ἐορταζόμενον μεγάλον Ἱεράρχην καὶ Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας, ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ἀποτελῇ τὸ πρότυπόν σου εἰς τὰ ἱεραποστολικὰ ἔργα καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνάς σου. Ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀκαταγώνιστος. Ἀντιμετωπίζει τὸ «κλυδώνιον», ἀλλὰ «ναυάγιον οὐχ ὑπομένει».

Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων του ἀπὸ τῆς ἐσχατιᾶς τοῦ Πόντου εἰς τὴν Βασιλεύουσαν Πόλιν, δι' αὐτὸν μὲν ἦτο δικαίωσις καὶ ἀναγνώρισις τοῦ γιγαντιαίου ἔργου καὶ τῆς προσφορᾶς του ὡς δυναμικοῦ Ἱεράρχου καὶ οἰκουμενικοῦ Διδασκάλου. Διὰ δὲ τὴν Ἐκκλησίαν ἐσήμανε τὴν νίκην κατὰ τῶν πολεμίων αὐτῆς καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς πλάνης τῶν αἰρέσεων καὶ τῶν ἐπιβούλων ψευδαδελφῶν καὶ ψευδεπισκόπων, ποὺ ἐθεώρησαν ὅτι δύνανται νὰ τὸν ὑποκαταστήσουν καταλαμβάνοντες τὸν θρόνον του καὶ συλαγωγούντες τὸ ποιμνιόν του. Ἀλλὰ τοὺς ἀπεκήρυξεν ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ἐπανεισηλθεν ἐν δόξῃ καὶ τιμῇ εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων. Καὶ ἐγένετο εἰρήνη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

«Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης» (Β' Τιμ. 3. 14). Ἀφωσιωμένος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κανονικὴν αὐτῆς ὑπόστασιν. Καὶ καθὼς «ὠμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων», εὐχόμεθα «τηρησαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Τιμ. 6. 12, 14). Ἀμήν.

Χειροτονητήριος λόγος

Σεβασμιώτατε Γέροντα Ἅγιε Πατρῶν,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Ἄγαπητοὶ συμπρεσβύτεροι καὶ διάκονοι,
Εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ψήφοις κανονικαῖς τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων τῶν τῆν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συγκροτούντων, ἐ-

ξελέγην Τιτουλάριος Ἐπίσκοπος τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμφάσης Ἐπισκοπῆς Χριστουπόλεως, ἐπὶ τὴν διακονίαν τοῦ θεοφρουρήτου πνευματικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὡς Γενικὸς Διευθυντῆς Αὐτῆς.

Ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας μου, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μου καὶ τῆς ἰσχύος μου, ὑμῶ, εὐλογῶ, αἰνῶ, εὐχαριστῶ, προσκυνῶ καὶ λατρεύω τὴν Τρισήλιον Θεότητα, τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὴν μίαν Θεότητα, διὰ τὴν οὕτω τὰ κατ' ἐμὲ οἰκονομήσασαν. Ταπεινούμαι βαθέως ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, διὰ τὴν πολλὴν Αὐτοῦ πρὸς ἐμὲ εὐσπλαγχνίαν, τὴν μεγάλην Αὐτοῦ Πρόνοιαν, καὶ τὴν ἀνοχὴν Αὐτοῦ κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ζωὴν μου.

Ἀπὸ ἡλικίας 6 ἐτῶν μοῦ ἐφύτευσεν ὁ Ὑψιστος τὴν κλῆσιν πρὸς τὴν Ἱερωσύνην καὶ μὲ ἐβοήθησε νὰ παραμείνω σταθερὸς καὶ ἀμετακίνητος εἰς αὐτήν, καθὼς τὸ στρεῖδι στὸ βράχο, ὥστε οὐδὲ ἐπὶ μιᾷ στιγμῇ τῆς ζωῆς μου νὰ ἀλλάξω γνώμην καὶ νὰ θελήσω νὰ γίνω κάτι ἄλλο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἐπὶ 44 χρόνια εἶμαι, χωρὶς νὰ μετανοήσω δι' αὐτὸ οὐδὲ ἐπ' ἐλάχιστον, καὶ ἐξομολογοῦμαι τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἱεράν, ὅτι, καὶ κατὰ τίς πλέον ὀδυνηρὰς στιγμὰς ποὺ ἔζησα κατὰ τὴν μακρὰν αὐτὴν πορείαν τῆς κληρικῆς μου ζωῆς, στιγμὰς πολλάκις σκληρὰς, ὀδυνηρὰς, πλήρεις ἀδικίας, ἐνοιωθα νὰ ἀντέχω καὶ μὲ ἀνεξικακία νὰ δοξάζω τὸν οὐράνιον Πατέρα μου, ὁ ὁποῖος μοῦ ἔδωσε τὴν δύναμιν νὰ ὑπομένο καὶ νὰ συγχωρῶ.

Θεὲ καὶ Κύριέ μου, σὲ εὐχαριστῶ.

Ἐπὶ 44 λοιπὸν ἔτη καταξιούμαι τῆς μεγάλης χάριτος καὶ εὐλογίας νὰ ὑπηρετῶ ὡς κληρικὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλους τοὺς τομῆς τοῦ λυτρωτικοῦ Αὐτῆς Ἔργου, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη, ὡς ἀναπληρωτῆς καὶ Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ὡς Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν.

Καὶ σήμερον εὐδοκία καὶ πάλιν τοῦ Παντοδυνάμου καὶ Παναγίου Θεοῦ, καλοῦμαι εἰς τὸν ἅγιον καὶ ὑπερμέγιστον βαθμὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἵνα καταστῶ, ὡς συνισταμένη πλέον ἱερωσύνη, θερμῶς κήρυξ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἀληθειῶν, ἱερουργὸς τῶν ἐπουρανίων τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων, ἵνα προσφέρω, πρῶτον καὶ κυρίως,

«δωρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ Λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ μεσιτεύω ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ».

Παρὰ τὴν συναίσθησιν τῆς ταπεινότητος, τῆς ἀμαρτωλότητος καὶ ἀναξιότητός μου, προβαίνω πλήρης Πίστεως εἰς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον καὶ λατρευόμενον Θεόν, θαρρῶν εἰς τὸ πέλαιος τῆς ἀγαθότητος καὶ εὐσπλαγγνίας Αὐτοῦ, ἵνα λάβω τὴν οὐράνιον εἰδικὴν θείαν Χάριν, τὴν μόνην καθιστώσαν ἐπίσκοπον, διὰ τῶν χειρῶν Ὑμῶν, πολυσέβαστέ μου Γέροντα, Ἅγιε Πατρῶν, ὡς καὶ διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

Ἐπικαλοῦμαι ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς καρδίας μου τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ τὴν παντοδύναμον ἐνίσχυσιν Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου, ἵνα εὐδόκως, ἐνσυνειδήτως καὶ ἐπωφελῶς ἐπιτελέσω διὰ τὴν Ἁγίαν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν τὰ πολλαπλὰ ἔργα, τὰ ὅποια τὸ ὑψηλὸν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος θὰ μοῦ ἐπιβάλλει εἰς τὴν περαιτέρω ζωὴν μου, γενικῶς, καὶ εἰδικῶς, ὡς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὑψηλοῦ ἔργου καὶ τῆς μεγάλης ἀποστολῆς τοῦ πνευματικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Πιστεύω ἀκραδάντως, ὁμολογῶ καὶ διακηρύσσω, ὅτι εἰς τὴν αἰώνιον τοῦ χρόνου ροὴν καὶ τὴν μεταβολὴν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων τὴν ἀλλαγὴν, σταθερὸν καὶ ἀμετάβλητον διαμένει ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἔργον Αὐτοῦ τὸ σωτήριον.

Οἱ αἰῶνες παρέρχονται ἀφήνοντας τὸ παρελθὸν καὶ πλησιάζοντας τὸ μέλλον. Ὁ φυσικὸς κόσμος συνεχῶς μεταβάλλεται καὶ τῶν ἀνθρώπων αἱ κοινωνίαι ἀδιαλείπτως ἀλλάζουν ὄψιν. Ὑπεράνω ὅμως τοῦ χρόνου καὶ ἔξω αὐτοῦ, οὔτε γηράσκον, οὔτε μεταβαλλόμενον, ἀλλ' ὡς αἰώνιον παρὸν διαμένει ἀείποτε τὸ πρόσωπον τοῦ Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἔργον Αὐτοῦ, ἡ Ἐκκλησία του, ὡς καθεστῶς ἐπίγειον, ἅμα καὶ οὐράνιον, ὡς βασιλεία «ἧς οὐκ ἔσται τέλος». Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, δούλός εἰμι καὶ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας πιστὸς ὑπηρέτης.

Ἐπιτρέψατέ μου, Σεβασμιώτατε, κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἱεράν, νὰ ἐκφράσω εὐγνωμόνους εὐχαριστίας καὶ πρὸς πρόσωπα σεβαστὰ καὶ ἀγαπητά, τὰ ὅποια διεδραμάτισαν σπουδαῖον ρόλον κατὰ τὴν πορείαν τῆς μακροχρόνιου ζωῆς μου.

Καὶ πρῶτον ἐκφράζω ὄλην τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριόν μου Κύριον Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος πάντα, ἀλλ' ἰδιαιτέρως κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα καὶ πλέον ἔτη μὲ ἐτίμησε ὑπὲρ τὸ δέον μὲ τὴν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην Του, τοποθετώντας με Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ Προϊστάμενον τοῦ Καθηδρικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ μὲ ἐπρότεινε διὰ τὸν τρίτον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης, τὸν ἐπισκοπικόν. Ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τὴν ὥραν ταύτην, τοῦ ὑπόσχομαι σεβασμόν, ὑπακοήν, ἀγάπην υἱικὴν καὶ ἀφοσίωσιν ἐφ' ὄρου ζωῆς, καὶ προσευχὴν ὑπὲρ ὑγείας ἀδιαπτῶτου καὶ μακροημερεύσεώς του.

Πρὸς Ὑμᾶς, Σεβασμιώτατε Γέροντα Ἅγιε Πατρῶν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 μὲ γνωρίζετε, μὲ ἀγαπάτε καὶ μὲ προστατεύετε, καὶ πού εἰς Ἑσᾶς κατὰ τὸ πολὺ ὀφείλω καὶ τὴν εὐλογημένην ὥραν ταύτην καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἁγίων χειρῶν Σας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, ἵνα λάβω τὸν τρίτον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης, Σᾶς ἐκφράζω τὸν ἄπειρον σεβασμόν μου, τὴν ἔσαει εὐγνωμοσύνην μου, τὴν υἱικὴν μου ἀγάπην, τὴν ὑπακοήν μου καὶ τὴν ὑποχρέωσιν, νὰ προσεύχομαι θεομὰ ἀδιαλείπτως πρὸς τὸν Ὑψιστον ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεώς Σας ἐπ' ἀγαθῶ Ὑμῶν τε καὶ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ἐκφράζω τὰς θεομάς μου εὐχαριστίας πρὸς τοὺς σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς τε συλλειτουργοῦντας καὶ τοὺς παρισταμένους καὶ συμπροσευχομένους κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, τοὺς τιμῶντας καὶ στηρίζοντάς με διὰ τῶν προσευχῶν των. Μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης πολλῆς, στρέφω τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδίαν μου πρὸς τὸν ἀείμνηστον Γέροντά μου Μητροπολίτην Κορινθίας κυρὸν Προκόπιον, ὁ ὁποῖος ἐπὶ 15 ἔτη ὡς πραγματικὸς πνευματικὸς Πατέρας ἔπραξε πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ τὴν πνευματικὴν μου πρόοδον καὶ σωστὴν πορείαν μου εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας.

Μοῦ ἐνέπνευσε καὶ μὲ διεπότισε μὲ τὸ ἀληθινὸν ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Πίστεώς μας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἀδιαλείπτως προσεύχομαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεώς του ἐν σκηναῖς τῶν δικαίων.

«Ἄν δὲν μπορέσης, μοῦ ἔλεγε πολλακίς, νὰ

ὠφελήσης τὴν Ἐκκλησίαν, πρόσεξε μὲ τὶς πράξεις σου νὰ μὴν τὴν βλάψης».

Ἀείμνηστε Γέροντα, σήμερα, τὴν μεγάλην αὐτὴν ὥραν θὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐντολήν σου, νὰ ἐνδυθῶ μὲ τὰ ἰδικά σου Ἀρχιερατικά Ἴμφια, τὰ ὁποῖα μοῦ ἀφήκες ὡς εὐλογημένην κληρονομίαν. Χαίρει καὶ ἀγάλλου, ἀείμνηστε Γέροντα, καὶ προσεύχου ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ εἰς τὸ ὑπερουράνιον θυσιαστήριον.

Μετὰ συγκινήσεως πολλῆς στρέφω τὴν σκέψιν μου πρὸς τοὺς ἀειμνήστους γονεῖς μου, τὸν Γεώργιον καὶ τὴν Ἀννεζῶ, ἰδιαίτερος πρὸς τὴν σεβαστὴν μου μητέρα, ἣ ὁποία ὄντως ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου μὲ ἀνέθρεψε καὶ ἣ ὁποῖα ὑπῆρξε δι' ἐμὲ μήτηρ καὶ πατήρ, καθ' ὅτι ὁ πατήρ μου ἀπῆλθεν ἐνωρίτατα τοῦ κόσμου τούτου, τὸν ὁποῖον οἱ ὀφθαλμοὶ μου οὐκ εἶδον οὐδὲ αἱ χεῖρες μου ἐψηλάφησαν, ἀφοῦ μὲ ἀφήκεν ὄρφανὸν μόλις ἡμερῶν 25, ἐμὲ τὸ 10ον παιδί του. Διὰ τοὺς γονεῖς μου καὶ τὰ 3 ἀδελφία μου τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀπέλθει τοῦ κόσμου τούτου εὐχόμαι ὅπως ἢ μακαρία αὐτῶν ἢ ἀνάπανσις εἰς τὸν αἰῶνα.

Εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας μου τοὺς ἐν ζωῇ κατὰ σάρκα ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς μου διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην των, ἰδιαίτερος δὲ τὴν ἀδελφὴν μου Μαρίαν, τὸν φύλακα αὐτὸν ἀγγελὸν μου, ἣ ὁποῖα ἐπὶ 34 ἔτη ζεῖ μαζί μου καὶ μὲ ὑπηρετεῖ μὲ πολλὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν. Τὴν ἀμοιβὴν τῆς διὰ τὴν προσφορὰν τῆς αὐτῆν θὰ λάβῃ παρὰ τοῦ δικαίου Θεοῦ. Εὐχαριστῶ ἐπίσης ὄλην τὴν στενὴν οἰκογένειάν μου, ἀνύφια καὶ ἐγγόνια, ἣ ὁποῖα μὲ τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἀριθμεῖ σήμερον 157 μέλη.

Μετ' εὐγνωμοσύνης πολλῆς καὶ υἱκῆς ἀγάπης στρέφω τὸν νοῦν μου πρὸς τὸν συμμαρτυρήσαντά με, πνευματικὸν μου Πατέρα, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην Νεκτάριον Μαρμαρινόν, Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου, τὸν ἐπὶ πολλὰς δεκαετίες ἀκούραστον ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου, τὸν ὑπέροχον καὶ ὄλους πνευματικώτατον αὐτὸν Κληρικόν.

Τοὺς ἀγαπητοὺς χριστιανοὺς τῆς πόλεως Κορίνθου καὶ ὄλης τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, τοὺς ὁποῖους ἐπὶ 19 ἔτη ἐξῆσα καὶ ὑπηρετήσα ὡς ἱεροκήρυξ καὶ πνευματικὸς, τοὺς εὐγνωμονῶ διὰ τὴν πολλὴν των ἀγάπην ἕως καὶ σήμερον.

Εὐχαριστῶ τοὺς Διδασκάλους μου, τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες μου ἐπὶ 10 καὶ πλέον ἔτη εἰς τε τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν καὶ τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν. Τοὺς συμπρεσβυ-

τέρους καὶ Διακόνους. Τοὺς πολυτίμους συνεργάτες μου ἐπιτρόπους, τὸν Ἀρχοντα Πρωτοψάλτην τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ τὸν Λαμπαδάριον αὐτοῦ, μετὰ τῆς συνοδείας των, τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐνορίτας καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας καὶ ἐργαζομένους εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναόν.

Τοὺς συμπρεσβυτέρους μου καὶ ἐνορίτας τῆς πολυπληθοῦς ἐνορίας τῆς Ἁγίας Ζώνης Κυψέλης καὶ τοὺς συνεργάτες μου κατὰ τὸ 15ετὲς διάστημα τῆς ἐκεῖ θητείας μου εὐχαριστῶ καὶ τοὺς εὐχόμαι κάθε ἀγαθὸν παρὰ τοῦ Κυρίου.

Εὐχαριστῶ, τέλος, πάντας τοὺς κατὰ σάρκα καὶ πνεῦμα συγγενεῖς μου, τοὺς φίλους καὶ συνεργάτας μου, τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακρὰν, πάντας τοὺς παρόντας κατὰ τὴν μεγάλην καὶ ἱερὰν ὥραν ταύτην, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία καὶ προσευχὴ μοῦ περιποιεῖ ἰδιαίτερον τιμὴν.

Σεβασμιώτατε, γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι μέγα καὶ βαρὺ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης, βαρὺ καὶ δυσχερές.

Καθὼς δὲ λέγει ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας μας Πατήρ, ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, τοῦ ὁποίου κατ' εὐλογημένην συγκυρίαν ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία τιμᾷ σήμερον τὴν ἀνακομιδὴν τῶν ἱερῶν αὐτοῦ Λειψάνων: «Ἔργον ἐστὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἄνεσις, φροντίς οὐ τρυφή, λειτουργία ὑπεύθυνος, οὔτε ἀρχὴ ἀνεξέταστος, πατρικὴ κηδεμονία, οὐ τυραννικὴ αὐτονομία, οἰκονομικὴ προστασία, οὐκ ἀλογοθέτητος ἐξουσία».

Διὰ τοῦτο παρακαλῶ, ὅπως οἱ πάντες εὐχηθῆτε, νὰ ὑποδεχθῶ ἐν ταπεινώσει πολλῇ τὴν μεγάλην ταύτην χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ ἀναδειχθῶ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ Ἀρχιερεὺς, νὰ τηρήσω ἀνεπίληπτον τὴν Ἀρχιερωσύνην μέχρι τέλους καὶ νὰ κατακοσμῶ ἑαυτὸν κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐπιτείνων τὴν παράκλησίν μου, ἐπαναλαμβάνω, εὐχηθῆτε οἱ πάντες, ἵνα εὐαρεστῶ τῷ Θεῷ παντοῦ καὶ πάντοτε, πολιτευόμενος ἀξίως τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δωρηθείσης μοι Ἀρχιερατικῆς τιμῆς, διὰ νὰ παραστῶ ἀμεμπτος κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως καὶ λάβω τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον, τὸν ὁποῖον θὰ ἀποδώσῃ ὁ Δίκαιος Κριτῆς «πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ».

Καὶ νῦν, Σεβασμιώτατέ μοι Γέροντα, μετὰ συγκινήσεως πολλῆς καὶ συναισθήσεως πλήρους, κλίνω τὰ γόνατα καὶ τὸν ἑμαντοῦ αὐχένα πρὸ τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα σημαίνων, τῷ Θεῷ καὶ Πατρί μου, καὶ

ἀποδέχομαι τὴν δι' ὑμῶν κατερχομένην θεϊὰν χάριν, τὴν τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσαν καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσαν. Ἀμήν.

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως κ. Πέτρος γεννήθηκε τὸ 1927 στὴ Μύκονο. Ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴν ἑξατάξια Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Κορίνθου καὶ τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Σὲ διάκονο χειροτονήθηκε στὶς 3 Σεπτεμβρίου 1951 καὶ σὲ πρεσβύτερο στὶς 20 Ἰανουαρίου 1963. Ἀπὸ τὸ 1951 καὶ ἐπὶ μιὰ 20ετία ὑπηρέτησε στὴν Ἱ. Μητρόπολη Κορινθίας ὡς Ἱεροκήρυξ, Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρ.

Ναοῦ, στὶς Φυλακὲς Κορίνθου, στὸ 6ο Σύνταγμα Πεζικοῦ κ.λπ. Ἀπὸ τὸ 1970 ὑπηρετεῖ στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν. Ὑπῆρξε ἐπὶ μία 15ετία Ἐφημέριος - Ἱεροκήρυξ τῆς Ἀγίας Ζώνης Κυψέλης καὶ ἀπὸ τὶς 30 Ἰανουαρίου 1985 ὡς σήμερα Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν. Ἐπὶ μιὰ δετία ὑπῆρξε Γραμ. τῆς Ἐπιτροπῆς Ποιμαντικοῦ ἔργου Φυλακῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τὴν 1η Δεκεμβρίου 1984 τοποθετήθηκε Ἀναπλ. Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ στὶς 26 Αὐγούστου 1992 Γεν. Διευθυντῆς. Ἀνέπτυξε πλούσιο ποιμαντικὸ καὶ πνευματικὸ ἔργο καὶ ἀναδιοργάνωσε τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία, ποὺ εἶναι σήμερα ἓνας ὑγιῆς οἰκονομικὰ ὁργανισμὸς μὲ πλούσια ἐκδοτικὴ δράση.

ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΔΙΑΥΛΕΙΑΣ κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Προτάσει τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ ψήφων κανονικῶν ἐξελέξατο τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1995 Βοηθὸν Ἐπίσκοπον παρὰ τῆ Ἱερᾶ Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν τὸν πανοσ. Ἀρχιμ. Δαμασκηὸν Καρπαθάκη, Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμπάσης Ἐπισκοπῆς Διαυλείας. Τελεσθέντος αὐθήμερὸν τοῦ Μικροῦ Μηνύματος, τὴν ἐπομένην 26ην Ἰανουαρίου ἐτελέσθη τὸ Μέγα Μήνυμα εἰς τὸ Συνοδικὸν παρεκκλήσιον τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετροῦ ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Διαυλείας κ. Δαμασκηνοῦ (Καρπαθάκη) ἔλαβεν χώραν τὴν 27ην Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀθηνῶν (ὁδοῦ Ἀκαδημίας). Τῆς χειροτονίας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Παροναξίας κ. Ἀμβροσίου, Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθαγγέλου, Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Κυρίλλου, Περιστερίου κ. Χρυσοστόμου, Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλεξίου, Κυθήρων κ. Ἰακώβου, Σεργῶν καὶ Νιγρίτης κ. Μάξιμου, Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Τιμοθέου, Λαοδικείας κ. Ἰακώβου,

Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου, Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κυρήνης κ. Θεοδώρου. Συμπροσευχόμενοι παρέστησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γόρτυνος καὶ Μεγα-

λοπόλεως κ. Θεόφιλος, Ἀττικῆς κ. Παντελεήμων, Χίου κ. Διονύσιος, Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀμβρόσιος, Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος, Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Νικηφόρος καὶ Πέτρας κ. Νεκτάριος.

Τὸν Θεοφ. ἐψηφισμένον προσεφώνησε καταλλήλως ὁ προεξάρχων Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος, ὁ δὲ Θεοφιλέστατος ἀντιφωνῶν εἶπεν·

*Σεβασμιώτατε Δέσποτα,
Σεπτῆ χορεία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων,
Σεβαστοὶ πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,*

Ἀφάτῳ ἐλέει καὶ ἀνεξιχνίαστῳ κρίσει καὶ βουλή τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Ἀγίου Θεοῦ, ἐπινεύσει καὶ προτροπῇ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφείμ, ψήφῳ δὲ καὶ δοκιμασία τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καλοῦμαι ὁ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐλάχιστος ἐγὼ ἐπὶ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, ἵνα κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας πολιτευόμενος ἀξιωθῶ τῆς Χάριτος, ἣν ἔσχεν ὁ μακάριος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ, ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, τὴν μνήμην τοῦ ὁποίου θεία εὐλογία ἐορτάζομεν σήμερον.

«Καὶ θάμβει πολλῶ συνεχόμενος» διὰ τὰ γενόμενα περὶ ἐμὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐν κενώσει ψυχῆς ἐγγίζω τὴν στιγμὴν ταύτην ἐνώπιον τῆς φλεγόμενης καὶ μὴ κατακαυόμενης βάρου, τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου θυσιαστηρίου, ἐν ἧ καλοῦμαι εἰς θεωρίαν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἱερουργίαν τοῦ μυστηρίου τῆς ἀδιασπάστου ἀποστολικότητος, εἰς διακονίαν καὶ μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰς οἰκοδομὴν τῶν πιστῶν. Καὶ ἐν βαθείᾳ συναισθήσει τῆς ἀναξιότητος καὶ ἐλαχιστότητός μου, πρὸς τὸ δυσβάστακτον τοῦ ἀναλαμβανόμενου σταυροῦ ἀποβλέπων, εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου καταφεύγω καὶ τὴν χάριν Ἐκείνου ἐπικαλοῦμαι, ἵνα ἱκανώσῃ ἐμὲ τελειῶσαι τὴν δύναμιν Ἐκείνου ἐν τῇ ἀσθενείᾳ μου.

Παραλλήλως πρὸς τὸ μέγεθος τῆς Ἄνωθεν εὐδοκίας καὶ τοῦ πλοῦτου τῆς ἀγαθωσύνης, μεθ' ἧς ἡ στοργικὴ κοινὴ πάντων ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, ταῖς πνοαῖς τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου φερομένη, ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ἐμὴν ταπεινῶσιν, καὶ εἰς τὸ ἀνθρωπίνους λογισμοῖς δυσανάβατον ὕψος, εἰς τὸ ὁποῖον μὲ ἀναβιβάζει ἡ καλοῦσα με φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀφορῶν, δόξαν καὶ αἰ-

νον ἀναπέμπω τῷ Πανοικτίρμονι Θεῷ τῷ οὕτω σοφῶς τὰ κατ' ἐμὲ οἰκονομήσαντι, βαθεῖαν καὶ ἀπεριόριστον ἀφοσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην ἀναφέρω πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, τὸν στοργικὸν μου Πατέρα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διαρρεῦσασαν δεκαετίαν τῆς ἱερατικῆς μου διακονίας χειραγωγήσας με εἰς τὰ «ἐνδόξερα τοῦ καταπετάσματος», εἰς «ἀρραβῶνα μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας». Κύριος διαφυλάττει αὐτὸν εἰς ἔτη πολλά, ἵνα ἐν ἀκμῇ δυνάμεων πηδاليουχῇ τὴν ἱεράν τῆς Ἐκκλησίας μας Ὀλκάδα, ἐν τοῖς παροῦσι δυσχειμέροις καιροῖς, εἰς λιμένας εὐδίου καὶ νομᾶς σωτηρίου.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ ἦτο παράλειψις ἐὰν δὲν ἐμνημόνευον τοῦ ὀνόματος τῆς ὑμετέρας Σεβασμότητος, ἁγίε Δράμας, ὅστις ἐκ τοῦ περισεύματος τῆς ἐπιεικίας καὶ ἀγαθότητος αὐτῆς περιέβαλε τὴν ἀναξιότητά μου δι' ἐμπιστοσύνης καὶ στοργῆς, καὶ ὁ ὁποῖος εἰς τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς μου ὑπῆρξε ἀντιλήπτωρ ταχύς καὶ προστάτης ἄγγελος τῆς τεταλαιπωρημένης ψυχῆς μου καὶ τοῦ ἐξαισίου τούτου μυστηρίου τελετάρχης.

Εὐχαριστῶ ἅπαντας ὑμᾶς, τὴν ἐκλεκτὴν χορείαν τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, οἱ ὁποῖοι προφρόνως ἀνταπεκρίθητε εἰς τὴν χαρὰν ταύτην καὶ συνελθόντες ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐπιτελεῖτε ἔργον θαυμαστόν καὶ μέγαλον καὶ οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς τιμίας ὑμῶν ψήφου προκρίνατε ἐμὲ εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑπόρρημα.

Ἰδιαιτέραν ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιον, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ ἄγρυπνος ἄγγελος τῶν πνευματικῶν μου ἀνησυχιῶν καὶ μεταπτώσεων καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λαοδικείας κ. Ἰάκωβον, τὸν ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καὶ φίλον, διδάσκαλον καὶ ἐμπνευστὴν μου εἰς ὅ,τι εὐγενὲς καὶ φιλόχριστον.

Κατὰ τὴν μοναδικὴν καὶ ὀριακὴν αὐτῇ στιγμὴν τῆς ζωῆς μου εὐγνωμόνως ἀναμνησκόμαι τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Νικαίας κυροῦ Ἰακώβου, ἡ ἀγάπη καὶ στοργὴ τοῦ ὁποῖου μὲ ἐχειραγώγησεν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἐκκλησίας θυσιαστήριον καὶ τὴν ἐν Αὐτῷ διακονίαν καὶ ἡ μακαρία ψυχὴ τοῦ ὁποῖου ἀσφαλῶς συνευφραίνεται καὶ νοερῶς παρίσταται μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ.

Ἀναμνησκόμαι ὡσαύτως τῶν ἐν τῇ Προτύπῳ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ Νέας Σμύρνης διδασκά-

λων μου καὶ τῶν ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ Ἀθηνῶν καὶ τῇ Θεολογικῇ τοιαύτῃ Καθηγητῶν μου οἱ ὁποῖοι ἐπλούτισαν τὰς γνώσεις μου καὶ μὲ τὸν ἰδικόν των τρόπον ἐκαλλιέργησαν τὴν ἐκ νεότητος ἔφεσίν μου πρὸς τὴν ἱερωσύνην, ἐφοδιάζοντες διὰ τῆς προσηκούσης μορφώσεως, ἐμπειρίας καὶ καταρτίσεως καὶ ἐν γένει παιδείας τὸν ὑποψήφιον λειτουργὸν τοῦ Κυρίου.

Εὐλαβῶς στρέφω τὴν μνήμην μου εἰς τὸν μακαριστὸν Πατέρα, ἡ μακαρία ψυχὴ τοῦ ὁποίου σήμερον συναλλάσσεται μετὰ τῆς ἀγαπητῆς μητρὸς μου, ἡ ὁποία ἠξιώθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ἴδῃ ἐκπληρουμένης τὰς ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς εὐχὰς τῆς βλέπουσα σήμερον τὸν υἱὸν τῆς τιμώμενον μετὰ τὴν χάριν τῆς Ἀρχιερωσύνης. Καὶ οἱ δύο τους ἀνέθρεψαν ἐμὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μου μετὰ θλίψεις καὶ στενοχωρίας πλὴν ὅμως παρέμειναν πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀφοσιωμένοι εἰς τὰ παιδιὰ τους. Μᾶς ἐμεγάλωσαν ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου καὶ μᾶς ἐνεφύσησαν τὴν ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ μετὰ τὸν ἀγῶνα τους ὑπῆρξαν δι' ἡμᾶς ὑπόδειγμα ζωῆς καὶ τιμιότητος.

Εὐγνωμόνως εὐχαριστῶ τοὺς ἐν Χριστῷ ἀγαπητοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἑνορίας ταύτης, οἱ ὁποῖοι περιέβαλον πάντοτε τὴν ταπεινότητά μου μετὰ ἰδιαιτέραν ἀγάπην καὶ ἐπιείκειαν. Εὐχαριστῶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον καὶ τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Ναῷ συνεργάτας μου διὰ τὴν ἀρίστην καὶ ὑποδειγματικὴν των συνεργασίαν. Ὁμολογῶ ὅτι τοὺς ἠγάπησα ἀπὸ καρδίας, αἰσθάνομαι δέσμιος τῆς ἐμπιστοσύνης των καὶ τοὺς ὑπόσχομαι ὅτι πάντοτε θὰ προσεύχομαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Εὐχαριστῶ τοὺς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀγαπητοὺς συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι καθ' ὅλα τὰ ἔτη τῆς συνδιακονίας μας μετὰ περιέβαλλον μετὰ ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τὸν Εἰδικὸν Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιον Λιλαῖον διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην του πρὸς τὸ πρόσωπόν μου καὶ τὴν συμπαράστασίν του. Ἦταν καὶ εἶναι ὁ δευτερός πατέρας μου κατὰ τὰ δύσκολα ὄντως ἔτη τῆς θητείας μου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ.

Εὐχαριστῶ τὰς μοναστικὰς ἀδελφότητας μετὰ τῶν ὁποίων πνευματικῶς συνεδέθην διὰ τὰς νυχθημερὸν προσευχὰς των ὑπὲρ τῆς ἀναξιοτήτοσ μου. Αὐταὶ αἱ προσευχαὶ τῶν ἀδελφῶν ἦσαν

ἡ ἐλπίς καὶ παρηγορία μου εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις τῆς ζωῆς μου. Εὐελπιστῶ ὅτι θὰ συνεχίσουν νὰ προσεύχονται ὑπὲρ ἐμοῦ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τοῦ νῦν, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία μου ἐμπιστεύεται μεγαλυτέρας εὐθύνας.

Εὐχαριστῶ τέλος ὅλους ἐσᾶς οἱ ὁποῖοι προφρόνως συνήλθατε εἰς τὴν χαρὰν ταύτην καὶ παρακαλῶ καὶ δέομαι καὶ ἱκετεύω διὰ τὰς προσευχὰς πάντων ὑμῶν πρὸς ἰκάνωσιν ἀπὸ Θεοῦ ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου καθὼς εἰσέρχομαι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ καθοσιούμαι ὀλοτελής τῷ Κυρίῳ, τῷ θυσιαστηρίῳ Αὐτοῦ, τῇ διακονίᾳ Αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, τῷ Σταυρῷ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἐπαρον, νῦν, Δέσποτα ἅγιε, ἔπαρον τὰς χεῖρας Σου· σεβασμία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων χορεία, τίμιον Πρεσβυτέριον καὶ ἐν Χριστῷ Διακονία, λαὸ τοῦ Κυρίου περιούσιε, ἐπάρατε πρὸς Κύριον τὰς χεῖρας ὑμῶν· διαπετάσατε τῶν προσευχῶν ὑμῶν τὰς πτέρυγας πρὸς τὰ οὐράνια Σκηνώματα καὶ ἱκετεύσατε τὸν ἐν Τριᾷδι ὑμνούμενον καὶ δοξαζόμενον Θεὸν ἡμῶν, ἵνα τῇ δυνάμει καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος φωτίσῃ καὶ ἐνισχύσῃ με, ὡς ἐνίσχυσε καὶ ἐφώτισε τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ Προφήτας, ὡς ἠγίασε τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ εὐδοκήσῃ ἵνα ἐν ἐμοὶ τῷ ταπεινῷ Αὐτοῦ δούλῳ ἀποδείξῃ ἀνεπίληπτον καὶ ἀκατάγνωστον τὴν χάριν τῆς ἐπισκοπῆς, εἰς τὸ ἀναφέρειν θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ.

Σύ, Χριστέ καὶ Θεέ μου, εἰς ὃν ἀείποτε ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὰς ἐλπίδας μου καὶ τὴν ζωὴν ἀνεθέμην, Σύ, Χριστέ, οἰκονόμον πιστὸν τῆς ἀρχιερατικῆς Χάριτος ἀνάδειξόν με· ποιήσόν με μιμητὴν Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Ποιμένος τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων· ὁδηγὸν τυφλῶν· φῶς τῶν ἐν σκότει· παιδευτὴν ἀφρόνων· διδάσκαλον νηπίων· παρήγορον τῶν ἐν θλίψει· προστάτην τῶν ἀδικουμένων καὶ πασχόντων· φωστήρα ἐν κόσμῳ· ἵνα καταρτίσας τὰς ψυχὰς τῶν λογικῶν τοῦ Θεοῦ προβάτων, παραστῶ χάριτι Σῆ, ἀκαταίσχυντος τῷ Βήματί Σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μεγάλῃ καὶ ἐπιφανεῖ· πρεσβεΐαις τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Μητρὸς Σου, τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου καὶ πάντων Σου τῶν Ἁγίων ἀμήν.

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

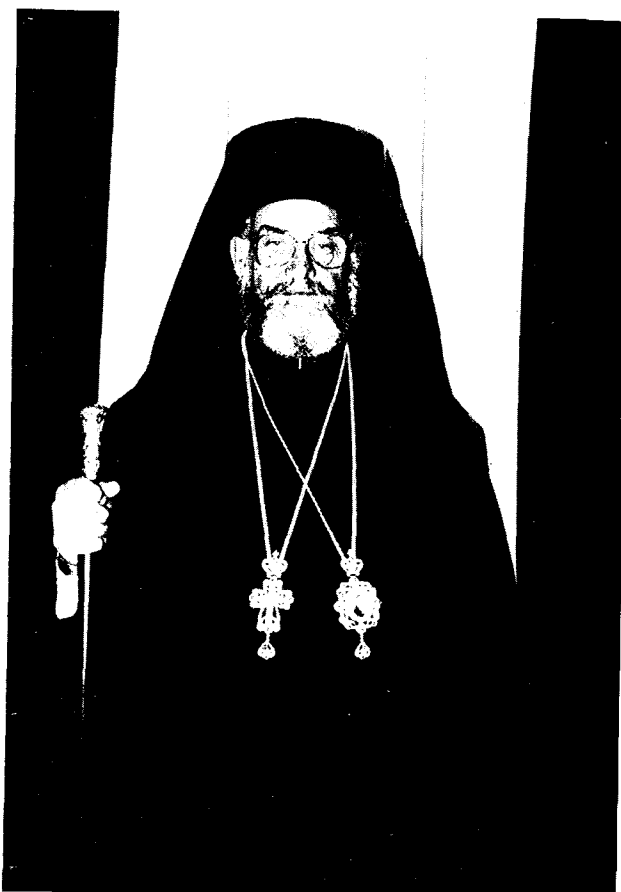
Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Δαμασκηνὸς (κατὰ κόσμον Μηνᾶς Καρπαθάκης) ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τὸ ἔτος 1959. Ἀπόφοιτος τῆς Προτύπου Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Νέας Σμύρνης τυγχάνει Πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ τῆς Θεολογικῆς τοιαύτης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐπὶ τριετίαν ἠσκησεν ἐνεργὸν δικηγορίαν ἐν Ἀθήναις (1982-1985), χειροτονηθεὶς εἶτα Διάκονος (1985) καὶ Πρεσβύτερος (1987) δηκόνησεν ἐπὶ δεκαετίαν (1985-1995) εἰς τὸν ἐν

Ἀθήναις Ἱερὸν Ναὸν Ζωοδόχου Πηγῆς (ὁδοῦ Ἀκαδημίας). Ὑπηρετήσεν ὡς Γραμματεὺς τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων (Φεβρουάριος - Δεκέμβριος 1985), Β' Γραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου (Δεκέμβριος 1985 - Ὀκτώβριος 1990), προαχθεὶς εἶτα εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱεράς Συνόδου, ἣν θέσιν κατέχει μέχρι σήμερον. Προτάσει τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ ἐξελέγη τὸ ἔτος 1995 ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, Βοηθὸς ἐπίσκοπος παρὰ τῆ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν.

ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΕΡΝΙΤΣΗΣ κ. ΛΕΟΝΤΙΟΥ

Τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέλεξε, διὰ ψήφων κανονικῶν 52, Ἐπίσκοπον, Βοηθὸν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, τὸν Πανσο. Ἀρχιμανδρίτην κ. Λεόντιον Μαρκόπουλον, Δ/τὴν τῆς Οἴκου. Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμπάσης Ἐπισκοπῆς Κερνίτσης. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογὴν ὁ Θεοφιλέστατος ἔδωκε τὸ μικρὸν Μήνυμα, τὴν ἐπομένην δέ, ἔδωκε καὶ τὸ Μεγάλον Μήνυμα εἰς τὸ Συνοδικὸν Παρεκκλήσιον τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν καὶ καθολικὸν τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀσωμάτων - Πετράκη.

Τὴν χειροτονίαν τοῦ ἐψηφισμένου Θεοφιλέστατου Ἐπισκόπου Κερνίτσης ἐτέλεσε, κατ' ἐντολὴν τοῦ Μακαριωτάτου, τὴν Παρασκευὴν, 27ην Ἰανουαρίου 1995, εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγίου Κων/νου καὶ Ἑλένης Ὁμονοίας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος. Μετ' αὐτοῦ συνελειτούργησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Ἱερισσοῦ, Ἀρδαμερίου καὶ Ἁγίου Ὁρους κ. Νικόδημος, Ἡλείας καὶ Ὠλένης κ. Γερμανός, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος, Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμος, Φωκίδος κ. Ἀθηναγόρας, Λάμπης καὶ Σφακίων κ. Εἰρηναῖος καὶ οἱ θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Θεουπόλεως κ. Παντελεῖμων καὶ Νύσσης κ. Ἐλευθέριος. Εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα συμπροσηύχοντο οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀντώνιος, Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς κ. Προκόπιος, Κεφαλληνίας κ. Σπυριδῶν καὶ Χίου κ. Διονύσιος.

Τὸν χειροτονούμενον προσεφώνησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Θεοφιλέστατε ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε Κερνίτσης κ. Λεόντιε,

Ψῆφοις κανονικαῖς τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξελέγης Βοηθὸς Ἐπί-

σκοπος τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμπάσης Ἐπισκοπῆς Κερνίτης, καὶ ἰδοὺ ἴστασαι πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου ἵνα λάβῃς τὸ Μέγα τῆς Ἀρχιερωσύνης Ἀξίωμα.

Αἱ στιγμαὶ εἶναι συγκλονιστικά. Τὸ θαῦμα τῆς ἀλλοιώσεως τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου, θὰ μεταβάλλῃ μετ' ὀλίγον Σέ, τὸν ἀπλοῦν ποιμένα, εἰς διαχειριστὴν τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ θεηπόλον τῶν Μυστηρίων τῆς θείας Οἰκονομίας.

Οἱ Ἄγγελοι ὑπερίπτανται ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ ἔμπροσθεν τοῦ ἐπιγείου τούτου θυσιαστηρίου καὶ προευτρεπίζουσι τὴν μικρὰν ταύτην ὁδὸν, ἢ ὁποῖα σὲ χωρίζει ἀπὸ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Ὁ οὐρανὸς κατέρχεται τὰς μεγίστας ταύτας στιγμὰς εἰς τὴν γῆν. Ὁ Ὑψιστος Θεὸς εἰσέρχεται ὄλος εἰς τὴν ψυχὴν σου, διὰ νὰ σὲ καταστήσῃ τύπον Χριστοῦ, ἐπέχοντα τὸν τόπον Αὐτοῦ.

Ποῖος ἄνθρωπος δύναται νὰ ὁμιλήσῃ ὅταν ὁ Θεὸς παρίσταται; Τί εἶπω καὶ τί λαλήσω τὴν φοβερὰν ταύτην στιγμὴν, ὅταν τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνομιλή; Ὅταν ὁ Ναὸς οὗτος τοῦ Θεοῦ μεταβάλλεται εἰς ζωντανὴν σκηνὴν τοῦ Μαρτυρίου, ὅταν τὸ ὑπατον ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιερέως μεταβιβάζεται, χάριτι θείᾳ, εἰς σκεῦος ἐκλογῆς, γήινον καὶ φθαρτὸν μετασκευάζουσα τοῦτο εἰς ἀφθαρτὸν καὶ αἰώνιον; Τίς δύναται ἐξειπεῖν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

Ἴδου καὶ ἐγώ, ἐντολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ συλλειτουργοῦντες ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, προβαίνων εἰς τὴν εἰς Ἐπίσκοπον Χειροτονίαν Σου, τρόμῳ καὶ φόβῳ παρίσταμαι τὴν ὥραν ταύτην.

Θαρρῶ ὅμως εἰς τὸ ἔλεος Αὐτοῦ, διότι γνωρίζω, κατὰ τὸ ἐνόν, κατὰ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις, τὸν ἔσω σου ἄνθρωπον. Μετ' ἐμοῦ καὶ ἅπαντα ἢ ἐπίσημος Ἐκκλησία, ἢ ψήφοις κανονικαῖς ἐκλέξασά σε εἰς τὸ μέγα τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα.

Γνωρίζω σε ὡς στρατιώτην τῆς Ἐκκλησίας, μαχητὴν ἀφοβὸν καὶ γενναῖον, ἐργασθέντα ἐν ἀφοσιώσει καὶ αὐταπαρνήσει μέχρι τῆς ὥρας ταύτης εἰς τὸν ἀμπελώνα τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν διαποίμανσιν τῶν ψυχῶν τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν περιωπὴν τοῦ δοκιμασμένου ἱερο-

κήρυκος καὶ τέλος εἰς τὴν λεπτοτάτην καὶ ἐπικίνδυνον ἐπιτελικὴν θέσιν τοῦ ἐπικεφαλῆς τῶν Οἰκονομικῶν ὅλης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μεγίστη ἢ θέσις, μεγίστη ἢ εὐθύνη, φοβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον τὸ ἔργον.

Λεπτὸν καὶ ἐπισημὸν εἰς τοὺς σκληροὺς τούτους καιροὺς ποὺ ζῶμεν καὶ ὅπου ἡ οἰκονομία ἀνάγει καὶ κατάγει καὶ δὴ μετὰ κρότου θεσμοῦ καὶ ἀξιώματα καὶ Κυβερνήσεις καὶ ἄρχοντας.

Μέχρι σήμερον ἐστάθης σταθερὸς καὶ ἐδραῖος. Ἀξιοποίησες τὸ δοθέν σοι τάλαντον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ἐπολλαπλασίασες εἰς ὕψος ποὺ οὐδεὶς ἄλλοτε ἐγνώρισε. Ναί. Ἐπέτυχες ἐκεῖ ποὺ οἱ περισσότεροὶ ἀποτυγχάνουν καὶ ἐγίνετο πλούσιος διανομεὺς ἀγαθῶν εἰς ἅπαντας. Μὴ κρατῶν, ὅπως ἀρμόζει εἰς μοναχοὺς, οὐδὲν διὰ τὸν ἑαυτὸν σου. Δι' αὐτὸ ἢ σημερινὴ τιμὴ ἐνέχει δι' ὅλους ὄχι μόνον εἰς Σέ, ἀξίαν μεγαλυτέραν. Καὶ ἡμεῖς οἱ γνωστοί, φίλοι, ἀδελφοί, συλλειτουργοί, ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ σὲ γνωρίζει, χαιρόμεθα χαρὰν ἀνείπωτον.

Ἄγιε Ἐψηφισμένε,

Εἰσέρχεσαι διὰ τελευταίαν πλέον φορὰν εἰς τὸ θυσιαστήριον ὡς ἱερεὺς. Θὰ ἴδῃς ὅτι τὸ ἀπλοῦν ἀξίωμα τοῦ ποιμένου ἐνέχει μεγαλυτέραν χαρὰν καὶ κατὰ Θεὸν εὐτυχίαν, ἡρεμίαν καὶ γαλήνην. Θὰ ἴδῃς, ἰδίως ὁμμασιν, ὅτι τὸ μέγα ἀξίωμα στοιχίζει πολὺ ἀκριβὰ. Δὲν θὰ εἶσαι πλέον ἓνα μικρὸ φῶς, ὅπως ὅλα τὰ λοιπά. Ἀλλὰ ἡλιος σκορπίζων τὰς λαμπηδόνας του παντοῦ.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ νικήσῃς. Ἡ μέχρι τώρα ζωὴ σου τὸ προδικάζει. Βαρὺ βεβαίως τὸ ἔργον, ἀλλὰ καὶ ὑπερέχουσα ἢ θεία χάρις.

Αὐτὴ θὰ σὲ ἐνδυναμώνῃ καὶ θὰ σοῦ κατακαύσῃ τὰς ἐλλείψεις.

«Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβῆσθαι καὶ καταπατήσῃς λέοντα καὶ δράκοντα».

Εὐχηθῆτε Σεβασμιώτατοι συλλειτουργοὶ καὶ συμπροσευχόμενοι ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι Ἄγιοι Ἀρχιερεῖς, εὐχηθῆτε ἱερεῖς καὶ διάκονοι, εὐχηθῆτε Χριστιανοὶ μου ἀγαπητοί, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν πλουσία ἢ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Καὶ νῦν εἰσελθε θεοφιλέστατε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου, τῆς Ἐκκλησίας Του καὶ εἰς τὴν χαρὰν πάντων ἡμῶν.

Ἀπαντῶν ὁ χειροτονούμενος, ἐψηφισμένος Ἐπίσκοπος Κερνίτσης κ. Λεόντιος εἶπεν:

Σεβασμιώτατε Ἄγιε Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Σεβαστοὶ μου Πατέρες Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι,
Εὐλογημένε λαὸ τοῦ Κυρίου,

Δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπω τῷ Τριάδι Ἁγίῳ Θεῷ τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, «δι' ὅσα μεγάλα, θαυμαστά καὶ ἔνδοξα τελοῦνται εἰς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας». Διότι τῇ ἀφάτῳ Αὐτοῦ συγκαταβάσει ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ἐμὴν ταπεινότητα καὶ ἐπλήθυνε τὸ ἔλεος Αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἐλαχίστῳ καὶ «πιστόν με ἠγήσατο» ἵνα ἀναλάβω σήμερον τὸν μέγαν τῆς Ἀρχιερωσύνης βαθμόν.

Συνέχομαι τρόμφ ἀναλογιζόμενος τὸ μὲν τὸ ὕψος τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ, τὸ δὲ τὴν σμικρότητα καὶ ἀναξιότητά μου, τὴν ὁποῖαν ἡ Σεπτῆ Ἱερὰ Σύνοδος, εὐμενεῖ κρίσει ἀνύψωσεν εἰς τὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα. Διότι ὁ ἐπίσκοπος πρέπει νὰ εἶναι τόσον καθαρὸς καὶ ἅγιος, ὅσον οἱ ἅγιοι ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ. «Ἡ γὰρ ἱερωσύνη», διδάσκει ὁ μέγας χρυσορρήμων τῆς Ἐκκλησίας πατήρ, «τελεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξις δὲ ἐπουρανίων ἔχει ταγμαίων. Οὐ γὰρ ἄνθρωπος, οὐκ ἄγγελος, οὐκ ἀρχάγγελος, οὐκ ἄλλη τις κτιστὴ δύναμις, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Παράκλητος διετάξατο αὐτήν». Πρὸς τούτους δὲ ὁ ἐπίσκοπος ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ μέγα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἔργον, ἀποστολὴν ἱερωτάτην, τῆς ὁποίας κέντρον καὶ σκοπὸς εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς «τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ ἔδωκε».

Καλεῖται ὁ ἐπίσκοπος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ποιμάνῃ τὰ λογικὰ Αὐτοῦ πρόβατα κατὰ τὸ παράδειγμά Του καὶ νὰ διαφυλάττῃ αὐτὰ ἀπὸ τοὺς νοητοὺς λύκους καὶ τὴν φθορὰν ἐν γένει τῆς ψυχολέθρου ἀμαρτίας, οὐχὶ ὡς μισθωτὸς ποιμὴν ἀλλ' ὡς καλὸς, ἔτοιμος καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ νὰ δώσῃ ὑπὲρ τῶν προβάτων. Σὺν τούτοις δέ, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ χαλεπὸν τῶν καιρῶν, διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν καὶ τὴν ἀποστασίαν τῶν πολλῶν ἀπὸ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, εὐχερῶς κατανοεῖται ἡ ἔκτασις τῆς δυσχερείας τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἔργου καὶ τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης. Σταυρὸς εἶναι ἡ ἱερωσύνη.

Ἄλλὰ σταυρὸς ὑπὸ διπλὴν ὄψιν. Θυσία καὶ ὀλοκαύτωμα, ἀλλὰ καὶ καύχημα καὶ παρηγορία καὶ φῶς τῆς καρδίας, τοῦ νοῦς καὶ τῆς ζωῆς μας. Ἐπὶ τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς Χριστὸς ἐνεργοποίησε δι' ἡμᾶς τὴν ἱερωσύνην Του. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἱερωσύνη, μόνον ὡς Σταυρὸς σώζει καὶ διδάσκει.

Ἔχομαι ὁμῶς δι' ἐλπίδος εἰς τοὺς οἰκτιροῦς τῆς εὐσπλαγγνίας τοῦ Θεοῦ, πού μέχρι τώρα μὲ συνετήρησε, μὲ διεκκυβέρνησε ὁσίως, μοὶ ἔδωκε πλουσίως τοὺς οἰκτιροῦς καὶ τὰ ἔλεη Του, μὲ ἐστηρίξε, μὲ ἐφώτισε καὶ διεφύλαξε κατὰ τρόπον θαυμαστόν, ὅτι καὶ τώρα θὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν ἀδυναμίαν μου, ὥστε ἡ δύναμις Αὐτοῦ νὰ τελειοῦται ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου.

Στηρίζω δὲ τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὴν Πανάχραντον καὶ ἀειπάρθενον Μητέρα Του, τὸν ἅγιον ἔνδοξον καὶ καλλίνικον μάρτυρα Λεόντιον καὶ εἰς τὴν χορείαν ὅλην τῶν ἁγίων, τοὺς ὁποῖους καθικετεύω νὰ δέονται ὑπὲρ ἐμοῦ εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, ἵνα ἐκχύσῃ ἐπ' ἐμὲ τὸ πλῆθος τῆς χάριτός Του καὶ νὰ δώσῃ δύναμιν εἰς τὰς ἀνεμιμένους χεῖράς μου καὶ τὰ παραλελυμένα πνευματικά μου γόνατα.

Τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν θεωρῶ καθῆκον μου ἐπιβεβλημένον νὰ ἐκφράσω τὰς βαθυτάτας εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Μακαριώτατον ποιμενάρχην καὶ πατέρα μου Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Κύριον Κύριον ΣΕΡΑΦΕΙΜ, διὰ τὴν πατρικὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποῖαν ἐπὶ τόσα ἔτη μὲ περιβάλλει καὶ κατ' αὐτὰς διὰ τὴν ἀρχιερωσύνην μὲ προέβαλε καὶ μὲ ἐπέλεξε.

Εἰλικρινῶς δὲν εὐρίσκω λόγους διὰ νὰ ἐκφράσω πρὸς τὸ τετιμημένον πρόσωπόν Του τὴν διὰ βίου εὐγνωμοσύνην μου.

Καὶ πρὸς τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον ἐκφράζω τὰς ὀλοθύμους εὐχαριστίας μου, διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποῖαν ἐπεδαψίλευσεν εἰς ἐμὲ, διὰ τῆς ἀναδειξέώς μου εἰς Ἀρχιερέα τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, διάδοχον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἀρχιθῦτην τοῦ Τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ τιμίᾳ τῶν ἀδελφῶν Συνάξει, ποιμένα καὶ διδάσκαλον τῶν λογικῶν Αὐτοῦ προβάτων.

Καθῆκον μου ἐπίσης ἱερὸν θεωρῶ νὰ μνημονεύσω τοῦ Σεβασμιωτάτου πατρός μου ἐν πνεύματι μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σύρου καὶ Τήνου κυροῦ Φιλαρέτου καὶ νὰ ζητήσω τὴν εὐχήν

του, διότι πολλοὺς ἠγάωσε κόπους καὶ μόχθους δι' ἐμὲ καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι χαίρεται κατὰ τὴν ὄραν ταύτην ἐν οὐρανοῖς, βλέπων ὅτι οὐχὶ εἰκὴ καὶ εἰς κενὸν κεκοπίακεν.

Εὐχαριστίας ἐγκαρδίους καὶ βαθυτάτας προσάγω καὶ πρὸς Ὑμᾶς Σεβασμιώτατε Ἁγίε Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. ΔΙΟΝΥΣΙΕ, ὡς καὶ πρὸς πάντας τοὺς πεφιλημένους μοι πεπνυμένους Ἀγιωτάτους Ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ἀγάπην προσετρέξατε ἵνα λάβητε μέρος εἰς τὴν θεῖαν ταύτην Ἱεροουργίαν καθ' ἣν μετ' ὀλίγον θὰ ἀξιωθῶ νὰ λάβω ἐκ τῶν τιμιωτάτων Ὑμῶν χειρῶν τοῦ χαρίσματος τῆς Ἀρχιερωσύνης.

Ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου καὶ πρὸς τὸν Εἰδικὸν Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γεώργιον Λιλαῖον δι' ὅσα ὑπὲρ ἐμοῦ ἔπραξε κατὰ τὴν μακρὰν συνεργασίαν μας.

Εὐχαριστῶ τοὺς ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀγαπητοὺς συνεργάτας μου καὶ ἐπικαλοῦμαι τὰς εὐχὰς καὶ προσευχὰς τῶν.

Εὐχαριστῶ ὁμοίως τὴν οἰκογένειαν Τσιρκῆ διὰ τὴν πολὺπλευρον βοήθειαν ποῦ μοῦ προσέφερε κατὰ τὰς εἰς Ἀγγλίαν σπουδὰς μου.

Χρέος μου, ὅμως, ἐπιτάκτικὸν θεωρῶ νὰ μνημονεύσω καὶ τῶν εὐσεβῶν γονέων μου καὶ εἰδικῶς τῆς ἀειμνήστου μητρὸς μου, εἰς τὰς φροντίδας καὶ τὰς νυκθήμερους προσευχὰς τῆς ὁποίας ὀφείλω τὴν ἐν ἐμοὶ θεμελίωσιν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ εὐσεβείας. Σφοδρῶς ἐπεθύμησεν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀλλὰ ἄλλως ἔδοξε τῷ Κυρίῳ. Δόξα Αὐτῷ καὶ τούτου ἕνεκα Κύριος ἀναπαύσαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν σκηναῖς δικαίων.

Μνημονεύω ἐπίσης μετ' εὐγνωμοσύνης τῶν κόπων τῶν καλῶν μου πνευματικῶν καὶ διδασκάλων, οἵτινες μετὰ χρηστότητος μὲ ὠδήγησαν εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν.

Πάντων τούτων ἐξαιτοῦμαι τὰς πρὸς τὸν Κύριον ἐνθέρους δεήσεις, ἵνα ἐνωθῶν μετὰ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος, τῶν συλλειτουργούντων καὶ τῶν συμπροσευχομένων Αὐτῇ Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, τῶν ἀγαπητῶν μου ἐνταῦθα εὐλαβεστάτων συμπρεσβυτέρων καὶ παντὸς τοῦ περιεστώτος εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' ἐμὲ καὶ σκηνώσῃ ἐν ἐμοὶ τοῦ Κυρίου τὸ ἔλεος καὶ τοῦ Παναγίου

καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἢ Θεῖα Χάρις.

Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς μου, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἰδοὺ προσέρχομαί Σοι αἰτούμενος παρὰ Σοῦ τὴν ἀρχιερατικὴν χάριν «οὐχ ἄξιος ὑπάρχων, ἀλλ' εἰς τὴν Σὴν ἀφορῶν ἀγαθότητα». Διὸ ταύτην Σοι τὴν ἰκεσίαν προσάγω: «Ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, δὸς τὸ κράτος Σου τῷ παιδί Σου». «Ἐξαπόστειλον ἐπ' ἐμὲ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Πανάγιον», ἀγιάσόν με καὶ «ἄξιόν με ἀπέργασαι» Λειτουργῶν τῶν ἀρρήτων Σου Μυστηρίων, Ἀμήν.

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κερνίτσης κ. Λεόντιος (Μαρκόπουλος) γεννήθηκε τὸ 1932 στὸν Πειραιᾶ. Τὸν Μάϊο 1957 ἐκάρῃ μοναχὸς στὴ Μονὴ Παναχράντου Ἄνδρου καὶ τὸ 1958 χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Σύρου Φιλάρετο. Τὸ 1963 χειροτονήθηκε σὲ Πρεσβύτερο. Τὸ 1970 ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ 1964 ἀπὸ τὴν Πάντειο Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὸ 1979 ἀπὸ τὸ Οἰκονομικὸ Πανεπιστήμιο Γουόρικ τοῦ Λονδίνου. Τὸ 1979 τοποθετήθηκε στὸν ΟΔΕΠ καὶ τὸ 1983 προᾶχθηκε σὲ Διευθυντὴ του. Σήμερα εἶναι προϊστάμενος τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ 1972 διορίσθηκε Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μ. Μονεμβασίας, τὸ 1975 τῆς Ἱ. Μ. Μεγάρων, τὸ 1982 τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὑπηρέτησε ὡς διάκονος καὶ ἐφημέριος στοὺς Ἱ. Ν. Ἀγ. Τριάδος Πειραιῶς, Ἀγ. Ἐλευθερίου Καμινίων, Μεταμορφώσεως Π. Κοκκινιάς, Καθεδρικὸ Ναὸ Σύρου καὶ Μεταμορφώσεως Κόβεντρου. Διατέλεσε ταμίης τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας», στὴν ὁποία καὶ συμπαραστάθηκε σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἐκδόσεως της ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διακρίνεται γιὰ τὸ μελίχιον καὶ πρᾶον χαρακτῆρα του καὶ τοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν προᾶσπιση τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας μας.

ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ*

*Σεβασμιώτατε Ἅγιε Μεγάρων, Ἐκπρόσωπε τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ
πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς τε καὶ Ἱεροδιάκονοι,
Εὐλογημένοι Χριστιανοί,*

*Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον
πέριξ τοῦ Ἱεροῦ τούτου Θυσιαστηρίου, ὅπου ἔ-
πηξεν εἰς τὴν αἰωνίαν αὐτὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν
ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος εἰς παντοτει-
νὸν μαρτύριον καὶ μαρτυρίαν καὶ δόξαν ἐν τῷ
κόσμῳ τῆς Ἁγίας Τριάδος.*

*Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον
εἰς τὸν περικαλλῆ τοῦτον Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἱε-
ρομάρτυρος Χαραλάμπους, τοῦ Θαυματουργοῦ,
εἰς προσευχὴν καὶ δοξολογίαν τῆς Ἁγίας Τριά-
δος. Εἰς προσευχὴν μὲν, ὅτι πάντοτε δέον νὰ
ἐπικαλώμεθα τὸ Ἅγιον ὄνομά του, εἰς δοξολο-
γίαν δὲ καὶ εὐχαριστίαν, ὅτι πλουσίως ὁ Θεὸς
εὐεργετῇ ἡμᾶς καθ' ἐκάστην. Πάντοτε εἰς τὴν
καρδίαν καὶ εἰς τὰ χεῖλη ἡμῶν πρέπει νὰ ἔχω-
μεν τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, «Δόξα τῷ Θεῷ
πάντων ἔνεκεν». Εἰδικώτερον δέ, τὸ ἔλεος καὶ
τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πλειστάκις ἐδέχθην εἰς
τὴν ζωὴν μου.*

Λόγος χειροτονητήριος τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρ-
χιμανδρίτου κ. Παύλου Ἀθανάτου κατὰ τὴν εἰς Ἐπίσκο-
πον Νεοχωρίου χειροτονίαν αὐτοῦ τὴν 28ην Ἰανουαρίου
1995 ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαρα-
λάμπους, Ἰλισίων. Τὴν πανηγυρικὴν Θεῖαν Λειτουργίαν
καὶ τὴν Χειροτονίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητρο-
πολίτης Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαῖος, ὡς
ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθη-
νῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, συμπαραστα-
τούμενος ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Παρονα-
ξίας κ. Ἀμβροσίου, Ζακύνθου κ. Χρυσόστομου, Θήρας,
Ἄμοργου καὶ Νήσων κ. Παντελεήμονος, Κυθήρων κ.
Ἰακώβου, Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, Λήμνου κ. Ἱεροθέου,
Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου καὶ τοῦ Θεοφιλεστά-
του Ἐπισκόπου Χριστουπόλεως κ. Πέτρου. Παρέστησαν
συμπροσευχόμενοι οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται
Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθάγγελος, Ἀττικῆς κ. Παντελεή-
μων, Χίου κ. Διονύσιος, Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Τιμό-
θεος, Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος, Νικαίας κ. Ἀλέξιος,
οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ χειροτονηθέντος, οἱ Βου-
λευταὶ τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, πολλοὶ γνωστοὶ ἐκ τοῦ σώ-
ματος τῶν Δικαστικῶν καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ
πλήθος Ἱερέων τε καὶ λαοῦ.

*Καὶ ἰδοὺ σήμερον, προκρίσει καὶ εἰσηγήσει
τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ἡ Ἱερὰ
Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-
λάδος, ψήφοις κανονικαῖς καὶ δοκιμασίαι, ἐξέλε-
ξε τὴν ταπεινότητά μου καὶ ἀναβιβάζει με εἰς
τὸ θεῖον Ὑπουργεῖο τῆς Ἀρχιερωσύνης καὶ
καταστολίζει με σήμερον διὰ τῶν δωρεῶν τῆς
ἀπείρου τοῦ Θεοῦ χάριτος.*

*Ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ ἀξιώματος ταπεινῶνται
ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς συστέλλεται. Ἡ ὥρα αὕτη
«τῇ γλώσση δεσμὸν ἐπιτίθησι καὶ ἀπορίαν εὐλο-
γον. Ἄρα, τὰ συμβαίνοντα περὶ ἡμᾶς ἡμέρα ἐ-
στὶ, ἢ νύξ, ἢ ὄναρ;». Ὁ Θεὸς διενεργεῖ ταῦτα
καὶ πρὸ τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ τίς δύναται ἀντι-
στήναι; Ἐκεῖνος διαιρεῖ τὰ χαρίσματα, ἀποστέλ-
λει τοὺς Προφῆτας, τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς
Ποιμένας, τοὺς Ἐπισκόπους καὶ Διδασκάλους
τοῦ Εὐαγγελίου πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος*

τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ εἰπὼν, «ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, οὐχ ἑαυτῷ λαμβάνει τις τὴν τιμὴν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ».

Ἰλιγγιᾶ ὁ νοῦς ἐνώπιον τῶν θείων βουλῶν καὶ εὐλόγως ἀκούει τὴν φωνὴν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, θάμβει πολλῶ συνεχόμενος:

Τί θαυμάζεις τοὺς ἀετούς, διότι ἕπτανται εἰς τὰ ὕψη; Σὺ, ὁ Ἐπίσκοπος, καλεῖσαι νὰ πετάξῃς ὑψηλότερον τῶν ἀετῶν.

Τί θαυμάζεις τοὺς ἀστέρας διὰ τὴν τόσην καὶ γλυκείαν λάμψιν των; Σὺ, ὁ Ἀρχιερεὺς, καλεῖσαι νὰ λάμψῃς, εἰς τὸν κόσμον περισσότερον τῶν ἀστέρων, ὡς ἥλιος πολὺφωτος.

Καὶ τέλος, τί θαυμάζεις τοὺς Ἀγίους Ἀγγέλους διὰ τὴν τόσην καθαρότητα καὶ ἀγιότητά των; Σὺ, ὁ Ἀρχιερεὺς, ἱεροουργῶν ἐπὶ τῆς γῆς τὰ ἐπουράνια μυστήρια, καλεῖσαι νὰ ἴστασαι πάντοτε ὑπεράνω καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων.

Πρὸ τούτων, τίς θνητὸς δὲν ποιεῖται;

Ἄλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν καλῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι τὰ κενὰ καὶ τὰ ἐλλείποντα ἡμῶν ἀναπληροῖ ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Εἰς αὐτὴν τὴν Θεῖαν Χάριν τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἐλπίζω ἀγαθῶ, ἵν' ἀναπληρῶσθαι καὶ τὰ ἰδικά μου κενά.

Τὴν στιγμήν αὐτήν, καθ' ἣν συναισθήματα ἀνέκφραστα πλημμυρίζουν τὴν ψυχὴν μου, δὲν δύναμαι, ἵνα μὴ μνησθῶ τοὺς μακαριστοὺς γονεῖς μου, Κωνσταντῖνον καὶ Πρεσβείαν, αἱ ψυχὰι τῶν ὁποίων συναγάλλονται μεθ' ἡμῶν σήμερον, ὡς καὶ τοὺς Διδασκάλους καὶ Καθηγητάς μου, τὸν μακαριστὸν Πνευματικὸν Γέροντα Γαβριὴλ τὸν Διονυσιάτην, τὸν ἐκ Καρδίτσης καταγόμενον, ὅστις μ' ἐγαλούχησεν πνευματικῶς κατὰ τὰ φοιτητικά μου χρόνια εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσ/νίκης.

Εὐγνωμόνους, ἐπίσης, χάριτας ὁμολογῶ εἰς τὸν μακαριστὸν Μητροπολίτην Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας Πολύευκτον, ὅστις μ' ἐχειροτόνησεν ἱεροδιάκονον καὶ πρεσβύτερον καὶ με εἰσήγαγεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸν νῦν Μητροπολίτην Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας κ. Παῦλον διὰ τὴν διαρκῶς ἐκδηλουμένην ἀγάπην Αὐτοῦ πρὸς ἐμέ. Πολλὰς, ἐπίσης, εὐχαριστίας ὀφείλω εἰς τὸν Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Ἐπίσκοπον Διαυλείας κ. Δαμασκηνόν, τὸν Νομικόν

Σύμβουλον τῆς Ἐκκλησίας κ. Γεώργιον Λιλαῖον καὶ πρὸς ὅλους τοὺς Πανοσιολογιωτάτους Γραμματεῖς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δὲν ἔχω αὐταπάτες. Γνωρίζω καλῶς, τί σημαίνει νὰ εἶσαι Ἀρχιερεὺς τὸ 1995 καὶ νὰ φέρῃς ἐπὶ τῶν ὤμων σου τὸ βάρος τῆς Ἀρχιερωσύνης, μίαν παράδοσιν, ἐκκινουσαν ἀπὸ τοὺς βαθεῖς χρόνους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν συμβόλοις προφητικαῖς, καὶ καθαγιασθεῖσαν διὰ τοῦ Μεγάλου ἡμῶν Ἀρχιερέως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν, Ἀγίων τε καὶ Μαρτύρων ἕως σήμερον. Καὶ ἡμεῖς σήμερον ἔχομεν μαρτύριον καὶ μαρτυρίαν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ δρόμος ὁ ἰδικός μας, ἔχει πολλὰς δυσκολίας. Ὅποιος δὲν τὸν ἐβάδισεν, νομίζει, ὅτι εἶναι διανθισμένος με ῥόδα καὶ με ἄνθη. Ἀλλὰ, ἔχει καὶ πολλὰς πνευματικὰς χαρὰς. Τὸ λέγει ὁ Προφήτης Ἰωὴλ: «Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες, οἱ εὐαγγελιζόμενοι τὰ ρήματά Σου». Καὶ ἡμεῖς ζῶμεν καθ' ἐκάστην τὸν προφητικὸν λόγον. Πόσες φορές Ἀρχιερεῖς τε καὶ Ἱερεῖς, ἱεροουργοῦντες καὶ μὴ, δὲν ἐζήσαμεν βιώματα ὑπερκόσμου καὶ τὴν φωτοχυσίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν ζωὴν μας;

Τὴν ὥραν αὐτήν, ὁμοῦ μετὰ τῆς Χάριτος τῆς Ἁγίας Τριάδος, διαισθάνομαι τὴν παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Ἐθνομάρτυρος Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τοῦ Θαυματουργοῦ, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἑνορίας τῶν παιδικῶν μου χρόνων ἐν Καρδίτση, τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἰδιαίτερος τῆς Παναγίας μας, ἡ Χάρις τῶν ὁποίων με συνώδευσεν ἀπὸ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν ἕως σήμερον.

Ἰδιαίτερος πλουσίαν τὴν Χάριν ἐδέχθη τὰ τελευταῖα 17 χρόνια τῆς ἐκκλησιαστικῆς μου διακονίας ἐδῶ, εἰς τὸν θαυματουργὸν Ἅγιον τοῦ Ναοῦ μας, Ἱερομάρτυρα Ἅγιον Χαράλαμπον, ὃν ἰδιαίτερος ἠγάπησεν καὶ εὐλαβῶς διηκόνησεν ἡ ψυχὴ μου. Πολλὰ θαύματα εἶδομεν εἰς τὸν περικαλλῆ τούτον Ναόν Του, εἰς ὃν ἐπέτελεσα πλεῖστα ὅσα ἔργα εὐποΐας, ἀλλὰ κυρίως τὴν οἰκοδομὴν ψυχῶν καὶ τὴν χειραγώγησιν τούτων εἰς τὸν Νυμφίον Χριστόν.

Ἰδιαίτερος ἠγάπησα τὴν Ἑνορίαν αὐτήν καὶ γενικώτερον ὅλην τὴν περιοχὴν τῶν Ἰλισίων. Ἐδῶ εὗρον τὴν ὠραιότητα καὶ ὅλα τὰ γνωρί-

σματα τῆς ἀγνῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς καὶ καρδίας. Οἱ ἄνθρωποι μας, οἱ χριστιανοὶ μας, εἶναι ἀγνοί, φιλότιμοι, πρόθυμοι νὰ συμπαρασταθοῦν πολυτρόπως εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, δίδουν καὶ τὴν ψυχὴν των ἀκόμη διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ χριστιανοὶ τῆς περιοχῆς μας εἶναι ὄντως ἀξιέπαινοι. Πόθεν ἀρξομαι; Ἀπὸ τοὺς καλοὺς Ἱερεῖς, ἀπὸ τοὺς καλοὺς Ἱεροψάλτας, ἀπὸ τοὺς καλοὺς Συμβούλους τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Φιλοπτώχου, ἀπὸ τὸν καλὸν νεωκόρον καὶ τὴν νεοκόρισσαν, ἀπὸ τοὺς καλοὺς μας Ἐνορίτας;

Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ μνησθῶ καὶ ἰδιαίτερος νὰ ἐπαινέσω τὴν στροφὴν τοῦ κόσμου καὶ δὴ τῶν νέων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας. Τρέχουν καὶ ἀναζητοῦν καὶ εὐρίσκουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν θάρρος, παρηγορίαν καὶ λύτρωσιν ἀψευδῆ ἀπὸ τὶς μάστιγες τῶν καιρῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, τρέχουν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς τὴν μόνην ἐλπίδα σωτηρίας σήμερον, ὡς ἡ ἔλαφος τρέχει ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, τὴν δίψαν τῆς ν' ἀνακουφίσῃ, κατὰ τὸν Ψαλμωδόν.

Αὐτὸς ὁ κόσμος τῶν Ἰλισίων εἶναι ὄντως ἀγγελικός. Τὸν ἠγάπησα καὶ μετ' ἠγάπησεν. Μετ' αὐταπάρησιν καὶ τιμιότητα ἱερατικῶς τὸν διηκόνησα. Δι' αὐτὸ σήμερον ἡ χαρὰ μου εἰς λύπην μεταποιεῖται καὶ ἡ λύπη μου εἰς χαρὰν.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν αἰσθάνομαι ἐντονώτατα τὸ βλέμμα τοῦ Ἱερομάρτυρος Ἁγίου Χαλαράμπους τοῦ Θαυματουργοῦ, τῆς Παναγίας μας καὶ ὅλων τῶν Ἁγίων Εἰκόνων, ποὺ ἐφιλοτεχνήθησαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου, ἀνυστάκτω μου φροντίδι καὶ μερίμνῃ, ὡς καὶ τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ. Ἀκούω τὴν φωνὴν των: «Εἰ φίλης με, Παῦλε, ποιῶμαι τὰ πρόβατά μου».

Ναί. Μέσα εἰς τὰ ἰδικά μου, ἕως τώρα, ὄρια ἐποίμανα τιμίως καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ τοὺς χριστιανούς μας. Οὐδὲν ἔχνος ἐνοχῆς διὰ παράλειψιν καθήκοντος, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν, ἔχω. Πόνεσα εἰς τὸν πόνον των, ἐχάρην εἰς τὴν χαρὰν των. Καὶ εἶναι τόσος ὁ πόνος σήμερον εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τόση ἡ χαρὰ κοντὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Στεροῦνται πολὺτιμα ἐφόδια διὰ τὴν ζωὴν, ὅσοι μένουσιν μακρὰ Τῆς.

Πολλάκις ἐθλίβην κατάκαρδα, μὰ δὲν γκρεμίσθηκα. Ἐνα ἀόρατο χέρι μ' ἐνεδυνάμωνε καὶ με ἐνίσχυε. Τέλος, δὲν δύναμαι νὰ μὴ μνησθῶ καὶ τότε, τὸ αἰσθάνομαι ὡς χρέος υἱικόν:

Κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν πλειστάκις ἡ μητέρα μου μοῦ ἔλεγε, σὺ γεννήθηκες τὴν ἡμέρα τ' Ἀγιαννοῦ, 24 Ἰουνίου, τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Γεννήθηκες τὸ πρωί, τὴν ὥραν ποὺ ἔβγαιναν τὰ Ἅγια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, δι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃς καλὸς ἄνθρωπος εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ κυρίως ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεώς μου ἠρώτησεν ὁ ἀνάδοχός μου, τί ὄνομα θὰ δώσωμεν εἰς τὸ παιδί; Καὶ ὁ πατήρ μου ἀπήντησεν, «αὐτὸ γεννήθηκε μετ' τ' ὀνομά του, Ἰωάννης».

Τότε, δὲν ἐγνώριζον οἱ ἀγνοὶ γονεῖς, ὅτι προεφήτευσεν καὶ οἱ λόγοι των ἦσαν λόγοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὰ χεῖλη των. Ἄς εἶναι ἄληστος ἡ μνήμη των.

Ὀντως, ἀπὸ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν ἕως σήμερον οὐδαμοῦ αἰσθάνομαι τόσην ψυχικὴν χαρὰν τε καὶ γλυκύτητα πνευματικὴν, εἰμὴ μόνον εὐρισκόμενος μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δὴ ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς Λειτουργίας.

Ἀκόμη καὶ πάνω ἐξ ὅλων τῶν εὐχαριστιῶν, ἀς ἀνέφερα, εὐχαριστῶ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τὸν Σεπτὸν ἡμῶν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχον κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ, ὅτι, ἅμα τῷ ἀκούσματι τῆς εἰς Ἐπίσκοπον ἐκλογῆς μου, μοὶ ἀπέστειλεν θερμοτάτην Πατριαρχικὴν Εὐχὴν τε καὶ Εὐλογίαν, συνοδευομένην ἐκ πολυτίμου ἐγκολπίου τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ. Ἐλαβον ἐκ τούτου ἀπροσμέτρητον χαρὰν τε καὶ ἐνίσχυσιν, ἐν συγκινήσει, ἀλλὰ καὶ ἐν εὐγνωμοσύνῃ ἀπειρῶ.

Σεβασμιώτατε, Ἅγιε Μεγάλων,

Σεβασμιώτατοι, Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Μετὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ ξεχειλισμα τῆς ψυχῆς μου, προσπίπτω ἐνώπιον Ὑμῶν. Εὐχαριστῶ καὶ πάλιν ἐν εὐγνωμοσύνῃ πολλῇ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ καὶ ὅλην τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ καθομολογῶ καὶ πάλιν, ὅτι ἡ πίστις μου καὶ ἡ ἀφοσίωσίς μου τόσον εἰς τὸ Πρόσωπον τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου, ὅσον καὶ πρὸς ὅλην τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας καὶ τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν εἶναι ταυτόσημος μετ' τὴν ζωὴν μου.

Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ Ὑμᾶς, Ἅγιε Μεγά-

ρων, ἐκ βάθους καρδίας, πὺ ἐκπροσωπεῖτε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ προϊστάσθε κατὰ τὴν σημερινή μου Πεντηκοστήν. Πολλὰ ἐδιδάχθην ἀπὸ τὴν ἐγνωσμένην εὐγένειάν Σας εἰς τὰς διαφοροὺς Συνοδικὰς Ὑπηρεσίας. Σὰς εὐχαριστῶ δὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους τῆς ἀγάπης Σας πρὸς ἐμέ.

Εὐχαριστῶ τὸν Ἅγιον Θῆρα, ὅτι πολλὰ ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς μου εἰργάσατο. Εὐχαριστῶ, ἐπίσης, τοὺς συλλειτουργούντας Ἁγίους Ἀρχιερεῖς διὰ τὴν πλουσίως ἐκδηλουμένην πρὸς ἐμὲ ἀγάπην των καὶ σήμερον καὶ παλαιότερον καὶ πάντοτε.

Εὐχαριστῶ δὲ ὅλους τοὺς παρευρισκομένους συμπρεσβυτέρους, τοὺς ἱεροδιακόνους καὶ ὅλους τοὺς εὐλογημένους χριστιανούς, ἰδιαίτερος δὲ ὄσους ἐταξίδευσαν ἐκ τῆς ἰδιαίτερας μου Πατρίδος, τὴν ἀγαπημένην μου Καρδίτσαν καὶ λούζονται σήμερον μεθ' ἡμῶν εἰς τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εὐχαριστῶ δὲ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ τὰς ἀδελφάς. Ἰδιαίτερος εὐχαριστῶ τοὺς παρευρισκομένους Βουλευτὰς τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης, τοὺς παρευρισκομένους ἀστυνομικούς ἐκ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας καὶ τοὺς γνωστοὺς μου δικαστικούς.

Εὐχαριστῶ, ἀκόμη, τὸν φρούραρχον τῆς Κοζάνης, Συνταγματάρχην κ. Παναγιωτόπουλον, ὅστις ἀπήντησεν εἰς τὸ κάλεσμά μου καὶ ἀπέστειλεν τὸν ἀνεψιόν μου Κων/νον Ἀθάνατον, Ἀξιωματικὸν τοῦ Ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, εἰς τὴν σημερινὴν ὁμήγυριν, κομίζοντα δὲ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Φρουράρχου. Μεταφέρατε εἰς τὴν Κοζάνην καὶ τὰς ἰδικὰς μας εὐχὰς, ἢ Παναγία μας νὰ προστατεύῃ τὴν Ἑλλάδα μας καὶ ὁ Καλὸς Θεὸς τὸν Εὐσεβῆ καὶ Φιλότιμον καὶ Εὐγενῆ Λαὸν μας καὶ τὸν Ἐνδοξὸν Στρατὸν μας. Δάφνινες νίκες νὰ εἶναι πάντα τὸ ἔμβλημά του.

Σεβασμιώτατοι, Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Πολλὴν δύναμιν μοὶ παρέχει τὸ θέαμα τοῦτο. Τὸ πλήθος τῶν εὐχῶν ἔστω μοι πάντα ῥάβδος δυνάμεως καὶ νέον ἐφόδιον τῆς διακονίας μου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἐχετε τὴν εὐπειθειάν μου, ἀποδώσατε τὴν εὐλογίαν, μεταδώσατε τὴν χάριν καὶ τὴν τιμὴν τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὀδηγήσατέ με λόγῳ, στηρίξατε πνεύματι καὶ ἀγάπῃ πατρικῇ. Καὶ ἐγώ, ὡς ἠγωνίσθη καὶ διεφύλαξα καθαρὰν τε καὶ τι-

μίαν τὴν Ἱερωσύνην μου, οὕτω, εὐχαῖς Ὑμῶν καὶ βοθηταίᾳ τοῦ Πανοικτίρμονος Θεοῦ, θέλω ὁμοίως ἀγωνισθῆ, ἵνα διαφυλάξω ἄσπιλον καὶ ἀμόλυντον καὶ τὴν Ἀρχιερωσύνην, ἣν σήμερον μοὶ ἐμπιστεύεσθε.

Καὶ νῦν, Ὑψιστε Θεέ, Σὺ γνωρίζεις, παράλαβε τὴν ἀγνήν μου ψυχὴν, σῶσον αὐτήν, εὐδώσον, χρίσον τῷ μύρῳ τῆς Ἀγάπης Σου καὶ τῆς Ἀρχιερωσύνης Σου, ὅτι, εἰς τὸ κάλεσμά Σου, πάντα ὑπῆρχε εἰς τὴν καρδίαν μου ὁ προφητικὸς λόγος: «Ἴδου ἐγώ, Κύριε».

Γενηθήτω τὸ Θέλημά Σου. Ἀμήν.

Βιογραφικὸν σημεῖωμα

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Νοεχωρίου κ. Παῦλος (Ἀθάνατος) γεννήθηκε τὸ 1941 στὴν Καρδίτσα. Ἀπὸ τὸ 1963 ὡς τὸ 1969, σπούδασε Θεολογία στὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ἐκανε ἀκόμη σπουδὲς Διεθνῶς Δικαίου στὴ Στοκχόλμη καὶ Ψυχολογίας στὴν Οὐψάλα. Τὸ 1970 χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο καὶ τὸν ἴδιο χρόνον σὲ Πρεσβύτερο ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη πρ. Σουηδίας κ. Πολύευκτο. Ὑπηρέτησε ὡς ἐφημέριος καὶ Ἱερατικῶς Προϊστάμενος ἀπὸ τὸ 1970 ὡς τὸ 1975 στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Στοκχόλμης καὶ παράλληλα ἄσκησε τὰ καθήκοντα τοῦ Γεν. Ἀρχιερατικοῦ Ἐπισκόπου. Ἀπὸ τὸ 1975 ὡς τὸ 1979 ὑπηρέτησε στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου Κολωνοῦ καὶ ἀπὸ τὸ 1979 ὡς τὸ 1995 στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους Ἰλισίων ὡς ἐφημέριος καὶ Ἱερατικῶς Προϊστάμενος. Τὸν τελευταῖο Ἱ. Ναὸ ἀνακαίνισε καὶ κατέστησε ἕναν ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους τῆς πρωτεύουσας μὲ πλούσια κοινωνικὴ καὶ νεανικὴ ἐνοριακὴ κίνηση. Ἀπὸ τὸ 1975 ὡς τὸ 1979 χρημάτισε Διευθυντὴς τοῦ ἰδιαίτερου Γραφείου τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἀπὸ τὸ 1979 Γραμματεὺς στὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Τύπου, Διαφωτίσεως καὶ Δημοσιῶν Σχέσεων. Παράλληλα ἐργάσθηκε ὡς Ἱεροκήρυκας, εἶναι μέλος τῆς Εἰδ. Ἐπιτροπῆς πὺ ἐποπτεύει τὴν «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» καὶ συνέγραψε καὶ ἐξέδωσε 47 μελέτες θεολογικοῦ, ὑμνογραφικοῦ, ἀγιολογικοῦ, κοινωνικοῦ κ.λπ. περιεχομένου. Διακρίνεται γιὰ τὴ σεμνότητα καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ του φρόνημα.

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟΝ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

28. Ἀναχώρησις ἐκ Μελβούρνης καὶ ἄφιξις στὸ Σύδνεϋ

Ἡ 2α Φεβρουαρίου 1994 (Τετάρτη) ἦταν ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχώρησεως ἀπὸ τὴν Μελβούρνη καὶ τὴν περιοχὴ τῆς Βικτωρίας γιὰ τὸν τελικὸ σταθμὸ τοῦ Ὀδοιπορικοῦ μας στὴν Αὐστραλία, ὁ ὁποῖος ἦταν ἡ πόλις Sydney. Ὅπως τὴν προηγούμενη ἑσπέρα εἶχαμε ἀποχαιρετήσῃ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Δέσβης κ. Ἰεζεκιήλ, τὸν ἱερομόναχο π. Φώτιο Παύλου καὶ τὸ ἐκλεκτὸ ζεῦγος

ὠραία πτῆσι διαρκείας μᾶς περίπου ὥρας ἀντικρύσαμε τὸ γοητευτικὸ θέαμα τῶν μεγάλων ἐκτάσεων τῶν περιφερειακῶν συνοικιῶν τῆς πόλεως μὲ τὰ κεραμοσκεπῆ χαμηλὰ σπίτια καὶ τοὺς ὠραίους κήπους καὶ τὶς πρασιές τους.

29. Στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας

Στὸ ἀεροδρόμιο μᾶς παρέλαβεν ὁ σεμνότατος ἱεροδιάκονος πατὴρ Ἰωάννης (Τσιγκούνης)

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Νικ. Μάτση, ἔτσι καὶ τὴν πρωΐα τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἀπεχαιρετήσαμε τοὺς ἐξαιρέτους ἐκ Κύπρου Ἑλληνες ἰδιοκτῆτες τοῦ ξενοδοχείου JIKA κ.κ. Κώστα καὶ Πέτρο Παλτόγλου (Kostas καὶ Peter Paltoglou) καὶ τὴν ἀδελφή τους εὐγενεστάτη κυρία Μισέλ Χόνδρου (Michelle Hondros), οἱ ὁποῖοι — καὶ οἱ τρεῖς — συμπαρίστανται μὲ προθυμία καὶ ἀγάπη στὸ ἔργο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας. Τὶς ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες μείναμε στὸ ἀπλὸ στὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισι ἄλλ' ἀνωτάτης ποιτικῆς στάθμης ξενοδοχεῖο τους, ποὺ βρίσκεται στὸ προάστειο Fairfield τῆς Μελβούρνης, νοιώθαμε ἀληθινὰ σὰν στὸ σπίτι μας. Καὶ οἱ τρεῖς ἔχαιραν, διότι εἶχαν στὸ ξενοδοχεῖο τους Ἑλληνες καὶ μάλιστα καλεσμένους τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας καὶ ἔκαναν τὸ πᾶν γιὰ νὰ νοιώθουμε ἄνετα καὶ εὐχαριστημένοι.

Ἐκ τοῦ ξενοδοχείου μᾶς παρέλαβεν ἡ ὑπηρετοῦσα στὰ ἐπισκοπικὰ Γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας Βικτωρίας καὶ Τασμανίας δς Ἐλένη Δρούγκα καὶ μᾶς ὠδήγησε μὲ τὸ αὐτοκίνητό της στὸ ἀεροδρόμιο, ἐκ τοῦ ὁποῖου μὲ τὴν καθιερωμένη πρωϊνὴ πτῆσι τῆς καλῶς ὀργανωμένης αὐστραλιανῆς ἐταιρίας Qantas κατευθυνθήκαμε πρὸς μίαν ἀπὸ τὶς ὠραιότερες πόλεις τοῦ κόσμου, πρὸς τὸ Sydney. Μετὰ μίαν

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ.

καὶ μᾶς ὠδήγησε στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐκεῖ, ἐπειδὴ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανὸς θὰ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν Μελβούρνη ὀλίγες ὥρες ἀργότερα, μᾶς ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν ἐγκαρδιότητα ὁ ἐξαιρετος Πρωτοσυγκελλεύων βοηθὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ, τὸν ὁποῖο ἤδη εἶχαμε γνωρίσει καὶ ἐκτιμήσει

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 207 τοῦ ὑπ' ἀρ. 5 τεύχους.

στην Βρισβάνη τις ἡμέρες τοῦ Συνεδρίου. Ὁ Θεοφιλέστατος γεννήθηκε τὸ 1949 στὴν Ἀθήνα, σπούδασε Θεολογία καὶ ἔκαμε μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ὑπηρέτησε 4 χρόνια ὡς διάκονος καὶ πρεσβύτερος στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ουατεῖρων καὶ Μ. Βρετανίας καὶ ἐπὶ ἐξαιτίας ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς στὴν Ἱ. Μητρόπολι Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς. Τὸ 1986 ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Στυλιανὸς τὸν μετέκλεσε στὴν Πέμπτη Ἡπειρὸ καὶ τὸν τοποθέτησε στὴν Μελβούρνη τὸσον ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενο στὸν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπικὸ Ναὸ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ὅσον καὶ ὡς συνεργάτη τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Δέρβης κ. Ἰεζεκιήλ. Τὸν Μάρτιο τοῦ 1991 ἔγινε ἡ ἐκλογή τοῦ ἐλπιδοφόρου κληρικοῦ σὲ ἐπίσκοπο ὑπὸ τὸν ψιλὸ τίτλο Ἀπολλωνιάδος. Ἀπὸ τότε ἕως σήμερα ὁ Θεοφιλέστατος εἶναι βοηθὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου στὴν ἐδρεύουσα στὸ Σύδνεϋ Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια Νοτίου Νέας Οὐαλίας καὶ Ἐπικρατείας Πρωτευούσης (Archdiocesan District New South Wales and Australian Capital Territory). Ὁ Θεοφιλέστατος μᾶς ξενάγησε στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, στὰ ὁποῖα γνωρίσαμε τὸ ὑπηρετοῦν προσωπικόν, δηλαδὴ τὸν τότε Ἰδιαίτερο Γραμματέα τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἱερολ. Διάκονο π. Ἰωάννη Χρυσανγῆ (B. D. [Hons.], Dr. Phil.), τὸν Διευθυντὴ τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας κ. Σπύρο Ψωμᾶ, τὸν διευθύνοντα τὸ Ληξιαρχικὸ Γραφεῖο καὶ Προϊστάμενο τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Αἰδεσιμολογιάτου Πρεσβύτερο π. Ἰωάννη Γρύλλη, τὰ στελέχη τῆς Γραμματείας (κ. Ἐλένη Νεοφύτου, κ. Δέσποινα Φαναρτζή καὶ κ. Ἀνδρέα Φουρλά) καὶ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων Ἀρχοντα Νοτάριο κ. Δημήτριο Σάμιο.

Στὴ συνέχεια ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ καὶ ὁ ἱεροδιάκονος π. Ἰωάννης Τσιγκούνης μᾶς ὠδήγησαν στὸν 26ο ὄροφο τοῦ ξενοδοχείου Hilton, ὅπου θὰ μέναμε δύο εἰκοσιτετράωρα καὶ ἀπὸ ὅπου εἶχαμε ἐκ τοῦ δωματίου μας ὠραία θέα μεγάλου τμήματος τοῦ κέντρου τῆς πόλεως.

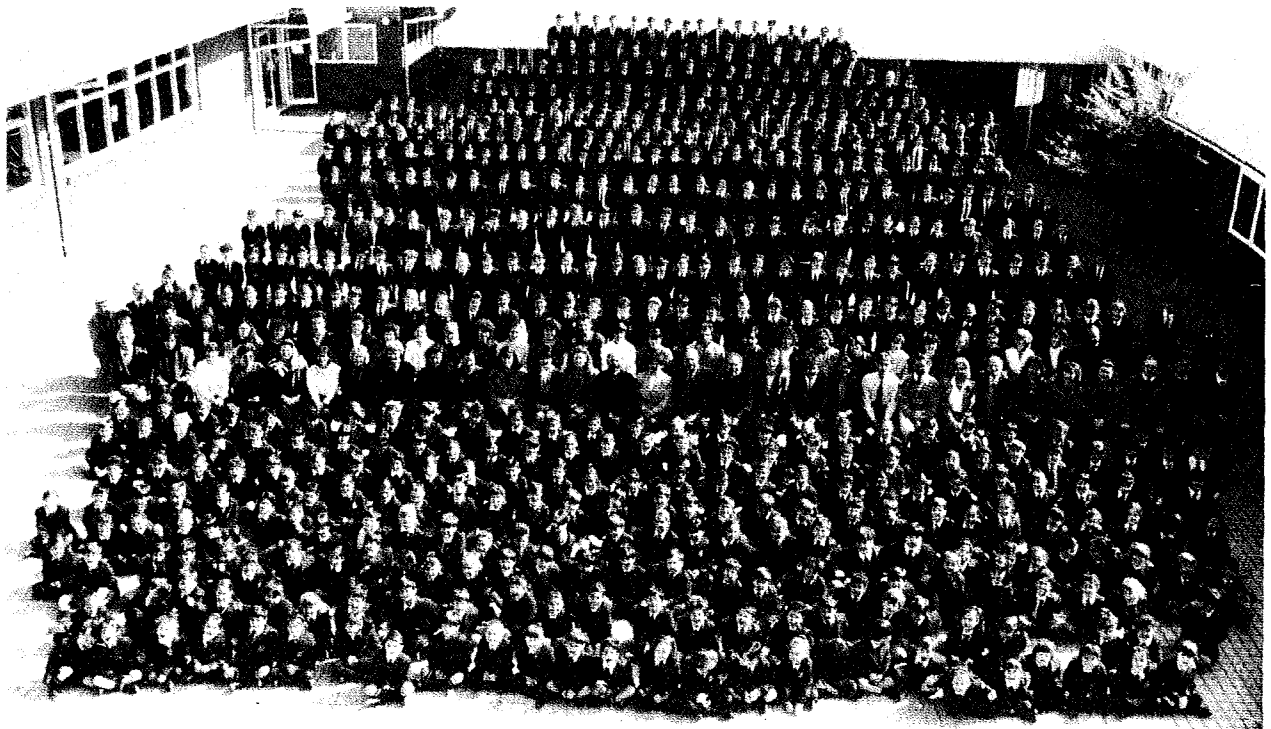
30. Διάλεξι στὴν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς ἐνορίας τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος (Kingsford)

Τὴν ἐσπέρα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἡ Ἱερὰ Ἀρ-

Ὁ Ἱ. ναὸς τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος (Kingsford).

χειπισκοπὴ εἶχεν ὀργανώσει διάλεξι τοῦ γραφοντος, ἡ ὁποία ἔγινε στὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἐνορίας - Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος (στὸ προάστειο Kingsford), ὅπου ὑπηρετοῦν οἱ αἰδεσιμολογιάτοι Οἰκονόμος π. Στυλιανὸς Σκούτας (ὡς Προϊστάμενος) καὶ Πρεσβύτερος π. Παναγιώτης Φωτάκης (ὡς Ἐφημέριος). Ἡ ἐνορία - κοινότης αὕτη, ἐκτὸς τῶν Κατηχητικῶν Σχολειῶν ἔχει ὀργανώσει τὸ θαυμάσιο Ἡμερησίο Ἑλληνορθόδοξο Κολλέγιο τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος (St. Spyridon College), τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει Νηπιαγωγεῖο, Δημοτικὸ Σχολεῖο καὶ Γυμνάσιο (μὲ ἑκατοντάδες μαθητῶν). Στὴ διάλεξι μου ἀνέπτυξα τὸ ἴδιο θέμα, τὸ ὁποῖο ἀνέπτυξα καὶ στὴν Μελβούρνη. (Ἐκ λάθους εἶχεν ἀνακοινωθῆ τὸ ἴδιο θέμα, ἐνῶ τὸ ἀρχικὸ πρόγραμμα, ποῦ εἶχε συζητηθῆ τηλεφωνικῶς, προέβλεπεν ἄλλο θέμα). Μολονότι ἦταν ἐργάσιμη καθημερινὴ ἡμέρα, ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου ἦταν γεμάτη ἀπὸ Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ποικιλοτρόπως ἐξεδήλωσαν τὸν ἐνθουσιασμό τους γιὰ τὰ λεχθέντα στὴ διάλεξι. Ἄλλην μίαν φορὰ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανὸς εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ παρουσιάσῃ μὲ θερμοῦς λόγους τὸν ὁμιλητὴ στοὺς ἀκροατές, ἀ-

Μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ (Primary School) καὶ τοῦ Γυμνασίου (Secondary School) τοῦ Ἡμερησίου Ἐλληνορθόδοξου St. Spyridon College.

νάμεσα στους ὁποίους βρίσκονταν ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν κ. Δημήτριος Γαλανὸς καὶ ἡ συγγραφεὺς σύζυγός του κ. Ρεβέκα - Σοφία Τουρκοβασίλη - Γαλανοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐκείνες τὶς ἡμέρες παρεπιδημοῦσαν στὴν Αὐστραλία καὶ ὅταν ἀνέγνωσαν στὶς ἐφημερίδες τὴν ἀναγγελία γιὰ τὴ διάλεξι, ὑπεβλήθησαν στὸν κόπο νὰ σπεύσουν νὰ τιμήσουν μὲ τὴν παρουσία τους τὸν ὁμιλητή.

31. Δείπνο στὸ ἐστιατόριο Le Sands

Στὴ συνέχεια τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἐνορίας - Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Στυλιανοῦ, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ, τοῦ γράφοντος καὶ τῆς συζύγου του δείπνο στὸ ὠραιότατο ἐστιατόριο Le Sands, ποὺ βρίσκεται στὴν ὠραία παραλία Brighton. Ἰδιοκτῆτες αὐτοῦ εἶναι οἱ ἐξαιρετοὶ Ἕλληνες Peter (= ὡς συνήθως στὴν Αὐστραλία: Παναγιώτης) καὶ John Antonopoulos. Στὸ δείπνο αὐτὸ εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀνταλλάξουμε σκέψεις καὶ νὰ γνωρίσουμε ἐκ τοῦ σύνεγγυς διακεκριμένους Ἕλληνες, ποὺ ζοῦν στὸ Sydney, ἀνάμεσα στους ὁποίους ἦσαν καὶ τιμήσαντες μὲ τὴν παρουσία τους τὴ διάλεξί μου, ὅπως ὁ Γενικός τότε Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στὸ Σίδνεϋ κ.

Ἰωάννης Καμπόλης, ποὺ σήμερα ὑπηρετεῖ στὴν Ἀθήνα μὲ βαθμὸν πρέσβευς ὡς Προσωπάρχης στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν, ἡ ἐξ Ἑλλάδος ἀπεσταλμένη Ἐκπαιδευτικὴ Σύμβουλος κ. Εἰρήνη Μπουρνάζου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐνορίας - Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος κ. Στέλιος Κουδουνάρης κ.ἄ.

Γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ στὶς συζητήσεις μας κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ δείπνου αὐτοῦ χαρήκαμε τὴ συσπείρωσι διακεκριμένων Ἑλλήνων, ποὺ κατέχουν ὑπεύθυνες θέσεις, γύρω ἀπὸ τὴν Μητέρα Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Στυλιανό. Ἰδιαιτέρως γνωρίσαμε τὴν προσωπικότητα τῶν παρακαθημένων συνδαιτυμόνων, λ.χ. τοῦ διακεκριμένου ἐπιχειρηματίου καὶ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς φιλοξενούσης Ἐνορίας κ. Στέλιου Κουδουνάρη, ὁ ὁποῖος — ὅπως ἐπληροφορήθημεν — ἐνισχύει ἀθορύβως οἰκονομικῶς τὶς ἐκκλησιαστικὲς προσπάθειες καὶ ἰδίως τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν Ἡμερησίου Ἐλληνορθόδοξο Κολλέγιο τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος. Ἐπίσης ἐξετιμήσαμε ἰδιαιτέρως τοὺς πνευματικούς ὑπαρξιακοὺς προσανατολισμοὺς τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Συμβούλου κ. Μπουρνάζου, ἡ ὁποία μὲ πνεῦμα ὑγιῶς προοδευτικὸ κατευθύνει τὴ σύνδεσι τοῦ ἔργου τῶν ἑλληνικῶν σχολείων μὲ τὸ ἔργο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, μὲ τὴν ὁποία ἔχει ἀρροστη ἀρμονικὴ συνεργασία. (Συνεχίζεται)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ἀναστάτου Κυρίου τῆς Ζωῆς

Ἡ Α.Π.Θ. ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐν τῇ «Πατριαρχικῇ Ἀποδείξει» ἐπὶ τῷ Πάσχα 1995 ἐπεσημάνει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὴν συμπλήρωσιν 50 ἐτῶν «ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πηγὴ παντοίων βασάνων καὶ θλίψεων, ἀληθῶς συνάντησις τοῦ θανάτου. Αἱ ἐκατόμβαι τῶν πεσόντων, τὰ ἐκατομμύρια τῶν ἀπορφανισθέντων, τὰ θύματα τῶν γενοκτονιῶν καὶ τοῦ φυλετικοῦ μίσους, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνεχειᾶς καὶ τοῦ σωματικοῦ καὶ ψυχικοῦ πόνου, παραμένουν, εἰς τὴν αὐτοσυνειδησίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς μνήμη φρίκης, ὡς θλίβερά κατάθεσις τῆς ἀπανθρωπίας καὶ τοῦ παραλόγου, εἰς τὸ ὁποῖον ὀδηγεῖται ὁ μακρυνόμενος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καθίσταται φανερὸν ὅτι «ὁ Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος ὑπῆρξεν ἀπόρροια καὶ ἀπόδειξις τῆς παραφροσύνης, ἡ ὁποία καταδυναστεύει καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος, λακτίζων τὸν Ἀναστάνα Κύριον τῆς Ζωῆς καὶ αὐτονομούμενος, εἰδωλοποιῇ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του».

Ἡ πατριαρχικὴ αὐτὴ ἐπισημάνεις ὑπομνησκει, ὅτι μόνον ἡ ἔμπρακτος πίστις εἰς τὸν Ἀναστάνα Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτρέψῃ εἰς τὸ μέλλον παρομοίαν παραφροσύνην.

Ἡ «κοινωνία ὡς ἀδιάκοπος πασχάλιος χαρὰ»

Ἐν συνεχείᾳ δεόν νὰ ἐπισημανθῇ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῷ Πάσχα 1995 «Πατριαρχικῇ Ἀπόδειξις» ἐπισημαίνει, ὅτι «εἰς τὰς προσπάθειαις τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν προοσιαίαν τῆς ζωῆς καὶ διὰ τὴν ἐδραΐωσιν τῆς εἰρήνης, ἐξαιρέτως» δεόν νὰ «συμπεριλάβωμεν καὶ τὴν πρὸ πεντηκονταετίας ἰδρυσιν τοῦ Ὄργανοις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὀλίγας μόνον ἐβδομάδας μετὰ τὸν τετραμνηστικὸν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, ἡ κοινωνία αὕτη τῶν κρατῶν ἤλθεν ὡς ἐλπίς διὰ τὸ μέλλον τῆς καθημαγμένης ἀνθρωπότητος...».

Ὅθεν ἐπιβάλλεται, ὅπως «αἱ ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν λόγῳ διεθνοῦς Ὄργανοις ἀναμενόμεναι ἐκδηλώσεις» γίνουσι «ἀφορμὴ καὶ εὐκαιρία ἀναβαπτίσεως εἰς τὰς ἀκατάλυτους ἀξίας τῆς ζωῆς, τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ὑπερβαίνουσαι τὸ ἐπίπεδον τῆς συγχρόνου ἐπιπολαϊότητος καὶ ἐπιφανειακότητος, αἱ ἐκδηλώσεις

τοῦ ἰωβηλαίου τούτου, δεόν ὅπως προβληματίσουσι διὰ τὸ μέλλον καὶ γίνουσι νέα ἀφετηρία, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς παγκοσμίου κοινότητος, πρὸς ὑπέρβασιν τῶν ἀντιθέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ διὰ τὸν ἐν γένει ἐξανθρωπισμὸν τοῦ ἀνθρώπου».

Τὴν ἀρίστην ὁδὸν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὑποδεικνύει «ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθοδοξία», ἥτις «προβάλλει καὶ βιώνει τὴν κοινωνίαν ὡς ἀδιάκοπον πασχάλιον χαρὰν, ὡς μυστήριον ἀνυποκρίτου ἀγάπης καὶ δόξης».

«Ἐαρ ὁρώμενον, ἔαρ ἀόρατον»

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἐν τῷ Ἀναστασίμῳ Μηνύματι Αὐτοῦ ἐτόνισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὅτι «ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ Χριστὸς ἀνακαίνισεν τὴν κτίση, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ δέχεται τὴν δόξα τοῦ Ἀναστάτου Χριστοῦ, κατὰ ἀνάλογο βέβαια βαθμὸν καὶ τρόπο».

Δι' αὐτὸ, ὡς προστίθεται ἐν τῷ Μηνύματι, «εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸν ὅτι τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου, τὸ ὁποῖον γράφηκε πρὶν 1900 χρόνια, καὶ φέτος θὰ ἐορτάσουμε πανηγυρικῶς αὐτὸ τὸ γεγονός, δείχνει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὴν καταστροφὴν τῆς Κτίσεως ὡς συνέπεια τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνακαίνισήν της ὡς καρπὸν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ... Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἑναρξὴ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀρχὴ τῆς νέας ζωῆς καὶ τῆς ἀνακαινισθείσης δημιουργίας».

Αἱ ἀλήθειαι αὗται τονίζονται καὶ ὑπὸ τῆς μνημονευομένης ἐν τῷ Μηνύματι Ὀμιλίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἱ. πατὴρ «ἀναφέρεται διεξοδικῶς στὴν ἀνακαίνισιν ὁλοκλήρου τῆς δημιουργίας πού ἐγινε μετὰ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ ὀνομάζει τὸ Χριστιανικὸ Πάσχα ἔαρ, ἀνοιξη». Λέγει χαρακτηριστικῶς: «Νῦν ἔαρ κοσμικόν, ἔαρ πνευματικόν, ἔαρ ψυχαῖς, ἔαρ σώμασι, ἔαρ ὁρώμενον, ἔαρ ἀόρατον».

Οἱ ἀρνηταὶ τῆς Ἀναστάσεως

Ἀνέκαθεν τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Θεολογικοῦ Ὁρθολογισμοῦ, θεωρούμενον ὑπ' αὐτοῦ εἴτε ὡς ἀπάτη εἴτε ὡς ψυχολογικῶς δημιουργηθεῖσα πλάνη. Αἱ ὀρθολογιστικαὶ αὗται ἀπόψεις παρουσιάζονται δυστυχῶς ὑπὸ νέας μορφᾶς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, ὡς συνέβη λ.χ. προσφάτως ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Πάσχα εἰς τὰς στήλας μερικῶν ἐφημερίδων, εἰς τὰς ὁποίας εἴτε κατὰ τρόπον θετικόν,

εἶτε κατὰ τρόπον ἀρνητικὸν παρουσιάσθησαν αἱ θεωρίαι τοῦ Eugen Drewermann καὶ τοῦ Gerd Luedemann, οἱ ὅποιοι ἀναμηνυκάζοντες ὑπὸ νέον μορφολογικὸν ἔνδυμα ἀπρηχαιωμένα ἐπιχειρήματα ἀρνοῦνται τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ὡς ἱστορικὸν γεγονός.

Οἱ ἀρνηταὶ οὗτοι χρησιμοποιοῦν τὸ σόφισμα τῆς λήψεως τοῦ ζητουμένου, ἀντιπαρέρχονται τὸ γεγονός τοῦ κενοῦ τάφου, παραθεωροῦν τὰ περιστατικὰ τῶν ἐμφανίσεων τοῦ Ἀναστάτου καὶ τὸ θαῦμα τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται εἰς τὴν ψυχολογικὴν μεταστροφήν τῶν Ἀποστόλων, οἱ ὅποιοι, ὄντες δειλοὶ καὶ ἀσταθεῖς, παρουσιάσθησαν μεθ' ἡρωϊκοῦ φρονήματος καὶ ἀπέκτησαν σταθερότητα μέχρι θανάτου, διὰ τὴν δύνανται νὰ διακηρύττουν: «Ὁ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν..., ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν» (Α' Ἰωάν. α', 1-3).

**Ἐμπιστοσύνη καὶ ἐκτίμησις
πρὸς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς
κ. Ἰάκωβον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἱεράρχας**

Μετὰ χαρὰς τὸ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθόδοξον Χριστεπώνυμον πλήρωμα ἐδέχθη τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Γραμματείας τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διὰ τῆς ὁποίας ἀνακοινώσεως γίνεται φανερόν, ὅτι δὲν ὑφίσταται πρόβλημα εἰς τὰς σχέσεις τῆς Πρωτοθρόνου ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῆς —ἀποτελούσης ἐκλεκτὴν θυγατέρα αὐτῆς— Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς, δοθέντος ὅτι ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Γέρον αὐτῆς κ. Ἰάκωβος «ἀπέκλεισεν οἰανδήποτε περιπτώσιν ἀποσχίσεως σήμερον καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ αὐτὸ δὲ ἐπραξαν καὶ διεβεβαίωσαν καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι».

Αὐτὰ ἐξηγοῦν διατὶ ἡ Μήτηρ Μεγάλη καὶ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ ἀνακοινώσει ἐξέφρασε «λύπην καὶ δυσαρέσκειαν» διὰ τὰ ψεύδη τῆς κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «συκοφαντικῆς ἐκστρατείας», ἀντιθέτως ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῆς διὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἰακώβου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν καὶ ἐτόνισεν, ὅτι περιβάλλει αὐτοὺς «μετὰ τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἐκτιμήσεως αὐτῆς... καὶ προσβλέπει εἰς τὴν περαιτέρω πιστὴν καὶ ἀφωσιωμένην διακονίαν αὐτῶν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸν ἐν Ἀμερικῇ λαὸν τοῦ Θεοῦ».

Τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου Κληρικῶν Ἑλλάδος, ὃ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν, πρωτοστατεῖ κατ' ἀξίειπαινον τρόπον εἰς τοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους, ἀπέστειλεν ἐγγράφον πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκφράζει τὴν ἐκπληξιν καὶ ἀνησυχίαν του περὶ τῶν φημῶν δι' ἐπικείμενον χωρισμὸν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Ὡς τονίζον ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ οἱ Αἰδεσιμολογιώτατοι Πρωτοπρεσβύτεροι πατέρες Νικόλαος Αὐγερινόπουλος (Πρόεδρος) καὶ Δημήτριος Πλατῆς (Γεν. Γραμματεὺς), «ὃ ἐν λόγῳ σχεδιαζόμενος χωρισμὸς ἀπάδει εἰς τὴν φύσιν τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παραδόσεως, εἰς τὴν ἱστορικὴν καὶ ἐθνικὴν πορείαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, εἰς τὴν ἀντιλήψιν τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας διὰ τὰς σχέσεις της μετὰ τῆς Πολιτείας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν φιλοσοφικὴν διανοήσιν τοῦ δυτικοῦ ὀρθολογισμοῦ, τῶν δυτικῶν προτύπων, ἐμπνεομένων ὑπὸ τοῦ ἀντικλησιαστικοῦ Διαφωτισμοῦ, ἐγκυμονεῖ δὲ πολλοὺς κινδύνους καὶ καταστροφικὰς συνεπειὰς διὰ τε τοὺς Ἀρχιερεῖς, πλεῖον δὲ διὰ τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον. Πρόχειροι ἐκτιμήσεις... εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγήσουν τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν εἰς δεινὴν πορείαν, τὸ δὲ Ἑλληνορθόδοξον Κράτος εἰς μέγα ἱστορικὸν καὶ ἐθνικὸν λάθος —καὶ κατὰ τὴν εὐφυᾶ ἐκτίμησιν διακεκριμένου πολιτικοῦ ἀνδρὸς καὶ Πανεπιστημικοῦ Διδασκάλου».

Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ, προηγουμένως ὁ Ἱ. Σύνδεσμος Κληρικῶν Ἑλλάδος ἀπέστειλε σχετικὸν Ὑπόμνημα πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, τὸν Πρωθυπουργόν, τοὺς Ἀρχηγούς τῶν Κομμάτων καὶ τὰς Ἀρχάς, ἐν τῷ ὁποίῳ τονίζονται πρὸς αὐτοὺς τὰ ἑξῆς:

«Κάθε ἀλλοίωση τῆς Συνταγματικῆς κατοχύρωσης τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας προξενεῖ καίριον πλήγμα στὸ ἴδιο τὸ Ἑλληνορθόδοξο ἔθνος, στὴν ταυτότητά του καὶ στὴν ἱστορικὴ καὶ θρησκευτικὴ παράδοσή του. Τὸ παράδειγμα τῆς Δύσεως δὲν ἀφορᾷ τὴν κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἡ ἔνταξις μας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα δὲν σημαίνει ὀλοκληρωτικὴ ὑποδούλωση καὶ ἀλλοτρίωση τοῦ χαρακτήρα κάθε ἔθνους. Ἐχετε ὑποχρέωση ὡς ἡγέτες τοῦ ἔθνους ἐναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνίστε ἀναφέρεσθε, νὰ διαφυλάξετε ἀκέραιη τὴν πίστη καὶ τὴν παράδοση τῶν ἐνδόξων προγόνων του, τῶν ἡρώων τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος καὶ νὰ περιφρουρήσετε τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει τὸ 98% τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ».

E. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ
 τῆς Τετάρτης 5 Ἀπριλίου 1995

Συνήλθε τὸ πρωὶ στὴν πρώτη τακτικὴ συνεδρία τῆς γιὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιο ἢ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἑναρξιν τῆς συνεδρίας πραγματοποιήσε ἐθιμοτυπικὴ ἐπίσκεψη καὶ συναντήθηκε μὲ τὸν Μακ. Πρόεδρο καὶ τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Πατριάρχης τῆς Αἰθιοπίας κ. Παῦλος.

Ἐκτὸς ἡμερησίας διατάξεως ἀναγνώστηκε εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Αὐγουστίνου, ὁ ὁποῖος κατέθεσε ὅτι δὲν ἐπιτεύχθηκε εἰρηνικὴ λύσις στὸ Ἐκκλησιαστικόν. Τοῦτο ὀφείλεται στὴν ἀρνήσιον τῶν Μητροπολιτῶν κ. Νικοδήμου καὶ κ. Θεολόγου νὰ ἀποδεχθῶν διχοτόμησι τῶν Ἱ. Μητροπόλεων Ἀττικῆς καὶ Λαοῖσης, προτεινόντων ἀντὶ αὐτῆς τὴ δημιουργία νέων Ἱ. Μητροπόλεων μὲ ἀποκοπὴν τμημάτων ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ τὴν Ἱ. Μ. Νικαίας γιὰ τοὺς κανονικοὺς Μητροπολίτες κ. Παντελεήμονα καὶ κ. Ἰγνάτιο.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Αὐγουστίνος ἔκανε καὶ εἰσήγησι γιὰ τὴ Μασονία. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τονίζεται κατηγορηματικὰ ὅτι οὐδεὶς ἀπολύτως ἀπὸ τοὺς Σεβ. Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι μασόνος, ἰδιότητα ἄλλωστε ἀσυμβίβαστη γενικὰ μὲ ἐκείνη τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ. Τὸ ἴδιο θέμα θὰ ἀπασχολήσῃ καὶ τὴν προσεχῆ ἔκτακτη συνεδρία τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ στείλῃ ἐξώδικον στὸν πρ. «Μέγα Διδάσκαλο» τῆς Μασονικῆς Στοᾶς κ. Μανέα νὰ συγκεκριμενοποιήσῃ τοὺς ἀορίστους ἰσχυρισμοὺς του ἐναντίον τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Στὸ διάλειμμα ὁ Μακ. ἀπένευμε στὸν Πρωτοψάλτη τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν κ. Σπυριδῶνα Περιστέρη τὸν Χρυσὸ Σταυρὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τιμώντας τὴ μακροχρόνια προσφορά του ἀπὸ τὸ δεξιὸ ἀναλόγιον τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν καὶ γενικότερα στὴν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ τοῦ τόπου μας.

Ἐγινε χθὲς ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη πρ. Αὐστρίας κυροῦ Χρυσοστόμου Τσίτερη στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἁγ. Τριάδος Βιέννης. Αὐριό στίς 10 π.μ. στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Μητροπόλεως Ἀθηνῶν θὰ τελεσθεῖ ἀπὸ τὸ Σεβ. Μητροπολίτη Ἐφέσου κ. Χρυσόστομο Τρισάγιο καὶ στὴ συνέχεια ἡ ταφὴ θὰ γίνῃ στὸ Κοιμητήριον Ἀμαρουσίου. Ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης ποίμανε ἐπὶ 60 χρόνια στὴν Ἱ.

Μητρόπολη Αὐστρίας καὶ ἦταν ἀνηψιὸς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ἀγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης.
 (Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱ. Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ
 τῆς Πέμπτης 6 Ἀπριλίου 1995

Συνήλθε τὸ πρωὶ σὲ τακτικὴ Συνεδρία γιὰ τὸ μῆνα Ἀπρίλιο ἢ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ.

Μὲ ψήφους 9 ὑπέρ, 3 κατὰ καὶ 1 νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία, ἀποφασίσθηκε:

«Μὲ ἀπόφασιν τῆς Διαρκῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς διὰ θέματα μερίζονος ἐκκλησιαστικῆς σημασίας συγκαλεῖται ἡ Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας καὶ λειτουργεῖ ὡς Ἀνώτατον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον δικάζον παραπτώματα ἀποδιδόμενα εἰς Ἀρχιερεῖς τελεσιδικῶς ἐπιφυλασσομένου τῆς δυνατότητος τοῦ ἐκκληίου».

Ἐξάλλου, μετὰ ἀπὸ εἰσήγησι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερωνύμου μὲ θέμα: «Σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας πρὸ τῆς μελετωμένης μεταρρυθμίσεως των», ἡ Δ. Ἱ. Σ. ἀποφάσισε:

1. Νὰ συγκροτηθῇ ἡ τετραμελὴς ἐξ Ἀρχιερέων ἐπιτροπὴ πρὸς μίαν ἐπανεξέτασιν καὶ ἀξιολόγησιν τῶν πορισμάτων τῆς γενομένης ἐργασίας τοῦ 1987.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ νὰ διευρυνθῇ καὶ μὲ ἄλλα πρόσωπα (ἀρχιερεῖς, ἕνα πρεσβύτερον, ἕνα μοναχόν, καθηγητὰς πανεπιστημίου κ.ἄ.) διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰς προτάσεις τῶν κομμάτων καὶ νὰ εἰσηγηθῶν εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον καὶ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας.

Σταθεραὶ θέσεις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι:

α. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις ἐπαρκοῦν. Χρειαζέται μόνον ἐπιμελὴς ἐργασία εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην καὶ τὴν διασαφήσιν αὐτοῦ.

β. Βασικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι:

Ι. Τὸ Αὐτοκέφαλον.

ΙΙ. Αὐτοδιοίκησις διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας (ἐλευθέρως καὶ ἀκαλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως).

ΙΙΙ. Πηγὴ τοῦ Δικαίου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ σύνολον τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱ. Παραδόσεων.

γ. Ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν (ἐκλογή καὶ χειροτονία Ἀρχιερέων, χειροτονία Ἱερέων καὶ Διακόνων, μοναχισμός, εὐταξία καὶ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία κ.λπ.) θὰ ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς

Ἐκκλησίας δι' ἐκκλησιαστικῆς πράξεως (Κανονισμοῦ).

Ἄν ἡ Πολιτεία θέλει νὰ προσδώσῃ περισσότερον κύρος εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν μπορεῖ νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ νόμου εἰς τὴν Βουλὴν ὡς Κώδικος ὅμως (δηλ. χωρὶς ἐπεμβάσεις).

δ. Θέματα τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς (ποιμαντικὴ διακονία εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, εἰς τὰ σχολεῖα, φορολογία, διαφάνεια καὶ ἔλεγχος οἰκονομικῶν διαχειρίσεων, μισθοδοσία, ἀσφαλίσεις, ὑγειονομικὴ περιθάλψις, χριστιανικὰ μνημεῖα καὶ ἄλλα, εἶναι αὐτονόητον ὅτι θὰ ρυθμίζονται νομοθετικῶς τῇ συνεργασίᾳ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας».

(Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Μὲ λαμπρότητα, κατάνυξη καὶ θρησκευτικὸ ἐνθουσιασμὸ χιλιάδες λαοῦ ὑπεδέχθησαν στὴν Ἐρμούπολη, τὸ Μέγα Σάββατο τὸ ἀπόγευμα, τὸ Ἅγιο Φῶς, προερχόμενον ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα μὲ εἰδικὴ πτήση, μέσῳ Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐκεῖ ἐσυνόδευσε ὁ Ἱεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Δωρόθεος.

Μετὰ τὴν ὑποδοχὴ στὸ μνημεῖο τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, λιτανευτικῶς μετεφέρθη στὴν πλατεία Μιαούλη, ὅπου ἀπὸ τὴν καλλιμάραρη ἐξέδρα τῶν Μουσῶν διενεμήθη εἰς τὸν προσκληθέντα Ἐπίσκοπο τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Σύρου κ. Φραγκίσκο γιὰ τοὺς χριστιανοὺς τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ναῶν τῆς Σύρου καὶ στοὺς ἐφημερίους τοῦ νησιοῦ, οἱ ὁποῖοι τὸ μετέδωσαν τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως στοὺς χριστιανοὺς.

Ἀπὸ τὸν ἴδιο χώρο ἀνεπέμφθη δέησις καὶ ἐν συνχειρίᾳ ἡ Λιτανεῖα κατέληξε στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως, ὅπου ἐτέθη εἰς προσκύνησιν Εἰκόνημα τῆς Ἀναστάσεως προερχόμενον ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Τόπους, καὶ ἔλαβαν ἅπαντες μικρὸν εἰκόνημα ὡς εὐλογίαν ἐπὶ τῷ γεγονότι.

Τὴν τελετὴν παρηκολούθησαν ὅλες οἱ Ἀρχεῖς τοῦ Νομοῦ καὶ ἀπέδωσαν τιμὲς τὸ 291 Τ.Π. Ἐρμούπολεως, ἡ Ναυτικὴ Βάση Ἀγκαθωπῶν καὶ ἡ Δημοτικὴ Φιλαρμονικὴ. Τὴν ἴδια νύκτα μὲ τὸ ταχύπλοον τοῦ Λιμεναρχείου τὸ Ἅγιον Φῶς μετεφέρθη εἰς Τήνον.

(Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ ἐν Ἑλλάδι Ρωμαιοκαθολικὸς Τύπος ἐξακολουθεῖ νὰ δημοσιεύῃ, ὡς μὴ ὠφελε, σήλας ὀλοκλήρους περὶ συστηματικῆς δῆθεν καταπατήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν ἐν Ἑλλάδι Ρωμαιοκαθολικῶν.

— Ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μιλάνου καρδινάλιου Καρόλου Μαρτίνι ἐπερατώθη ἡ ἔρευνα, ἡ ὁποία εἶχεν ἀρχίσει

ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ δι' ἐνδεχομένην μακαριωνυμίαν τοῦ Πάπα Παύλου ΣΤ'. Ὁ καρδινάλιος εἶπεν, ὅτι ἡ ἔρευνα φανερῶνει πολλὰ ἄγνωστα στοιχεῖα τῆς ἀγιότητος τοῦ Πάπα τούτου, κυρίως κατὰ τοὺς χρόνους τῆς θητείας αὐτοῦ ὡς Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μιλάνου ἀπὸ τοῦ 1954 ἕως τὸ 1963. Ἡ ὅλη ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν σύνοδον.

— Τὰ κείμενα τῶν προσευχῶν διὰ τὴν τελετὴν τοῦ «δρόμου τοῦ Σταυροῦ» εἰς τὸ Κολοσσαῖον κατὰ τὴν Μ. Παρασκευὴν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν συνετάχθησαν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης τῆς Μετρουθμισμένης (Προτεσταντικῆς) Κοινότητος τοῦ Grandchamp τῆς Ἑλβετίας. Κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος τὰ κείμενα αὐτὰ εἶχον συνταχθῆ ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

— Οἱ δήμαρχοι τῶν πόλεων Ἱέρακος (Gerace) καὶ Βοβόγγων (Bivongi) τῆς Καλαβρίας τῆς Ἰταλίας παρεχώρησαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἱερῶς ναοὺς, οἱ ὁποῖοι ἀνήκον παλαιότερον εἰς τοὺς Ὁρθόδοξους.

— Ἐν Ρώμῃ ἐωρτάσθη ἡ 24ῃ Μαρτίου ὡς ἡμέρα μνήμης τῶν νεομαρτύρων ἱεραποστόλων.

— Διεδόθη εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ εἰς πολλὰς γλώσσας ἡ νέα ἐγκύκλιος τοῦ Πάπα «Εὐαγγέλιον ζωῆς» (Evangelium vitae), ἡ ὁποία καταδικάζει πάσας τὰς μορφὰς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς «οὐ φονεύσεις». Ἰδιαιτέρως συζητοῦνται αἱ παράγραφοι, αἵτινες καταδικάζουν τὰς ἐκτρώσεις καὶ τὴν εὐθανασίαν.

— Τὸ Βατικανὸν ἐξέδωκε νέαν σειρὰν γραμματοσήμων ἐπὶ τοῦ θέματος: «Εὐρώπη - εἰρήνη καὶ ἐλευθερία».

— Ὁ διακεκομμένος ἱερεὺς ἐν Wünnenberg - Fürstenberg τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Paderborn (Γερμανία) ἐξελέγη νέος Διευθυντὴς τοῦ ἐν Trier Γερμανικοῦ Λειτουργικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ε. Θ.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- ★ **ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ** (Μητροπ. Κοζάνης Διονυσίου).
- ★ **«ΚΑΛΟΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟΙ»** - γιὰ ἓναν ἐπιτυχημένο γάμο (Μητροπ. Δημητριάδος Χριστοδούλου).
- ★ **ΤΟ ΙΕΡΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ** (Πρωτοπρ. Χ. Χατζόπουλου).
- ★ **ΓΑΜΟΣ, ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΑΓΑΠΗΣ** (Εὐαγγέλου Π. Λέκκου).
- ★ **ΜΕΓΑΛΥΝΘΗΤΙ, ΝΥΜΦΙΕ...**, ἡ ἱερολογία τοῦ Θρησκευτικοῦ ὀρθόδοξου Γάμου (Θ. Ζήση).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)

Ἀριθ. Πρωτ. 1167
 Διεκπ. 381

Ἀθήνησι τῆ 10ῃ Ἀπριλίου 1995

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Προκαταρκτικὸν Πίνακα» Κληρικῶν, προταθέντων διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων καὶ ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ν. 590/1977, κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινὸς ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων, δύναται νὰ ἀσκηθῆ παρ' οἰουδήποτε κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ, ἔνστασις, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ προτεινόμενος δὲν διαθέτει τὰ πρὸς Ἀρχιερατεῖαν οὐσιαστικὰ ἢ τυπικὰ προσόντα.

Ἡ ἔνστασις αὕτη δύναται νὰ ὑποβληθῆ εἴτε πρὸς τὸν οἰκειὸν Μητροπολίτην εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιερατεῖαν τῆς Ἱεράς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ

**ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
 ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ
 ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ**

1. Ἀρχιμ. Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος
 Ἱ. Μητροπ. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
2. Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρας Κολυβάς
 Ἱ. Μητροπ. Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας
3. Ἀρχιμ. Προκόπιος Μπούμπας
 Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἐντολῆ τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραματεὺς

† Ὁ Διαυλείας Δαμασκηνὸς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38, παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2799/16.12.1982 Ἀπόφασιν Ἡμῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἐνοριακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Προφήτου Ἡλία - Παγκρατίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴ Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34/1β τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 10ῃ Ἀπριλίου 1995

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Δημητρίου Νεαπόλεως

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 28ῃ Μαρτίου 1995

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Βασιλείου Ἐλαιῶνος Αἰγιαλείας

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Αἰγίῳ τῆ 5ῃ Ἀπριλίου 1995

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἀρθρῶν 38, παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ τὴν ὑπ' ἀρ. 754/7.10.1978 ἡμετέραν Ἀπόφασιν καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἁγίου Ἰωάννου Καλλονῆς
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλλονῇ τῇ 29ῃ Ἀπριλίου 1995

† Ὁ Μηθύμνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἀρθρῶν 38, παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἁγίου Ἀνδρέου Λαυρίου
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Σπάτα τῇ 29ῃ Ἀπριλίου 1995

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 «Κανονισμοῦ περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» πλήρωσιν μίας (1) θέσεως Κλάδου ΔΕ Γραφῶν, τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προσόντα, ὅπως ἐντὸς εἰκοσιήμερου (20) ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 1995

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Φλωρίνης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πλήρωσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ διοικητικοῦ - οικονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 96/22-3-95 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐντὸς εἰκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Φλωρίνῃ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἀνω θέσεως.

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 12ῃ Μαρτίου 1995

† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
- † Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
- † Ὁ Κυθήρων ΙΑΚΩΒΟΣ
- † Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ἀρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Ποιμαντικὴ πασχάλιος ἐγκύκλιος.

Ἐόρτια Γράμματα.

Οἶκον. Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα.

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως; (Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντιεκκλησιαστικῆς συνεντεύξεως).

Μητροπ. Ἀττικῆς Παντελεήμονος, Ἀναθεώρησις τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Βάσις ἡ συναλληλία.

Μητροπ. Ἡλείας Γερμανοῦ, Ἡ ἀναστήλωσις τῶν εἰκότων, ἔκφρασις Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Μητροπ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἱερωνύμου, Σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας πρὸ τῆς μελετωμένης μεταρρυθμίσεώς των.

Ἡ πλήρωσις κενῶν Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν καὶ ἡ ἐκλογή Ἐπισκόπων (Ξάνθης, Νικαίας, Δρυϊνουπόλεως, Χριστουπόλεως, Διαιλείας, Κερνίτης, Νεοχωρίου).

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ὁδοπορικὸν εἰς ἑλληνορθόδοξα κέντρα τῆς Αὐστραλίας.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Πίναξ ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐκλογίμων.

Παράρτημα.